

RESTAMAX OYJ
VUOSIKERTOMUS
2016

RESTAMAX OYJ VUOSIKERTOMUS 2016

Kuvat: Ahti Kaukoniemi, Jonathan Melartin (AfterSunset Photography),
Ilmari Heinäjärvi (Third Point Photography), Juha Moisala,
Andrew Taylor Photography, Hanne Hyttinen, Hugo Taivalkorpi,
Sami Tirkkonen Photography, Pia Ropo, Nasdaq OMX.

SISÄLTÖ

RESTAMAX OYJ

4		RESTAMAX PÄHKINÄNKUORESSA
6		TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
8		HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS
10		HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA: TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
12		HISTORIAA
14		RAVINTOLAPORTFOLIO
16		SMILE HENKILÖSTÖPALVELUT
20		KONSERNIN LIKETOIMINTA
22		TALOUDELLISET LUVUT
24		STRATEGIA
26		PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET
27		MISSIO, VISIO, ARVOT
28		MARKKINATILANNE
30		2016 MERKITTÄVIMMÄT TAPAHTUMAT
34		VUODEN 2017 TAPAHTUMIA JA HANKKEITA
36		HENKILÖSTÖ
40		YRITYSVASTUU
42		RAVINTOLA.FI
44		HALLITUS
46		JOHTORYHMÄ
48		SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ
52		PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS

TILINPÄÄTÖS

59		SISÄLLYSLUETTELO
60		KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)
118		EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Restamax Oyj:n vuosikertomus 2016 on julkaistu konsernin verkkosivuilla osoitteessa www.restamax.fi 24. 4. 2017 sekä painettuna varsinaisessa yhtiökokouksessa 26. 4. 2017.

Restamax Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Timo Laine (vasemmalla), Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n
toimitusjohtaja Sami Asikainen (keskellä) ja Restamax Oyj:n
toimitusjohtaja Markku Virtanen (oikealla).

RESTAMAX OYJ

RESTAMAX OYJ ON VUONNA
1996 PERUSTETTU SUOMALAINEN
RAVINTOLA-ALAN PALVELUIHIN JA
HENKILÖSTÖVUOKRAUKSEEN
ERIKOISTUNUT KONSERNI. VUONNA
2013 ENSIMMÄISENÄ SUOMA-
LAISENA RAVINTOLATOIMIJANA
NASDAQ OMX HELSINKIIN
LISTAUTUNUT PÖRSSIYHTIÖ ON
KASVANUT VOIMAKKAASTI
KOKO HISTORIANSA AJAN.

Konsernin yhtiöihin kuuluu noin 120 seurustelu- ja ruokaravintolaa, yökerhoa sekä viihdekeskusta eri puolilla Suomea. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Stefan's Steakhouse, Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner ja Colorado Bar & Grill.

Restamax Oyj:n vuoden 2016 liikevaihto oli 130,1 miljoonaa euroa ja käyttökate 19,4 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa työskentelee sesongista riippuen noin 1 100 henkilöä kokoajaiseksi muutettuna. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n henkilöstöpankissa on noin 4 500 työntekijää.

Restamax-yrityssivut: www.restamax.fi
Restamax-kuluttajasivut: www.ravintola.fi
Smile Henkilöstöpalvelut: www.smilepalvelut.fi

RESTAMAX PÄHKINÄNKUORESSA

1

VOIMAKKAASTI KASVAVA
RUOKA- JA VIHDERAVINTOLA- SEKÄ
HENKILÖSTÖVUOKRAUSKONSERNI

2

TASAISESTI KASVAVA MARKKINA,
JONKA KEHITYSTÄ TUKEVAT USEAT
RESTAMAXILLE SUOTUISAT PITKÄN
AIKAVÄLIN KASVUAJURIT

3

SUURET JA PIRSTALOITUNEET MARKKINAT
TARJOAVAT MAHDOLLISUUDEN MARKKINA-
OSUUDEN KASVATTAMISELLE JA ALAA
MERKITTÄVÄSTI VOIMAKKAAMMALLE
KASVULLE MOLEMMILLA LIIKETOIMINTA-
SEGMENTEILLÄ

4

PAIKALLISEN KILPAILUEDUN TUO YHTIÖN
TOIMINTAMALLI, JOSSA YHDISTYVÄT
YRITTÄJÄHENKISYYS JA SUURUUDEN
EKONOMIA

5

TEHOKKUUS JA KÄYTÄNNÖN TASOLLE
JALKAUTETTU TULOSVASTUU TAKAAVAT
TOIMIALOJEN KESKIARVOA SELVÄSTI
PAREMMAN KANNATTAVUUDEN

6

KOKENUT JA OSAAVA AVAINJOHTO,
JOLLA ON YHTEENSÄ YLI 100 VUODEN
KOKEMUS RAVINTOLA-ALALTA

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Strategian mukaista kasvua tilikaudella 2016

Tammi–joulukuussa 2016 konsernimme liikevaihto kasvoi 14,5 prosenttia, käyttökate yli 17 prosenttia ja liikevoitto lähes 24 prosenttia edelliseen tilikauteen verrattuna. Vuosi 2016 tuki strategiaamme mukaista kasvua: vahvistimme nykyisiä markkinapaikkojamme ja laajensimme toimintaamme pohjoiseen.

Koko vuotta tarkastellessa voimme olla tyytyväisiä tilikauden 2016 tunnuslukuihin, jotka yleisesti toimialaan verrattuna ovat varsin hyvät. Liikevaihtomme tilikaudella 2016 oli 130,1 miljoonaa euroa, käyttökate 19,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto 9,0 miljoonaa euroa.

Vaikka alkuvuosi ei ollut aivan odotusten mukainen, pääsimme toisella neljänneksellä takaisin kasvun

tielle. Loppukesän epävakasta sääolosuhteista huolimatta liikevaihtomme kasvu ja tuloksen kehittyminen kesäsesonkina oli voimakasta. Onnistuneet kesä-tapahtumat vauhdittivat paitsi myyntiämme, myös työllistivät ahkerasti henkilöstöämme. Lokakuu oli koko alalla poikkeuksellisen huono. Tästä huolimatta loppuvuosi oli meillä varsin aktiivinen ja onnistunut.

Kuluttajien kysyntään ja muuttuviin tarpeisiin pystyimme vastaamaan kattavan ravintolaportfoliomme ansiosta. Samoin henkilökuntamme joustava ja asiakaslähtöinen palvelu sekä nopea reagointi muuttuvissa tilanteissa olivat tehokkaan toimintamme kulmakiviä. Onnistuimme vuonna 2016 muun muassa parantamaan ravintolapuolen myynti- ja materiaalikatetta sekä pienentämään henkilöstökuluja. Kiitos tästä kuuluu joustavalle henkilökunnallemme sekä

“Vuosi 2016 tuki strategiamme mukaista kasvua: vahvistimme nykyisiä markkinapaikkojamme ja laajensimme toimintaamme pohjoiseen.”

tytärtyhtiöllemme Smile Henkilöstöpalvelut Oy:lle, jonka rooli vaihtuvissa henkilöstö- ja sesonkitarpeissa on merkittävä.

Markkina-asema vahvistui erityisesti Etelä- ja Pohjois-Suomessa

Täydensimme tarjontaamme viime vuonna useilla uusilla ravintoloilla ympäri Suomea. Avasimme Jyväskylään uuden ravintolakokonaisuus Passion Food & Barin sekä Pizzeria Bella Roman, Vantaan kauppa-keskus Jumboon American Dinerin ja Myyrmanniin Wayne's Coffeen, Lappeenrantaan yökerho Union Work & Leisure Clubin ja Hankoon ravintola HSF:n yhteyteen Stefan's Steakhousen. Lisäksi saneerasimme tamperelaisravintolat Henry's Pubin ja Wanhan Postin sekä Seinäjoella Viihdemaailma Ilonan.

Vahvistimme myös suunnitelmien mukaisesti asemaamme erityisesti pohjoisessa ja pääkaupunki-seudulla. Ostimme Helsingissä Namun ja Club Showroomin liiketoiminnot, avasimme Kisahallin päätyyn chicken wings -ravintola Hookin, toimimme Cholo-, Patrona- ja Lucha Loco -meksikolaisravintolat sekä ruokarekka Taco-botin osaksi tarjontaamme, ostimme enemmistön Hernesaaren Ranta Oy:stä, avasimme georgialaisen ravintolan Ville Haapasalon kanssa sekä Wayne's Coffeen Lönnrotinkadulle ja Lauttasaareen. Samoin uudet Classic American Diner -konseptin ravintolat aloittivat toimintansa Linnanmäellä ja Citykäytävässä – nyt niitä on jo kahdeksan. Lisäksi hankimme suosittuun Thai Papaya -ravintolaketjun enemmistöosuuden. Pohjoisesta puolestaan ostimme marraskuussa Rukalla, Levillä, Pyhällä ja Helsingissä sijaitsevien Colorado Bar & Grill -ravintoloiden, Rukalla sijaitsevan Mura Sushi -ravintolan sekä Levillä sijaitsevien Kuura- ja Pizza Block -ravintoloiden liike-toiminnot. Lisäksi avasimme Itä-Rukalle uuden koko perheen pizzeria Vuosselin.

Menestyksen takana trendeihin mukautuminen

Alan suhdannennäkymät ovat pitkästä ajasta positiiviset. Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n mukaan ravintola-alan liikevaihto kasvoi viime vuonna 4,7 prosenttia ja kasvu oli nopeinta pikaruokasektorilla. MaRa ry:n teettämässä ravintolaruokailun trenditutkimuksessa 2016 olikin nähtävissä ravintola-alalla selkeitä teemoja. Asiakkaat haluavat nopeaa, tasokasta ja helppoa ruokaa, mistä kertoo esimerkiksi take away

-kulttuurin, kahviloiden, pizzerioiden ja hampurilaisravintoloiden suosion kasvu. Samoin lounasajan ravintolaruokailu on vähentynyt ja siirtynyt entistä enemmän ilta- ja vapaa-aikapainotteiseksi. Kaiken kaikkiaan ravintoloissa ja kahviloissa säännöllisesti käyvien aikuisten ja nuorten aikuisten osuus on Suomessa kasvussa.

Tutkimuksen tulokset olivat havaittavissa myös yhtiömme liiketoiminnassa. Perustimme viime vuonna lukuisia pizzerioita, hampurilais- ja chicken wings -ravintoloita sekä helposti lähestyttäviä pihvipaikkoja. Samoin solmimme yhteistyösopimuksen muun muassa Wolt- ja Foodora-kotiinkuljetuspalveluiden sekä ravintoloiden ruokahävikkiä pienentävän Lunchie-palvelun kanssa. Seuraamme jatkuvasti kuluttajakäyttäytymistä ja markkinaa mukauttaen konseptejamme ja palveluitamme asiakkaidemme toiveiden mukaisiksi.

MaRa:n mukaan toimiala tulee lähivuosina kasvamaan ripeästi. Haasteena nimetään kuitenkin rekrytointivaikeudet, jotka ovat jo nyt nähtävissä erityisesti ravintoloiden sesongeissa. Tytärtyhtiömme Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n myötä meidän on mahdollista varautua eri kausien vaihtuviin henkilöstötarpeisiin ja reagoida muuttuviin tilanteisiin tehokkaasti.

Yhteisistä vuosista kiittäen

Kuten yhtiömme tiedotti tammikuussa 2017, siirryn kesäkuussa pois toimitusjohtajan tehtävistä henkilökohtaisista syistä. Tuolloin olen ehtinyt toimia yhtiömme johdossa 12 vuotta. Arvostan suuresti ihmisiä, joiden kanssa olen saanut tehdä töitä näinä vuosina – me loimme Restamaxista ennennäkemättömän tarinan yhdessä, mistä haluan kiittää kaikkia yhtiön työntekijöitä.

Uskon vakaasti konsernin jatkavan kasvujohteisella tiellään ja liikevaihtokehityksen jatkuvan nousujohteisena, yleistä markkinakehitystä voimakkaampana.

Markku Virtanen
toimitusjohtaja, Restamax Oyj

*“Konseptipohjainen
liiketoimintamallimme
mahdollistaa nopean reagoinnin
markkinoiden muutoksiin
ja asiakkaiden kysyntään.”*

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Marraskuussa 2013 toteutunut pörssiin listautuminen oli yhtiöllemme merkittävä virstanpylväs. Konsernimme on sen jälkeen laajentanut toimintaansa uusille markkina-alueille Suomessa ja kartoittanut ravintolaliiketoimintamahdollisuuksia myös ulkomailla. Näiden kolmen kuluneen vuoden aikana osakekohtainen tuloksemme on voimistunut merkittävästi ja lukeudumme tätä nykyä analyyttikkojen mukaan pörssin vahvimpiin kasvuyhtiöihin. Kurssikehityksemme on listautumishetkestä tähän päivään yli 50 prosenttia ja liikevaih- tomme on tuplaantunut 65 miljoonasta 130 miljoonaan euroon. Lokakuussa osakekurssimme kipusi ennätyslukemiin ja ylitimme ensimmäistä kertaa yli 100 miljoonan euron arvostuksen. Tämä osoittaa, että markkinan luottamus liiketoimintaamme kohtaan on vahvistunut. Tavoitteemme mukaisesti olemme jakaneet yhtiön osakkaille kilpailukykyistä osinkoa.

Laajensimme toimintaamme vuonna 2016 uudelle markkina-alueelle Leville kolmen ravintolan voimin, ja tulevana talvikautena 2017 – 2018 avaamme sinne kuudennen Stefan's Steakhouse -ravintolan. Pohjoisen turismi on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi, mikä luonnollisesti aktivoi myös ravintolapalveluiden kysyntää. Turvallisuus ja puhdas luonto kulttuurielämyksineen ovat koko maalle kilpailuetu ja pohjoisen kasvukeskuksiin investoidaankin tällä hetkellä hyvin. Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n mukaan Suomi kiinnostaa matkailukohteena erityisesti kiinalaisia, venäläisiä, ruotsalaisia, saksalaisia ja isobritannialaisia.

Konseptipohjainen liiketoimintamallimme mahdollistaa nopean reagoinnin markkinoiden ja kysynnän muutoksiin. Stefan's Steakhouse -ravintoloiden lisäksi esimerkiksi laadukkaaseen ja nopeaan diner-tarjontaan keskittyvät Classic American Dinerit lukeutuvat kivi-jalkabrändeihimme. Lähdimme joulukuussa mukaan myös suosittujen Thai Papaya -ravintoloiden toimintaan. Ravintolakonsepteillamme on valtava potentiaali myös Suomen rajojen ulkopuolella. Aktiivinen uusien markkina-alueiden kartoitus niin Pohjoismaissa kuin muuallakin maailmassa on käynnissä.

Myös peli- ja viiheravintoloihimme kohdistuu enenevissä määrin kysyntää. Tiedotimme tammikuussa 2016 lähteneemme mukaan sisäaktiviteettipuistoja operoivan SuperPark Oy:n toimintaan – lasten ja nuorten liikku- mista sekä perheiden yhdessäoloa edistävät aktiviteet- tipuistot ovat oiva lisä kattauksemme. SuperParkin positiivista kehitystä ja laajentumista on ollut mielen- kiintoista seurata, ja näen tällä konseptilla tulevaisuutta myös ulkomailla. Vuoden 2017 puolella tulemme laajen- tamaan toimintaamme myös pakohuonepelibisnekseen ja avaamme Run Out -pakohuoneet Tampereelle.

Ketjutoimintaan on perinteisesti liitetty kasvottomuus, mikä ei kuitenkaan kuvasta toimintaamme. Meillä on yli 60 yksilöllistä konseptia, ja uusia kehitetään jatku- vasti eri markkina-alueille sopiviksi. Yksi kasvumme ajureista ja voima konseptien kehittämisessä on partneriliiketoiminta eri alojen konkareiden kanssa. Tytäryhtiöidemme omistajayrittäjät luovat erityistä lisäarvoa toiminnallemme. He tuovat merkittävän panoksensa liikeideoiden suunnitteluun ja toiminnan monipuolistamiseen. Näistä esimerkkejä ovat muun muassa Ville Haapasalon kanssa avattu georgialainen ravintola Purpur, Mehdi Younesin kanssa pyritettävät meksikolaisravintolat, Hans Välimäen kanssa luot- sattava ravintolatoiminta sekä Seppo Koskisen kanssa operoitava Hernesaaren Ranta ja yökerhotoiminta. Vuoden 2017 puolella avaamme Jare Tiihosen kanssa Skohan-yökerhon Helsingin ytimeen.

Uskomme, että partnereiden idearikkaus ja luovuus yhdistettynä suuren yhtiön tukeen ja johdon vankkaan kokemukseen tarjoaa paitsi asiakkaille uudenlaisia elämyksiä, luo se hyvät edellytykset menestyneelle ja laadukkaalle ravintolaliiketoiminnalle. Suomen ravin- tolakulttuuri olisi huomattavasti yksipuolisempi ilman tämänkaltaista toimintaa.

Smile Henkilöstöpalvelut Oy tuli osaksi toimintaamme vuonna 2014, jolloin päätökseemme kohdistui epävar- muutta. Näin jälkikäteen voimme todeta sen olleen varsin onnistunut ratkaisu. Olen ilolla seurannut tytäryhtiömme menestyksestä kasvua, joka on ollut selkeästi toimialan yleistä kehitystä voimakkaampaa. Henkilöstövuokraus on merkittävä osa liiketoimin- taamme, ja sen kasvu on jopa ravintolaliiketoimintaa nopeampaa. Henkilöstövuokrauksen avulla pystymme turvaamaan osaavan ja joustavan henkilöstön saata- vuuden ravintola-alalla ja tarjoamaan sitä lukuisille muillekin toimialoille.

Olemme hyvällä matkalla kohti tilikaudelle 2018 asettamaamme 180 miljoonan euron liikevaihtotavoit- tetta. Arvioimme konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2017.

Timo Laine
hallituksen puheenjohtaja, Restamax Oy

“Kasvumme on tällä hetkellä toimialaan yleisesti verrattuna selkeästi voimakkaampaa.”

HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA: TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2016 oli Restamax-konsernin henkilöstövuokraustoiminnalle onnistunut. Tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n tilikauden liikevaihto ylsi yli 34 miljoonaan euroon, joka tarkoitti edellisvuoteen verrattuna 41 prosentin kasvua. Käyttökattamme oli 3,4 miljoonaa euroa lähes 60 prosentin kasvulla ja liikevoittomme 1,6 miljoonaa euroa jopa yli 106 prosentin kasvulla edellisvuoteen. Voimakkaasta kehityksestä huolimatta onnistuimme säilyttämään kannattavuustasomme hyvänä.

Tulimme osaksi konsernia vuonna 2014, ja avainluvuillemme on kahden kokonaisen tilikauden myötä alkanut muodostua hyvää vertailupohjaa. Alun perin ravintola-alan keskittynyt liiketoimintamme on lyhyessä ajassa laajentunut myös uusille toimialoille, joiden kasvunäkymät ovat varsin suotuisia. Nykyisin välitämme ravintola-alan lisäksi huippuosajia muun muassa teollisuuteen, rakennusallalle, logistiikkaan, kunnosapitoon, terveydenhuoltoalalle sekä tapahtumiin ja promootioihin.

Uudet toimialamme, lääkäreitä välittävä Smile Doctors sekä teollisuuden, rakentamisen ja logistiikka-alan henkilöstövuokrausta toteuttava Smile Industries kasvoivat suunnitellusti – samoin kuten suuressa roolissa oleva Smile HoReCa. Eri toimialojemme positiivinen kehitys on tulosta onnistuneesta uusasiakashankinnasta ja nykyisten asiakkaidemme kasvaneista ostoista. Lisäksi laajensimme maantieteellistä peittoamme kaikilla toimialoilla. Jatkamme uusille toimialoille laajentumista myös vuonna 2017 ja käynnistämme ainakin ICT- ja toimistotyöntekijöiden vuokraamisen.

Orgaanisen kasvun lisäksi kartoitamme jatkuvasti uusia yritysostokohteita. Vuoden 2016 merkittävimpiä tapahtumia olivat muun muassa tammikuussa toteutunut kauppa turkulaisen TOR-Palveluiden liiketoiminnoista sekä huhtikuussa tapahtunut enemmistöosuuden osto Pohjanmaalla toimivasta Make My Solutions Oy:stä (MMS Henkilöstöpalvelut). Myös tulevana vuonna aiomme kasvattaa toimintaamme mittavien yritysostojen kautta.

Panostimme vuonna 2016 tietoisesti myös omien toimintatapojemme tehostamiseen muun muassa käynnistämällä järjestelmä- ja prosessien kehityshankkeen. Hankkeen päämääränä on vähentää manuaalista työtä ja vapauttaa resursseja muihin toimintoihin.

Näemme henkilöstövuokraustoilialassa valtavan potentiaalin. Se on merkittävä työllistäjä ja tulevaisuuden kasvuala. Työelämä muuttaa jatkuvasti muotoaan – sekä työnantajat että työntekijät kaipaavat entistä enemmän joustavuutta. Meidän tehtävämme on auttaa asiakkaitamme menestymään tehostamalla yhdessä työvoiman käyttöä ja löytää muuttuviin tilanteisiin osaavaa työvoimaa. Työntekijöille tarjoamme elämän erilaisiin tilanteisiin monipuolisia työmahdollisuuksia pysyvistä työsuhteista lyhyisiin keikkoihin. Uudistimme myös Smile-brändiämme: uuden sloganimme ”Ilon kautta töihin” mukaisesti tuomme suomalaiseen työelämään ja henkilöstövuokraukseen ilon ja positii-visuuden.

Koko toimialan näkymät ovat suotuisat. Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n mukaan henkilöstöpalvelualan liikevaihdon arvo vuonna 2016 oli yli miljardi euroa. Kokonaisliikevaihto kasvoi vuonna 2016 edellisvuodesta yli 21 prosenttia. Henkilöstövuokrauksen liikevaihdon arvo vuonna 2016 oli kokonaisuudessaan yli 852 miljoonaa euroa yli 15 prosentin kasvulla edellisvuoteen. Kehityksemme mukailee näitä alan positiivisia näkymiä ja kasvuennusteita, vaikkakin kasvumme on reilusti yleistä toimialan kehitystä nopeampaa. Tuotamme tänä päivänä palveluita usealle sadalle ravintola-alan yritykselle ympäri Suomen sekä kymmenille muiden toimialojen yrityksille. Vuoden aikana maksoimme palkkaa yli 4 500 henkilölle ja kokoaikaiseksi muutettuna 750 henkilölle.

Viime aikaisten merkittävien yritysostojen kautta olemme harppaamassa toimialan kärkiyhtiöiden joukkoon, mikä luo hyvää pohjaa koko vuoden 2017 ja tulevaisuuden kasvulle. Voimakkaasta kasvustamme huolimatta tavoitteemme on pitää kannattavuus hyvällä tasolla.

Sami Asikainen
toimitusjohtaja, Smile Henkilöstöpalvelut Oy

ROHKEITA KASVUASKELIA JO VUODESTA 1996

RESTAMAX OYJ ON TOIMINUT RAVINTOLA-TOIMIALALLA JO 20 VUOTTA. YHTIÖN JUURET YLTÄVÄT AINA VUOTEEN 1996.

Alkuvuosina Restamaxin toiminnan painopiste oli viihderavintoloissa. Vuonna 2005 yhtiö laajensi toimintaansa ruokaravintolaliiketoimintaan. Kolme vuotta myöhemmin, vuonna 2008, yhtiö laajentui yritysjärjestelyillä entistä vahvemmin viihde- ja seurusteluravintoloihin.

Vuoden 2010 lopulla Restamax toteutti suunnatun osakeannin, jolloin yhtiön omistajakunta laajeni ja nykymuotoisen Restamax-konserni syntyi yritysjärjestelyillä.

Yhtiön liikevaihto on kasvanut voimakkaasti koko historiansa ajan. Vuosina 2006 – 2009 liikevaihto kasvoi yli 40 prosenttia vuodessa, kun vuosina 2010 – 2012 vuotuinen kasvuprosentti oli yli 30.

Restamaxin muutos julkiseksi osakeyhtiöksi rekisteröitiin kaupparekisteriin 20.9.2013. Merkittävä askel yhtiön historiassa otettiin vuoden 2013 lopulla, kun Restamax Oyj listautui Helsingin pörssiin Suomen ensimmäisenä ravintola-alan yhtiönä.

Vuoden 2014 alussa Restamax Oyj osti Rengasravintolat-konsernin, jonka myötä yhtiön omistukseen siirtyi 16 ravintolaa Helsingissä, Tampereella, Jyväskylässä ja Porissa. Vuoden 2014 Restamax täydensi ravintolasalkkuun uusilla ravintoloilla ja yökerhoilla, vahvisti asemaansa silloisilla markkina-alueillaan ja laajensi toimintaansa uusille alueille pohjoisen matkailukeskuksiin Rukalle ja Pyhälle.

Vuoden 2014 elokuussa henkilöstövuokrausliiketoiminta tuli osaksi Restamax-konsernia. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n toiminta on ollut vahvasti ravintola-alan painottunutta. Yhtiö laajensi toimintaansa lääkäri- ja terveydenhuoltopalveluihin vuonna 2015.

Vuonna 2015 ravintolayhtiö vahvisti asemiaan silloisilla markkina-alueilla ja laajensi toimintaansa Ouluun ja Hankoon.

Vuonna 2016 tehtyjä kasvustrategian mukaisia toimenpiteitä olivat lukuisat uudet ravintola-avaukset, ravintolaliiketoiminnan laajentaminen Leville sekä aseman vahvistaminen erityisesti pääkaupunkiseudulla. Henkilöstövuokrauspuolella toimintaa vahvistettiin eri toimialoilla ja laajennettiin maantieteellisesti Pohjanmaalle ja pohjoiseen Suomeen.

Koko konsernin vuoden 2016 liikevaihto oli 130,1 miljoonaa euroa, käyttökate 19,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto 9,0 miljoonaa euroa.

YHTIÖN HISTORIAN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

1996

TOIMINTA ALOITETAAN, PAINOPISTE VIIHDERAVINTOLOISSA (ALKUVAIHEESSA PUBLIIKETOIMINTAA).

2005

LAAJENTUMINEN RUOKARAVINTOLALIIKETOIMINTAAN.

2008

LAAJENTUMINEN YRITYSJÄRJESTELyllÄ ENTISTÄ VAHVEMMIN VIIHDERAVINTOLOIHIN.

2010

OMISTAJAKUNNAN LAAJENNUS, NYKYMUOTOISEN RESTAMAX-KONSERNIN SYNTY YRITYSJÄRJESTELyllÄ.

2013

RESTAMAX OYJ:N LISTAUTUMINEN HELSINGIN PÖRSSIIN.

2014

RENGASRAVINTOLAT OY:N OSTO. 16 RAVINTOLAA SIIRTY KONSERNIN RAVINTOLASALKKUUN.

RAVINTOLATOIMINNAN LAAJENTAMINEN POHJOISEN HIIHTOKEKUSKIIN RUKALLE JA PYHÄLLE.

TOIMINNAN LAAJENTAMINEN HENKILÖSTÖVUOKRAUKSEEN.

2015

RAVINTOLATOIMINNAN LAAJENTAMINEN OULUUN JA HANKOON, HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINNAN LAAJENTAMINEN LÄÄKÄRI- JA TERVEYDENHUOLTOPALVELUIHIN.

2016

JO 120 RAVINTOLAA SUOMESSA. RAVINTOLATOIMINNAN LAAJENTAMINEN LEVILLE. HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINNAN VAHVISTAMINEN ERI TOIMIALOILLA.

RAVINTOLA- PORTFOLIO

RUOKARAVINTOLAT

SEURUSTELU- JA VIHDERAVINTOLAT

YÖKERHOT

TAMPERE • HELSINKI • LEMPÄÄLÄ • JOENSUU
JYVÄSKYLÄ • KUOPIO • LAPPEENRANTA • LOHJA
NOKIA • PIRKKALA • RAUMA • KOTKA • PORI
SEINÄJOKI • TURKU • OULU • HANKO • HYVINKÄÄ
RUKA • PYHÄ • LEVI

VUONNA 2016 NOIN 120 RUOKA- JA VIIHDERAVINTOLAA ERI PUOLILLA MAATA

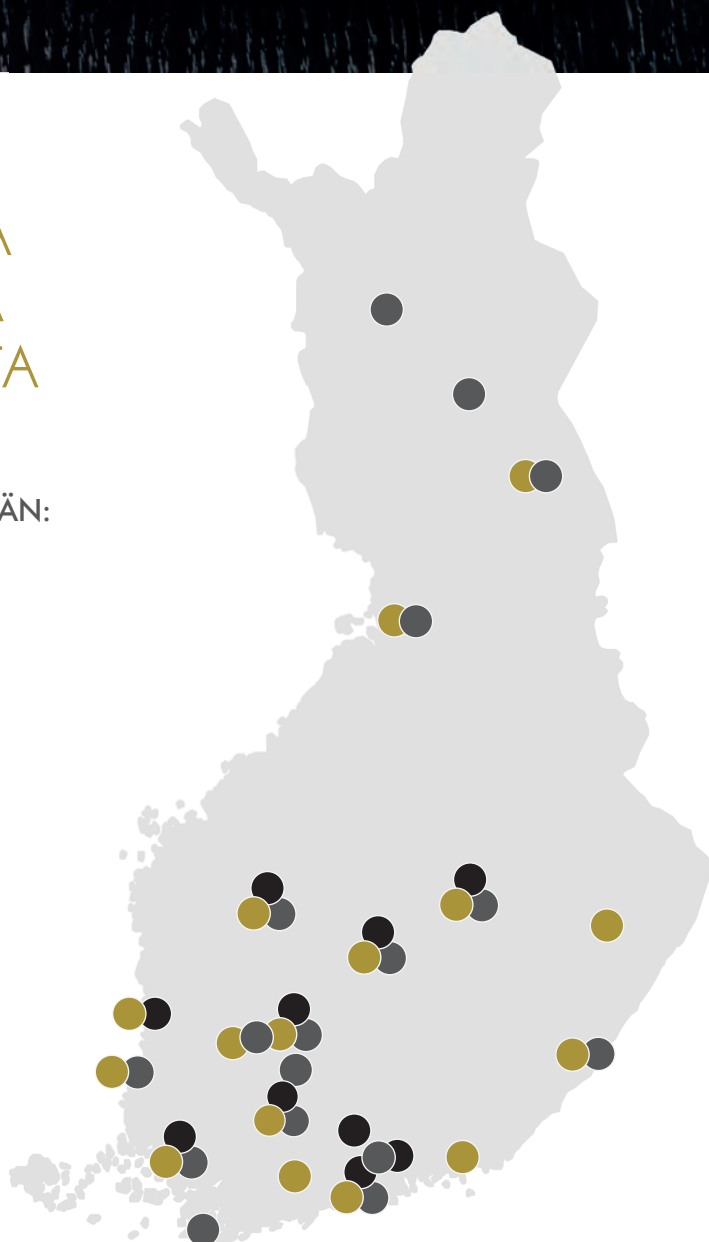
RESTAMAXIN RAVINTOLAKONSEPTIT
VOIDAAN JAOTELLA KOLMEEN RYHMÄÄN:
RUOKARAVINTOLAT, YÖKERHOT SEKÄ
SEURUSTELU- JA VIIHDERAVINTOLAT.

RAVINTOLA.FI-KANTA-ASIAKASJÄRJES-
TELMÄÄMME KUULUVAT RAVINTOLAT
LÖYTYVÄT RAVINTOLA.FI-SIVUSTOLTA.

WWW.RAVINTOLA.FI

- RUOKARAVINTOLA
- YÖKERHO
- SEURUSTELU- JA
VIIHDERAVINTOLA

Kartalle on merkitty paikkakunnat, joilla
sijaitsee yksi tai useampi konsernin ravintola.

SMILE HENKILÖSTÖPALVELUT

SMILE HENKILÖSTÖPALVELUT OY ON VUONNA 2002 PERUSTETTU HENKILÖSTÖPALVELUYRITYS, JOKA TARJOAA HENKILÖSTÖVUOKRAUSPALVELUJA MM. RAVINTOLA-ALAN, RAKENTAMISEN JA TEOLLISUUDEN SEKÄ TERVEYDENHUOLLON ALAN TARPEISIIN.

Smile Henkilöstöpalvelut Oy tuli osaksi Restamax-konsernia vuoden 2014 elokuussa. Yritys on yksi Suomen suurimmista henkilöstöpalveluyrityksistä, joka välittää työvoimaa yli kolmelle sadalle asiakkaalle ympäri Suomen. Yhtiön kasvavassa henkilöstöpankissa on noin 4 500 osaaajaa.

Smile-konsernin liikevaihto tilikaudella 2016 oli 34,1 miljoonaa euroa, käyttökate 3,4 miljoonaa euroa ja liikevoitto 1,6 miljoonaa euroa.

SMILE TOIMII SEURAAVILLA TOIMIALOILLA:

Smile HoReCa

Smile HoReCa tarjoaa henkilöstöratkaisut hotelli-, ravintola- ja catering-alojen osaaajille sekä yrityksille.

Smile Rakentaminen ja Teollisuus

Smile Industries tarjoaa henkilöstöratkaisut rakentamisen, teollisuuden, logistiikan ja kunnossapidon toimialoille.

Smile Tapahtumat, Promootio ja VIP

Smile Events & Promotions tarjoaa henkilöstöratkaisut tapahtuma- ja promootioalojen osaaajille sekä yrityksille.

Smile Lääkärit

Smile Doctors on lääkäreitä, alansa huippuammattilaisia, välittävä suomalainen henkilöstöpalveluyritys.

Smile ICT ja Toimisto

Smile ICT on ICT- ja toimistoalojen ammattilaisia välittävä henkilöstöpalveluyritys.

SMILE-YHTIÖIHIN KUULUVAT:

Happy Henkilöstöpalvelut Oy
Max Henkilöstöpalvelut Oy
Resta Henkilöstöpalvelut Oy
Smile Doctors Oy
Smile Events & Promotions Oy
Smile Henkilöstöpalvelut Oy
Smile Huippu Oy
Smile Industries Oy
Smile MMS Oy
Smile MMS Työllistämispalvelut Oy
Smile Palvelut Helsinki Oy
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy
Smile Palvelut Jyväskylä Oy
Smile Palvelut Pohjoinen Oy
Smile Palvelut Pori Oy
Smile Palvelut Turku Oy
Smile Retail Oy
Smile Tampere Oy
RM Henkilöstöpalvelut Oy
Smile Super Oy
Smile Railways Oy
Smile Pohjanmaa Oy
Smile Industries JKL Oy
Smile Industries Kuopio Oy
Smile Industries TRE Oy
Smile ICT Oy

smile
henkilöstöpalvelut

SMILE-TOIMIPISTEET:

TAMPERE • HELSINKI • OULU
KUOPIO • SEINÄJOKI • LAHTI
JYVÄSKYLÄ • TURKU

SMILE HENKILÖSTÖPALVELUJEN ARVOT:

Ihmisläheisyys

Meille jokainen työntekijä, työnhakija ja asiakas on yksilö. Toivomme, että jokainen heistä kokee itsensä lämpimästi vastaanotetuksi ja läheiseksi Smilen kanssa. Haluamme tuntea työntekijämme yksilöinä ja tietää, millaisia töitä he haluavat omalla toimialallaan tehdä ja millaisissa työpaikoissa.

Elämme mukana asiakkaidemme arjessa. Meille on tärkeää tuntea jokaisen työpaikan toimintatavat ja työkuluttuuri, jotta voimme palvella heitä parhaiten.

Työnhakijoille haluamme aina tarjota ihmisläheisen vastaanoton. Mahtavaa, että olet hakemassa tai jo hakenut meille töihin!

Ammattiylpeys

Työstä saa olla ylpeä, ja töitä on mukava tehdä – oli työ mikä tahansa. Meille Smilellä on tärkeää, että ilo työstä saa näkyä. Töistä kuuluu olla ylpeä, ja palkkiona voi nähdä muitakin asioita kuin ainoastaan palkan, vaikka se ehdottoman tärkeää onkin. Työn avulla voi löytää muun muassa kavereita ja yhteisön, johon kuulua sekä kehittää työelämätaitojaan.

Tahto vaikuttaa asioihin ja itsensä kehittäminen työelämässä ja ihmisenä ovat osa ammattiylpeyttä. Mikäli huomaamme kehityskohteen, jonka korjaamalla voisimme kaikki olla tyytyväisempiä ja tehok-

kaampia, otamme sen käsittelyyn ja muokkaamme toimintaamme. Tärkeää on, että asioihin halutaan vaikuttaa ja viedä niitä eteenpäin.

Itsensä kehittäminen työntekijänä ja ihmisenä on ikuinen projekti, jota tuemme ja vaalimme. Haluamme olla ajan tasalla muuttuvassa työelämässä ja tarjota parhaan osaamisemme niin työntekijöillemme kuin asiakkaillemme.

Yrittäjäyys

Me Smilellä haluamme vastata jokaiseen tilanteeseen yrittäjähenkisesti ja saattaa asiat loppuun saakka. Meille on tärkeää, että jokainen tehtävä, jonka otamme vastaan, tulee hoidetuksi – se on meidän jokaisen vastuulla. Teemme aina kaikkemme, jotta pääsisimme parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Positiivisuus

Nimeämme kunnioittaen me smileläiset olemme aina positiivisia, ja positiivisuuden pitää näkyä työssämme. Haluamme luoda ympärillemme hyvää fiilistä ja tuoda iloa työelämän pyörteissä niin työntekijöidemme kuin asiakkaidemme keskuuteen.

Smile. Ilon kautta töihin.

KONSERNIN LIIKETOIMINTA

VUOSI 2016 LYHYESTI

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto oli 130,1 miljoonaa euroa (113,6 miljoonaa euroa), kasvua 14,5 prosenttia. Käyttökate oli 19,4 miljoonaa euroa (16,5 miljoonaa euroa), kasvua 17,3 prosenttia. Liikevoitto oli 9,0 miljoonaa euroa (7,3 miljoonaa euroa), kasvua 23,8 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 107,5 miljoonaa euroa (100,3 miljoonaa euroa), kasvua 7,2 prosenttia. Käyttökate oli 16,5 miljoonaa euroa (14,8 miljoonaa euroa), kasvua 11,3 prosenttia. Liikevoitto oli 7,4 miljoonaa euroa (6,5 miljoonaa euroa), kasvua 14,0 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokraustoimintasegmentin liikevaihto oli 34,1 miljoonaa euroa (24,2 miljoonaa euroa), kasvua 41,3 prosenttia. Käyttökate oli 3,4 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa euroa), kasvua 59,3 prosenttia. Liikevoitto oli 1,6 miljoonaa euroa (0,8 miljoonaa euroa), kasvua 106,1 prosenttia.

Suluissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainita.

Restamax-konsernin tilikauden 2016 tulos on odotusten mukaisesti selkeästi edellisvuotta parempi. Koko konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 14,5 prosenttia, käyttökate yli 17 prosenttia ja liikevoitto lähes 24 prosenttia. Kasvun taustalla ovat tilikauden 2016 aikana tehdyt investoinnit.

Sekä ravintola- että henkilöstövuokrausalalla tuloksen syntyminen painottuu toiminnan kausiluontoisuudesta johtuen loppuvuodelle.

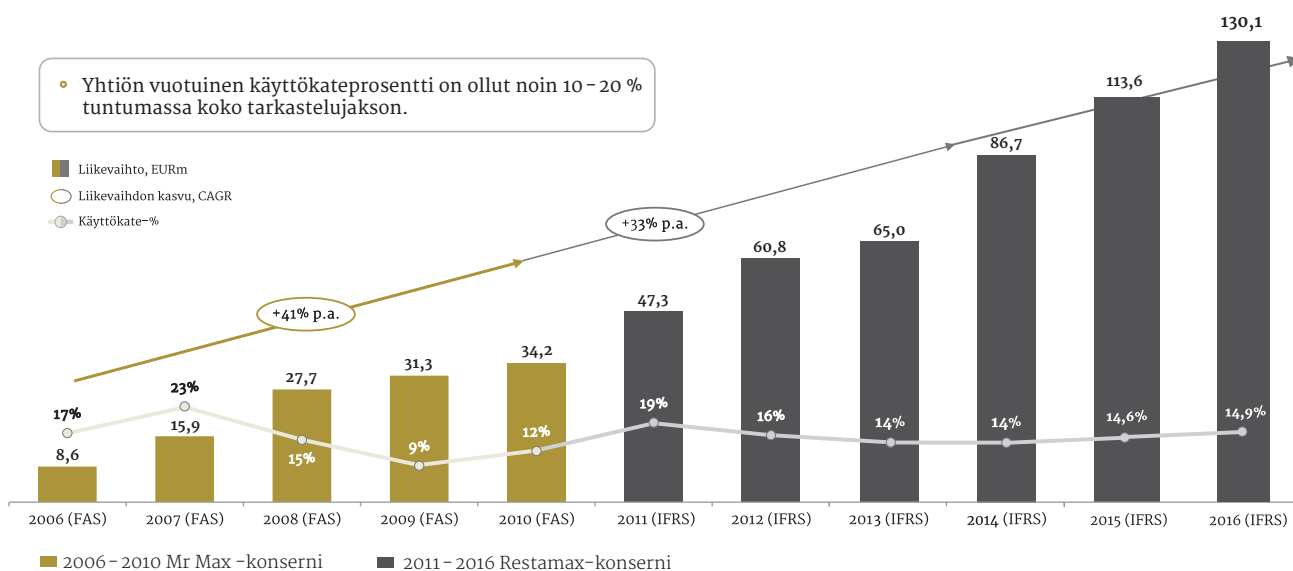
VUODEN 2017 NÄKYMÄT

Restamax jatkaa kasvutarinaansa kehittämällä aktiivisesti liiketoimintojaan niin Suomessa kuin kartoittamalla ravintolaliiketoimintamahdollisuuksia ulkomailla. Tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy hakeutuu henkilöstövuokrausalan suurimpiin toimijoihin.

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2017.

Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

HISTORIALLINEN LIIKEVAIHDON KASVU (MEUR) JA KÄYTTÖKATEPROSENTIN KEHITYS

HUOM: Vuosien 2006–2010 luvut ovat Mr Max -konsernin. Nykyinen Restamax syntyi vuonna 2010 yritysjärjestelyllä ja vuosi 2011 oli ensimmäinen ehjä tilikausi.

TALOUDELLISET TUNNUS- LUVUT - YHTEENVETO

AVAINLUVUT (IFRS)

EUR tuhansia	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	60 773	65 033	86 653	113 618	130 072
<i>Vuotuinen kasvu, %</i>	28,5 %	7,0 %	33,2 %	31,3 %	14,5 %
Käyttökate	9 939	9 146	12 008	16 536	19 399
<i>Käyttökate, %</i>	16,4 %	14,1 %	13,9 %	14,6 %	14,9 %
Liikevoitto	5 719	4 051	5 265	7 266	8 998
<i>Liikevoitto, %</i>	9,4 %	6,2 %	6,1 %	6,4 %	6,9 %
Tilikauden voitto	3 788	2 908	3 334	4 809	5 964
<i>Emoyhtiön osakkeenomistajille</i>	3 076	2 565	3 451	5 050	5 608
<i>Vähemmistölle</i>	712	344	-117	-241	256
Korolliset nettovelat	5 982	6 184	18 944	29 313	30 377
Nettovelkaantumisaste	43,8 %	21,9 %	48,1 %	73,2 %	69,1 %
Omavaraisuusaste	38,1 %	60,9 %	47,2 %	44,4 %	45,2 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	24,2 %	10,7 %	10,5 %	10,8 %	11,9 %
Ravintoloiden lkm, nettomuutos	10	0	32	11	9

Henkilöstövuokraus tuli osaksi konsernia elokuussa 2014.

Luvut seuraavalla sivulla ilmoitettu uuden segmenttirakenteen mukaisesti.

Toiminnan kausiluonteisuudesta johtuen tulos painottuu perinteisesti loppuvuodelle.

AVAINLUVUT SEGMENTEITTÄIN (IFRS)

RAVINTOLALIIKETOIMINTA

(1000 euroa)	1-12/16	1-12/15	1-12/14
Liikevaihto	107 544	100 315	83 666
Käyttökate	16 475	14 801	11 444
Käyttökate, %	15,3 %	14,8 %	13,7 %
Liikevoitto	7 401	6 492	4 957
Liikevoitto, %	6,9 %	6,5 %	5,9 %

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Materiaalikate, %	74,6 %	74,3 %	74,0 %
Henkilöstökulut, %	28,1 %	28,5 %	29,6 %

HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA

(1000 euroa)	1-12/16	1-12/15	1-12/14
Liikevaihto	34 129	24 151	6 833
Käyttökate	3 441	2 161	696
Käyttökate, %	10,1 %	8,9 %	10,2 %
Liikevoitto	1 597	775	308
Liikevoitto, %	4,7 %	3,2 %	4,5 %

KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT

Henkilöstökulut, %	85,5 %	85,2 %	84,0 %
--------------------	--------	--------	--------

OSINKO

Restamax Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2016 olivat 53 026 343,97 euroa, josta tilikauden tuloksen osuus on 6 814 342,05 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia.

Restamax Oyj:n hallitus ehdottaa 26.4.2017 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan 0,30 euron (0,27) osakekohtainen osinko eli yhteensä 4 985 886,00 euroa (osakkeita 16 619 620 kpl).

VAHVA STRATEGIA TOIMINTAA OHJAAMASSA

Restamax on kasvanut koko historiansa ajan voimakkaasti. Restamax Oyj:n strategia perustuu kannattavalle kasvulle, jota haetaan Suomen suurimmista kaupungeista ja vetovoimaisimmista kauppakeskuksista sekä orgaanisesti että yritysostojen kautta.

Orgaanisen kasvustrategian pohjana on sekä laajentuminen uusiin kaupunkeihin että toisaalta jo luodun toimipisteverkoston kasvattaminen nykyisissä kaupungeissa.

Myös yritysostot ovat keskeinen osa kasvustrategiaa. Yritysostoilla tavoitellaan joko uutta liiketoimintapaikkaa tai täydentäviä ravintolakonsepteja. Kasvun ja kannattavuuden takana on päämäärätietoinen, systemaattinen ja tulorientoitunut kehitystyö. Yhtiön voimavarana on myös vankka alan osaaminen sekä vahva näkemys ravintolatoimialasta.

Konsernin tavoitteena on laajentaa ravintolaliiketoimintaansa ulkomaille vuoden 2018 loppuun mennessä.

Restamaxin toimintamalli perustuu konseptipohjaiseen lähestymistapaan, jonka taustalla toimii tehokas hallinto ja toiminnanohjaus. Restamaxin toimintamallissa pyritään tarjoamaan joustavasti erilaisia

ravintolakonsepteja vastaamaan paikallista kysyntää ja tilatarjontaa ja samalla välttämään ketjumaisuutta.

Kysyntään mukautuva toimintamalli mahdollistaa yhtiölle suuret kohdemarkkinat ja edellytykset kasvaa sekä uusille toiminta-alueille että paikallisesti niissä kaupungeissa, joissa yhtiöllä on jo toimintaa. Kasvun perustana toimivat aktiivinen tuotekehitys ja innovointi, ammattitaitoinen henkilökunta ja kokenut johto, toimipistetasolle jalkautettu operatiivinen tulosvastuu ja toiminnan reaaliaikainen ohjaus ja seuranta.

Restamaxin merkittäviä kannattavuuden ajureita ovat ostotoiminnan keskittäminen sekä henkilöstöresursien ja tavaralogistiikan hallinta. Toiminnan tehostamiseksi paikallisesti Restamax pyrkii perustamaan kullekin toimintapaikkakunnalle useampia yhtiön ravintoloita ja konsepteja. Tällöin Restamax pystyy sekä tarjoamaan kattavamman tarjonnan asiakkailleen että tehostamaan toimintaansa niin markkinoinnin, hankintojen kuin henkilöstöhallinnonkin suhteen.

Henkilöstövuokrausliiketoiminnan kehittäminen ja sen toimintojen laajentaminen eri toimialoille tukee vahvasti konsernin kasvustrategiaa.

RESTAMAXIN KASVUSTRATEGIAN KULMAKIVET

1

KANNATTAVAA KASVUA HAETAAN SUOMEN SUURIMMISTA KAUPUNGEISTA SEKÄ KAUPPA- JA HIIHTOKESKUKSISTA.

2

ORGAANISTA KASVUA HAETAAN UUSIEN RAVINTOLOIDEN AVAAMISILLA JA KONSEPTIEN KEHITTÄMISELLÄ. Kannattavia konsepteja monistetaan ja vanhoja/kannattamattomia joko uusitaan tai myydään.

3

YRITYSOSTOT OVAT KESKEINEN OSA KASVUSTRATEGIAA. Jatkuva kohdekartoitus. Yrityksistöillä haetaan uutta liiketoimintaa molemmilla segmenteillä.

4

PARHAIMMASSA TAPAUKSESSA TARJOTAAN KOKO ELÄMYSKETJU KAIKILLE KOHDERYHMILLE. Parhaimmillaan yhteen kaupunkiin mahtuu yhtiön kahviloita, ruokaravintoloita, yökerhoja, seurusteluravintoloita ja peliravintoloita.

5

TAVOITTEENA ON LAAJENTAA RAVINTOLATOIMINTAA ULKOMAILLE. Kasvua haetaan laajentamalla ulkomaille sekä yrityskaupoilla että organisesi.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

- YHTIÖ LAAJENTAA RAVINTOLALIIKETOIMINTAANSA ULKOMAILLE. Yhtiö laajenee ulkomaille yrityskaupoilla sekä orgaanisella kasvulla.
- YHTIÖ JATKAA KANNATTAVAA KASVUA myös kotimaassa ravintolaliiketoiminnalla sekä henkilöstövuokrausliiketoiminnalla.
- YHTIÖ TAVOITTELEE VUODEN 2018 LOPPUUN MENNESSÄ 180 MILJOONAN EURON LIIKEVAIHTOA. Käyttökatteen ja liikevoiton arvioidaan pysyvän hyvällä tasolla.
- RESTAMAXIN TAVOITTEENA ON JAKAA VUOSITTAIN KILPAILUKYKYISTÄ OSINKOA. Osingon tasossa huomioidaan voitonjakokelpoisen vapaan oman pääoman määrä, yhtiön tuloskehitys ja tulevaisuuden näkymät.

RESTAMAXIN MISSIO, ARVOT JA VISIO

MISSIO

LUOMME UUSIA KIINNOSTAVIA RAVINTOLOITA JA KONSEPTEJA KAIKILLE KOHDERYHMILLE.

ARVOT

TOIMINTAAMME JA PÄÄTÖKSIÄMME OHJAA YRITTÄJÄMÄINEN OTE, KANNATTAVA KASVU, NOPEUS, LAATU SEKÄ ROHKEUS JA INTOHIMO.

VISIO

JATKAMME KASVUAMME SUOMEN SUURIMPANA LAADUKKAITA JA ELÄMYKSELLISIÄ RAVINTOLAPALVELUITA TUOTTAVANA YHTIÖNÄ. YHTIÖLLÄMME ON KOHDERYHMIENSÄ PARHAAT RAVINTOLAT SUOMEN SUURIMMISSA KESKUKSISSA.

MARKKINATILANNE

Ravintola-alalla odotetaan kasvua

Monen heikon vuoden jälkeen ravintola-alan näkymät ovat aiempaa suotuisampia. Matkailu- ja Ravintola-palvelut MaRa ry:n mukaan vuonna 2016 matkailu- ja ravintola-alan liikevaihto kasvoi 4,9 prosenttia ja ravintoloiden 4,7 prosenttia. Vuonna 2015 alan liikevaihdon kasvu oli noin 3,1 prosenttia ja vuonna 2014 vain 0,8 prosenttia. Nopeinta kasvu vuonna 2016 oli etenkin pikaruokaravintoloissa. Anniskeluravintoloiden myynnin määrä kasvoi nelisen prosenttia, mikä oli ruokamyynnin ansiota. Ravintoloiden alkoholimyynni jatkoi puolestaan laskuaan ja litramääräinen (100 % alkoholi) myynti väheni vuoden aikana yli 2 prosenttia, kun samanaikaisesti alkoholin matkustajatuonti kasvoi noin 5 prosenttia.

Yleisesti ottaen alan suhdannetilanne on parantunut, mutta se on vielä alle keskimääräisen. Matkailu- ja ravintola-alan yritykset suhtautuvat tulevaan kuitenkin odottavaisin mielin. Ravintoloiden ruokamyynnin kasvu jatkuu ja anniskelumyynnin lasku jatkuu edelleen. Kaiken kaikkiaan ostovoiman kasvu on jatkunut hitaan hintakehityksen ansiosta ja kuluttajien luottamus on noussut vahvimmalle tasolle viimeen vuoteen. MaRan ennusteen mukaan kasvu kiihtyy kesää 2017 kohti mentäessä: ravintola-alalle ennustetaan noin 6 prosentin ja majoitusosalalle noin 8 prosentin liikevaihdon kasvua vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla.

Mikäli uusi marraskuussa 2016 julkaistu esitys uudesta alkoholilaista astuu vuoden 2018 tietämällä voimaan, aiemmista positiivisista ennusteista huolimatta se tuonee ravintola-alalle myös haasteita. MaRa:n mukaan lakiesityksen ongelmallisimpia kohtia ovat muun muassa anniskeluajan jatkamiseen liittyvä tiukka vaatimus järjestyksenvalvonnasta sekä omien alkoholijuomien nauttimisen salliminen tilausravintoloissa, mitkä voivat lopulta heikentää ravintoloiden kannattavuutta ja työllisyyttä.

Ravintola-ala tasapainoilee nousu- ja laskusuhdanteiden välissä mukautuen yleiseen taloustilanteeseen, säädöksiin, lakeihin ja trendeihin. Alan haasteena

voidaan nimetä rekrytointivaikeudet, jotka ovat nähtävissä erityisesti ravintoloiden sesongeissa. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n myötä konsernin on mahdollista varautua eri kausien vaihtuviin henkilöstötarpeisiin ja reagoida tehokkaasti muuttuviin tilanteisiin.

Matkailun suosio heijastui ravintoloihin

Ravintoloiden ruokamyynnin kasvu ja matkailun lisääntyminen heijastuu myös ravintola-alalle syntyviin uusiin työpaikkoihin, erityisesti kasvukeskuksissa ja uusissa kauppakeskuksissa.

Majoitusalan yritysten liikevaihto kasvoi viime vuonna 5,7 prosenttia, mikä vilkastutti myös ravintolapalveluiden kysyntää. Tilastokeskuksen majoitustilaston mukaan ulkomaisista asiakkaista eniten yöpymisiä kirjattiin vuonna 2016 venäläisille, ruotsalaisille, saksalaisille ja isobritannialaisille. Kiinalaisten matkailijoiden määrä kasvoi eniten, mutta myös venäläisten matkailu Suomeen piristyi loppuvuodesta ruhan vahvistuessa. Kotimaan yöpymiset kasvoivat 2,6 prosenttia monen heikon vuoden jälkeen – piristynyt yksityinen kulutus ja matala inflaatio paransivat myös kotimaista ostovoimaa. Kuluttajien hyvä luottamus piristää kotimaista kysyntää myös tulevana vuonna.

Kuluttaja haluaa helppoa, nopeaa ja laadukasta

Ravintola-alalla trendit puhaltavat tänä päivänä tiuhaan ja vaikutteita tulee niin maailmalta kuin Suomen rajojen sisäpuoleltakin. Ravintolaruokailun trenditutkimuksen 2016 mukaan ravintoloissa käydään Suomessa entistä tiuhempaan. Vuosituhannen alussa vain hieman yli 40 prosenttia suomalaisista ruokaili säännöllisesti ravintolassa, kun luku on nyt 77 prosenttia. Vuonna 2014 luku oli 67 prosenttia.

Ahkerimpia ravintolaruokailijoita ovat 15–24-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset, hyvin ansaitsevat, johtavassa asemassa työskentelevät ja pääkaupunkiseudun asukkaat.

Kuluttajat haluavat tänä päivänä nopeaa, helppoa ja laadukasta ruokaa. Kysynnän kasvu on voimakasta pikaruokasektorilla, ja tätä trendiä tukevat take away-kulttuurin, kahviloiden, pizzerioiden ja hampurilaisravintoloiden suosion lisääntyminen. Ruoaksi tilataan entistä enemmän kanaa, pizzaa ja hampurilaisia. Lounasravintolaruokailu on vähentynyt ja ruokailu on siirtynyt entistä enemmän ilta- ja vapaa-aikapainotteiseksi. Samanaikaisesti arvostetaan palvelua, imagoa ja esimerkiksi jonkin tietyn ruokalajin saatavuutta. Kuluttajat ovat myös entistä tietoisempia ja kiinnostuneempia ruokansa alkuperästä.

Henkilöstöpalvelualalla positiivinen ennuste

Henkilöstöpalveluala nähdään vahvasti tulevaisuuden kasvualana. Toimiala mahdollistaa niin työnantajille kuin työntekijöille entistä enemmän joustoa ja monipuolisten työsuhteiden muodostumisen.

Henkilöstöpalveluiden liikevaihdon arvo vuonna 2016 oli yli miljardi euroa ja liikevaihto kasvoi vuoteen 2015 nähden noin 21 prosenttia. Henkilöstövuokrauspalveluiden liikevaihdon arvo oli yli 850 miljoonaa euroa 15 prosentin kasvulla edellisvuoteen. Henkilöstöpalveluiden liikevaihdosta jopa 80 prosenttia tuli henkilöstövuokrauksesta.

Myös tuleva näyttää valoisalta. Henkilöstöpalveluyritysten suhdanteet kohentuivat vuoden 2017 alussa ja myös tulevista lähikuukausista odotetaan suotuisia. Alan myyntimäärät ja työvoiman määrä kasvoivat vuoden 2016 lopussa ja niiden arvioidaan jatkavan nousujohteisesti myös vuoden 2017 alussa.

Henkilöstöpalveluyritysten Liitto HPL:n vuonna 2016 toteuttaman vuokratyöntekijätutkimuksen mukaan vuokratyö auttaa työntekijöitä saamaan uusia työmahdollisuuksia ja kehittämään osaamistaan. Kokemukset vuokratyöstä ovat osoittautuneet ennakko-odotuksia positiivisemmiksi ja työntekijät ovat kokeneet saaneensa nopeasti töitä henkilöstöpalveluyritysten kautta.

Ala työllistää edelleen suurimmaksi osaksi nuoria: jopa 40 prosenttia alalla työskentelevistä on alle 25-vuotiaita ja 33 prosenttia 25–35-vuotiaita. Hotelli-, ravintola- ja catering-ala on merkittävä vuokratyön toimiala työllistäen vuokratyöntekijöistä jopa kolmasosan.

Suhdannenäkymät aiempaa paremmat

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n mukaan kotimaisen palveluyritysten suhdanteet elpyivät vuoden 2016 aikana asteittain. Kysyntä koheni hieman vuoden 2016 kuluessa ja myynnin odotetaan jatkavan tasaista, kohtalaista kasvua. Tämänhetkisen suhdannetilanteen kuvataan kuitenkin olevan hieman keskimääräistä heikompi. Tästä huolimatta lähitulevaisuuden suhdannenäkymät ovat aiempaa paremmat, ja vuoden 2017 alkupuoliskolle ennustetaan maltillista suhdannenousta.

Työmarkkinakeskusjärjestöt allekirjoittivat kilpailukykykysymyksen kesäkuussa 2016, jonka jälkeen ammattiliitot ja työnantajajärjestöt neuvottelivat sen soveltamisesta omiin työehtosopimuksiinsa. Kilpailukykykysymyksen piirissä on noin 90 % palkansaajista. Merkittävimpiä uudistuksia ovat muun muassa säännöllinen enimmäistyöaika, joka lisääntyi kilpailukykykysymyksen mukaisesti. Sopimuksen konkreettisia vaikutuksia ravintola-alan, henkilöstövuokrausalan ja Restamaxin toimintaan voitaneen tarkastella vasta vuoden 2017 jälkeen. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta kaikkien työllistämisen kustannuksia madaltavien keinojen kasvattavan toimialoja.

Lähteet: Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, Ravintolaruokailun trenditutkimus 2016 (Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry ja TNS Gallup), Henkilöstöpalveluyritysten Liitto HPL.

2016 MERKITTÄVIMMÄT

TAMMIKUU

Smile Henkilöstöpalvelut osti TOR-Palvelut
Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti Turussa toimivan TOR-Palvelut Oy:n henkilöstövuokrausliiketoiminnan 1. 1. 2016.

Passion Food & Bar, Jyväskylä

Restamax osti Jyväskylässä toimivan Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan 2. 1. 2016. Ravintola yhdistettiin Restamaxin omistuksessa olevan Bar Passionin kanssa ja avattiin uutena ravintolakokonaisuutena 5. 2. 2016 nimellä Passion Food & Bar.

HELMIKUU

Classic American Diner, Vantaa

Kauppakeskus Jumboon Vantaalle avattiin Classic American Diner -ravintola 17. 2. 2016. Ravintola on kuudes avattava konseptin ravintola Suomessa.

Pizzeria Bella Roma, Jyväskylä

Jyväskylän Kauppakadulle avattiin 24. 2. 2016 ravintola Pizzeria Bella Roma.

MAALISKUU

Wayne's Coffee Myyrmanni, Vantaa

Vantaalla ostoskeskus Myyrmanniin avattiin uusi Wayne's Coffee -konseptin kahvila 1. 3. 2016. Wayne's Coffeet toimivat franchising-periaatteella.

Namu ja Showroom, Helsinki

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 24. 3. 2016 päivätyllä kauppakirjalla Helsingissä sijaitsevan ravintola Namun ja Showroomin ravintolaliiketoiminnan. Liiketoiminta siirtyi Restamax-konsernille 1. 4. 2016.

HUHTIKUU

Hook, Helsinki

Helsinkiin avattiin 14. 4. 2016 tulisista chicken wings -ruoistaan tunnettu ravintola Hook. Ensimmäinen Hook-ravintola on toiminut Tampereen Kehräsaarella vuodesta 1997.

Union, Lappeenranta

Lappeenrantaan avattiin 15. 4. 2016 Union Work & Leisure Club -yökerho.

Lintsi American Diner, Helsinki

Helsinkiin Linnanmäen huvipuistoon avattiin Lintsi American Diner 23. 4. 2016. Ravintola on seitsemäs Classic American Diner -konseptin ravintola Suomessa.

TAPAHTUMAT

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Osinko

Hallitus päätti, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,27 euroa osakkeelta. Osingon täsmäytyspäivä oli 29.4.2016 ja osingonmaksupäivä 9.5.2016.

Hallitus

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi. Yhtiökokous valitsi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun hallituksen jäseniksi uudelleen kaikki nykyiset jäsenet Timo Laineen, Petri Olkinuoran, Mikko Aartion, Jarmo Viitalan, Mika Niemen ja Timo Everin.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 800 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla yhdessä tai useammassa erässä, huomioiden osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien osakkeiden enimmäismäärästä, seuraavin ehdoin:

Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan kaupankäynnissä säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeista maksettava vastike on Restamax Oy:n osakkeen

säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssin pörssilistalla hankintapäivänä muodostuva hinta. Osakkeiden hankinnat toteutetaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa noin 4,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä yhtiökokouksuun julkaisupäivän mukaisella osakemäärällä laskettuna, joten osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistukseen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä.

Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista.

Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen valtuutus päätöksestä lukien.

Osake-enemmistön osto Urban Group Oy:stä

Restamax Oy osti 29.4.2016 Urban Group Oy:n osakkeen 80 %. Urban Group Oy omistaa ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Cholo Oy:n ja Sabor a México Oy:n. Kaupan myötä Helsingissä sijaitsevat Cholo-, Patrona- ja Lucha Loco -meksikolaisravintolat sekä ruokarekka Taco-bot tulivat osaksi Restamax-konsernia.

TOUKOKUU

Smile Henkilöstöpalvelut ostaa osake-enemmistön Make My Solutions Oy:stä

Restamax Oy:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 70 prosenttia seinäjokelaisesta henkilöstöpalveluyrityks Make My Solutions Oy:stä 1. 5. 2016. Yhtiön nimi muutettiin Smile MMS Oy:ksi 2. 5. 2016.

Stefan's Steakhouse, Hanko

Ravintola Stefan's Steakhouse avattiin 27. 5. 2016 Hangossa ravintola HSF:n yhteydessä. Samalla Suomen suurimmassa koti- ja vierasvenesatamassa sijaitsevan ravintolan terassi remontoitiin ja uudistettiin kokonaan.

KESÄKUU

Hernesaaren Rannan laajennus, Helsinki

Restamax osti lokakuussa 2015 enemmistön Hernesaaren Ranta Oy:n osakkeista, joka operoi ja harjoittaa ravintolaliiketoimintaa Helsingin Hernesaaren alueella. Yhtiö laajensi Hernesaaren Rannan toimintaa lähes kolminkertaiseksi kesäkaudelle 2016.

SYYSKUU

Henry's Pub ja Wanha Posti, Tampere

Perinteikkäät tamperelaisravintolat Henry's Pub ja Wanha Posti remontoitiin täysin ja avattiin uudistuneina syyskuun alussa.

Viihde maailma Ilona, Seinäjoki

Seinäjoella sijaitseva, vuonna 2010 avattu Viihde maailma Ilona saneerattiin ja avattiin täysremontoituna 9. 9. 2016.

Cholo, Helsinki

Meksikolaisravintola Cholo remontoitiin ja laajennettiin syyskuun lopussa. Remontin myötä Cholo yhdistettiin Palma-ravintolaan ja asiakaspaikkoja kasvatettiin. Samalla päivitettiin myös ravintolan ruokatuote.

Purpur, Helsinki

Helsingin Rikhardinkadulle avattiin 30. 9. 2016 georgialainen ravintola Purpur. Ravintola kuuluu yhteistyössä näyttelijä Ville Haapasalon kanssa perustetulle PurMax Oy:lle, joka on Restamaxin tytäryhtiö.

MARRASKUU

Sami-Petteri Rajala controlleriksi

Restamax vahvisti hallintoaan, kun Sami-Petteri Rajala (HTM) aloitti controllerin tehtävässä 1. 11. 2016. Rajalla on monipuolista kokemusta niin taloushallinnon asiantuntijatehtävistä kuin ravintola-alalta.

Kaksi Wayne's Coffeeta Helsinkiin

Helsingissä avattiin marras- ja joulukuussa kaksi uutta Wayne's Coffee -kahvilaa. Wayne's Coffee Lönkka avattiin 1. 11. 2016 Lönnrotinkadulle ja Wayne's Coffee Lauttis avattiin 1. 12. 2016 Lauttasaareen.

Colorado-brändi osaksi Restamaxia

Yhtiö osti marraskuussa Rukalla, Levillä, Pyhällä ja Helsingissä sijaitsevien Colorado Bar & Grill -ravintoloiden liiketoiminnat. Restamax avaa vuonna 2017 uuden Coloradon Helsingin keskustaan.

Vahvistuminen Rukalla, laajentuminen Leville

Restamax hankki marraskuussa Rukalla sijaitsevan Mura Sushi -ravintolan sekä Levillä sijaitsevien Kuura- ja Pizza Block -ravintoloiden liiketoiminnat.

Muutos Restamaxin osakkeiden määrässä

Restamax sopi 14. 11. 2016 Restala Oy:n omistajien kanssa osakevaihdosta, jossa Restamax hankki Restala Oy:n koko osakekannan suunnatulla osakeannilla. Samalla Restamax laski liikkeelle 440 000 osaketta Restala Oy:n omistajille ja mitätöi 200 000 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Restala Oy omistaa 82 % Unioninkadun keidas Oy:stä, joka harjoittaa ravintolaliiketoimintaa. Restamax osti 15. 11. 2016 päivätyllä kauppakirjalla 18 % Unioninkadun keidas Oy:n osakkeista. Restala Oy:n osakkeenomistajille suunnatun osakeannin ja osakkeiden mitätöinnin jälkeen Restamaxin osakkeiden määrä nousi 16 379 620 osakkeesta 16 619 620 osakkeeseen.

Pizzeria Vuosseli, Ruka

Koko perheen pizzeria Vuosseli avattiin Itä-Rukalle aivan laskettelukeskuksen ytimeen marraskuussa 2016. Skandinaavinen rinneravintolatyylinen pizzeria nojaa laadukkaisiin raaka-aineisiin.

JOULUKUU

Classic American Diner, Helsinki

Uusi Classic American Diner avattiin Helsingin Citykävälle 1. 12. 2016 ravintola Iloisen Katupojan entisiin tiloihin. Avattu Classic American Diner on jo konseptin kahdeksas ravintola.

Thai Papaya Oy:n osto

Restamax osti Thai Papaya -ravintolaketjusta enemmistöosuuden 29. 12. 2016 päivätyllä kauppakirjalla ja avaa konseptin mukaisen ravintolan Lempäälän Ideaparkiin maaliskuussa 2017. Thai Papaya löytyy ennestään Helsingin Kallioista, Herttoniemestä ja Hernesaaren Rannasta. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyi Restamax Oy:lle 1. 1. 2017.

VUODEN 2017 TAPAHTUMIA JA HANKKEITA

Toimitusjohtajan irtisanoutuminen

Restamax tiedottaa yhtiön pitkäaikaisen toimitusjohtaja Markku Virtasen siirtyvän pois Restamaxin palveluksesta 30. 6. 2017 alkaen. Virtanen on ollut konsernin toimitusjohtajana vuodesta 2005 lähtien vastaten yhtiön toiminnasta, tuloksesta ja kehittämisestä. Virtanen siirtyy pois tehtävästään henkilökohtaisista syistä.

Linda Asikainen myyntipäälliköksi

Linda Asikainen aloittaa Restamaxin myyntipäällikkönä 9. 1. 2017. Hänen vastuullaan on Restamaxin yritys- ja ryhmämyynti sekä myyntipalvelun johtaminen ja kehittäminen.

Rivermax Oy:n perustaminen Koskiravintoloiden kanssa

Restamax perustaa 10. 1. 2017 yhteisen osakeyhtiön, Rivermax Oy:n, yhdessä Koskiravintolat Oy:n kanssa. Yhteisyritys operoi jatkossa seitsemää ravintolaa Tampereella ja Porissa. Yhteisyrityksen omistukseen kuuluvat tamperelaisravintolat Poro, Jackie Brown, Jackie Brown Gold, Näsilinnan von Nottbeck, kesäravintolat Little Joe ja Laituri sekä Porissa Café Europa ja Kirjurin kesäravintola.

BeefKing, Ideapark Lempäälä

Lempäälän Ideaparkissa sijaitseva ravintola BeefKing muuttaa tammikuussa kauppakeskuksen toiseen kerrokseen. Samalla myös olemassa olevien Daddy's Dinerin ja Bella Roman tiloja uudistetaan. Tuloksena syntyy Daddy's Cinema sekä BeefKingin uusi ravintola-alue. Muutoksen jälkeen Foodparkin tiloissa palvelevat Coyote Bar & Grill, Sticky Wingers, Bella Roma, Daddy's Diner, BeefKing sekä Daddy's Gelato.

Hernesaaren Ranta, Helsinki

Restamax kasvattaa 60 prosentin omistussuuttaan Hernesaaren Ranta Oy:stä 80 prosenttiin 27. 1. 2017 päivätyllä kauppakirjalla. Osakkeiden omistusoikeus siirtyy Restamaxille 1. 2. 2017. Hernesaaren Ranta Oy:n vähemmistöosakkaana on Seppo Koskinen.

BeefKing, Lielähti

Lielahdessa sijaitsevan Chicago Foodparkin tilalle avataan 11. 2. 2017 ravintola BeefKing, joka on jo toinen konseptin ravintola.

Gloria, Joensuu

Joensuulainen yökerho Gloria siirtyy Restamaxin tytäryhtiö Northmax Oy:n omistukseen 1. 3. 2017 alkaen. Myös yökerho Viihdemaaailma Ilona Joensuussa siirtyy yhtiön omistukseen. Ennestään Northmax Oy:hyn kuuluu Oulun Viihdemaaailma Ilona.

Skohan, Helsinki

Restamax avaa maaliskuussa yökerho Namun ja Club Showroomin tiloihin uuden yökerho Skohanin yhdessä rap-artisti Cheekin eli Jare Tiihosen ja tapahtumatuottaja Kalle Kallosen kanssa.

Thai Papaya, Ideapark Lempäälä

Lempäälän Ideaparkiin avataan maaliskuussa uusi Thai Papaya -konseptin ravintola, joka nojaa aasialaisiin laadukkaisiin makuihin ja nopeaan ruokailuun ostosten lomassa.

Run Out, Tampere

Tampereella elämyskeskus Crazy Golfin tiloihin avataan maaliskuussa Suomen ensimmäinen pakohuonepeli, jossa on anniskeluoikeudet. Run Outissa pakohuoneita on avausvaiheessa kaksi: Ruumishuone ja Ydinuhka. Toimintaa tullaan laajentamaan vuoden 2107 aikana.

HENKILÖSTÖ

RESTAMAX TYÖLLISTÄÄ TUHANSIA OSAAJIA VUOSITTAIN JA ON YKSI RAVINTOLA-ALAN SUURIMMISTA TYÖLLISTÄJISTÄ SUOMESSA. TYTÄRYHTIÖMME SMILE HENKILÖSTÖPALVELUT OY:N AVULLA VARMISTAMME HENKILÖSTÖN RIITTÄVÄN SAATAVUUDEN NYT JA TULEVAISUUDESSA. TAVOITTEENAMME ON TARJOTA TYÖNTEKIJÖILLEMME MAHDOLLISUUKSIA TEHDÄ TYÖTÄ JOUSTAVASTI JA EDETÄ URALLA OMIEN TAVOITTEIDEN MUKAISESTI.

Restamaxin palveluksessa työskentelee sesongista riippuen yli 1 000 henkilöä kokoaikaiseksi muunnettuna. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n henkilöstöpankissa on jo noin 4 500 työntekijää. Näin ollen olemme yksi ravintola-alan suurimmista työnantajista Suomessa.

Ammattitaitoinen, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on tärkein voimavaramme. Henkilöstön hyvinvointiin ja kehittämiseen panostetaan systemaattisesti, hyvistä teoista palkitaan ja hyvistä tekijöistä halutaan pitää kiinni.

Restamaxilla on vahva ravintola-alan osaaminen ja kokemus toimialalle tyypillisistä osa-aikaisista työsuhteista. Restamaxilla on vahva halu tukea työllisyyttä tarjoamalla henkilöstölleen joustavia työsuhteita ja monipuolisia, pitkäkestoisia uramahdollisuuksia. Ravintolamme sijoittuvat ympäri Suomen, mikä mahdollistaa konsernissa työskentelyn kotipaikkakunnan muuttuessa. Samoin lisätuntien järjestäminen ja monet työskentelymahdollisuudet saman kaupungin eri ravintoloissa on mahdollista järjestää jouhevasti. Tämä paitsi mahdollistaa monille työntekijöillemme

kokopäivätyön tarjoamisen myös tehostaa toimintaamme. Yksi merkittävimmistä liiketoimintamme kannattavuuden ajureista onkin henkilöresurssien tehokas käyttö ja kohdentaminen.

Pyrimme minimoimaan henkilöstön vaihtuvuuden ja tarjoamaan työntekijälle mahdollisuuden pitempään urakehitykseen ravintola-alalla, asiakaspalvelusta aina vaativiin johtotehtäviin saakka. Meillä on suuri halu kehittää henkilöstömme osaamista ja yksi merkittävä osoitus siitä on Restamaxin oma opintoväylä Restamax Akatemia, joka tarjoaa konsernin palveluksessa työskenteleville mahdollisuuden kehittää itseään ammattilaisena oman työn ohessa.

Restamax Akatemian koulutukset ja opintokokonaisuudet alkoivat vuonna 2015, jolloin ne toteutettiin yhteistyössä HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun kanssa. Vuoden 2016 aikana aloitettiin uusi Restamax Akatemian esimieskoulutus, joka toteutettiin tällä kertaa Tampereen seudun ammattiopisto Tredun kanssa. Koulutusten tulokset ovat olleet varsin positiivisia ja ne tulevat saamaan jatkoa myös vuonna 2017.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Ravintolaliiketoiminta:

Restamax-konsernin ravintolatoiminta työllisti 1. 1. – 31. 12. 2016 keskimäärin 270 kokoaikaista (268) ja 110 osa-aikaista (103) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna sekä 271 vuokrattua (273) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Henkilöstövuokraustoiminta:

Restamax-konsernin henkilöstövuokraustoiminta työllisti 1. 1. – 31. 12. 2016 keskimäärin 750 kokoaikaista (541) työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Sesongista riippuen konsernissa työskentelee yhtäaikaaisesti noin 1 000 – 1 200 henkilöä.

TEHTYJÄ TOIMENPITEITÄ VUONNA 2016:

- Tredu-ammattiopiston kanssa aloitettiin Restamax Akatemia -koulutusyhteistyö. Esimies-koulutusohjelmaan valittiin 19 esimiesasemassa olevaa tai siihen tähtäävää opiskelijaa. Koulutusohjelma starttaa vuoden 2017 alussa.
- Ensiapukoulutuksia, pelastusharjoituksia ja työsuojelukoulutuksia toteutettiin aktiivisesti.
- Myynnin tehostamiseksi järjestettiin erillisiä myynnin valmennuksia ja tuotekoulutuksia niin ruokaravintoloiden kuin yökerhojen henkilökunnalle. Koulutukset toteutettiin yhteistyössä myynti- ja asiakaspalvelukoulutuksiin erikoistuneiden asiantuntijakumppaneiden kanssa.
- Yhteistyökumppaniverkostoa vahvistettiin kaupungeittain liikuntasektorilla. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin liikuntaseteleillä.
- Vuosittainen työhyvinvointikartoitus toteutettiin ja tulosten analysoinnin avulla tavoitteet ja toimenpiteet suunniteltiin vuodelle 2017.
- Aktiivista yhteistyötä toteutettiin työterveyshuollon kanssa.
- Tiedonkulkua ja raportointityökaluja kehitettiin entisestään muun muassa intranetin kautta.
- Virkistysiltoja ja -tapahtumia järjestettiin paikkakunta- ja yksikkökohtaisesti. Lisäksi henkilöstön hyvinvointia tuettiin erilaisilla urheilutapahtumilla, mistä vuonna 2016 esimerkkeinä olivat perinteeksi muodostunut Restamax Open -tennisturnaus sekä frisbeegolf-turnaus.
- Uusien yhteistyökumppaneiden myötä henkilöstölle tarjottiin lukuisia uusia henkilöstöetuja sekä tuote- ja palvelualennuksia.
- Konsernin henkilöstölle suunnattu Restamax Staff News -henkilöstölehti ilmestyi vuonna 2016 neljä kertaa.
- Restamax valitsee ja palkitsee joka vuosi Vuoden Työntekijät, jotka ovat osoittaneet esimerkillisyyttä työssään. Vuonna 2016 Vuoden Työntekijä -tittelin sai kahdeksan konsernin palveluksessa olevaa osaajaa. Myös Vuoden 2016 yksikkö valittiin. Vuoden Työntekijät sekä Vuoden Ravintola palkitaan opintomatalla. Tämän lisäksi Restamax valitsee kolme kertaa vuodessa Tähtityöntekijät, joita vuonna 2016 nimettiin kymmenen. Myös Ravintola Patarouvan koko henkilökunta sai Tähtityöntekijä-tittelit.

YRITYSVASTUU - VASTUUTA KAIKILLA LIIKETOIMINNAN OSA-ALUEILLA

Restamax pyrkii kaikessa toiminnassaan ja hankkeissaan huomioimaan kestävän kehityksen periaatteet. Vastuullisten toimintatapojen ja lakien noudattaminen sekä raportoinnin ja hallintoperiaatteiden läpinäkyvyys luovat vankan pohjan Restamaxin liiketoiminnalle.

Restamax harjoittaa luvanvaraista anniskelutoimintaa, joka on tarkkaan valvottua ja vaatii näin ollen erityistä vastuullisuutta. Toteutamme sekä ravintola- että henkilöstövuokrausliiketoimintaamme kaikkien alkoholi-, anniskelu-, elintarvike- ja työehtosopimuslakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Taloudellista, sosiaalista ja ekologista vastuuta

Restamaxin **taloudellisen vastuun** lähtökohtana on kannattavan kasvun varmistaminen nyt ja tulevaisuudessa. Menestyminen edellyttää yritykseltä kannattavuuden lisäksi kilpailukykyä ja tehokkuutta. Yrityksen tulos on aina perustana niin omistajien tuotto-odotuksille, työpaikoille, veronmaksulle kuin yhteisön tukemiselle.

Tuloksella turvataan taloudellinen hyvinvointi niin omistajille, henkilöstölle, kumppaneille kuin myös tavaroiden ja palvelujen toimittajille. Taloudellisen vastuun kannalta merkittävässä roolissa ovat asiakkaat, joiden hankkimat ravintolapalvelut ovat Restamaxin liiketoiminnan perusta.

Sosiaalinen vastuu merkitsee Restamaxille hyviä toimintatapoja suhteessa yhtiön kaikkiin sidosryhmiin. Kannamme vastuuta jatkuvasti kasvavan henkilöstömme, asiakkaidemme sekä kumppaneidemme hyvinvoinnista ja turvallisuudesta.

Työhyvinvointi ja virkistystoiminta ovat tärkeä osa työyhteisön arkea. Etenkin ravintola-alan hektisessä ja jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä näiden rooli on erityisen merkittävä. Restamaxilla henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostetaan aktiivisesti. Työnantajana Restamax pyrkii luomaan mahdollisuuksia edistää jokaisen työntekijän hyvinvointia, terveyttä ja työssä jaksamista. Restamax toteuttaa joka vuosi työhyvinvointikartoitukset, jotka käsitellään toimipaikkakohtaisesti. Uusien yhteistyökumppaneidemme myötä olemme myös tuoneet työntekijöidemme käyttöön lisää henkilöstöetuja sekä tuote- ja palvelualennuksia.

Restamaxin työsuojelun tavoitteena on taata turvallinen työympäristö sekä tukea ja ylläpitää työntekijöiden työkykyä. Työpaikoilla noudatetaan varhaisen puuttumisen mallia, jolla pyritään ennakoidaan ongelmilanteita ja tukemaan työntekijöiden hyvinvointia.

Asiakaslähtöisyys on ajuri, joka ohjaa Restamaxin jokapäiväistä toimintaa. Asiakastytytyväisyyden säännöllisellä kartoittamisella ja seurannalla, avoimen vuoropuhelun mahdollistamisella ja helppojen palaut-

teenantomenetelmien tarjoamisella kehitämme toimintaamme palvelemaan asiakkaitamme entistä paremmin. Meillä on käytössä nykyaikaiset asiakastytyytyväisyyttä mittaavat järjestelmät, jotka keräävät dataa analysointia varten.

Restamax pyrkii omalla toiminnallaan edistämään niin ravintola- kuin henkilöstöpalvelualan positiivista kehitystä ja vastuullisia toimintatapoja. Konsernin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut tuo työmarkkinoille iloa ja lisää positiivista ajattelua työntekoon. Smilen arvot – ammattitilpeys, yrittäjäyys, ihmisläheisyys ja positiivisuus – ovat lupaus etenkin nuorten työntekijöiden huolenpidosta ja valmennuksesta työmarkkinoille.

Myös lukuisten yhteiskunnallisesti merkittävien tahojen kanssa tehdään yhteistyötä. Restamax on esimerkiksi toiminut vammaisille, liikuntarajoitteisille ja pitkäaikaissairaille suunnatun Elä täysi! -klubin kumppanina vuodesta 2015 lähtien isännöiden erilaisia ravintolakohtauksia ympäri Suomen. Med Group Avustajapalveluiden kehittämä Elä täysi! tarjoaa jäsenilleen mielekästä sisältöä monipuolisten tapahtumien ja aktiviteettien muodossa. Konserni on lähtenyt mukaan myös lasten ja nuorten hyvinvointia edistävään Icehearts-toimintaan, joka tarjoaa pitkäkestoista, ammatillista kasvun tukea perheille. Tamperelaiset peliravintolamme tarjoavat paikallisille Icehearts-joukkueille puitteita pelaamiseen ja harrastamiseen.

Restamax pyrkii kaikessa liiketoiminnassaan huomioidaan myös ympäristönäkökulmat ja kantamaan **ekologista vastuuta**.

Ravintoloiden energiankulutukseen kiinnitetään erityishuomioita. Tämä pätee niin laitehankintoihin kuin tilojen, valaistuksen, lämmityksen ja ilmastointin suunnitteluun, joissa pyritään mahdollisimman vähäiseen ympäristökuormitukseen. Erityisesti uusissa ravintolakohteissa suositaan energiatehokkaita led-valaisinjärjestelmiä sekä keittiölaitteita ja -järjestelmiä.

Ruoan laatu, alkuperä ja jäljitettävyyys ovat Restamaxin ravintolaliiketoiminnassa tärkeitä tekijöitä. Restamaxille on erittäin tärkeää, että sen käyttämät raaka-aineet

ovat laadukkaita ja niiden taustat jäljitettävissä. Yhtiö suosii paljon kotimaisia raaka-aineita, vaikkakin tietyt konseptimme edellyttävät tuontituotteita. Restamaxilla on noin 120 ravintolaa ympäri Suomen, jolloin vastuullisten yhteistyökumppaneiden ja tavarantoimittajien rooli korostuu merkittävästi. Kumppaneiden valinnassa ja tuotekehityksessä pyritään tekemään aina eettisesti oikeita päätöksiä. Teemme yhteistyötä tarkkaan valikoitujen luotettavien yhteistyökumppanien ja tavarantoimittajien kanssa, jotka ovat sitoutuneet toimimaan vastuullisesti. Sopimuskumppaneiksi on valittu kokoluokaltaan suuria toimijoita, joiden prosessit ovat läpinäkyviä. Ostosta ja hankinnoista yli 90 prosenttia tapahtuu sopimuskumppaneidemme kautta. Toimintavolyymimme kasvaessa olemme viime aikoina hankkineet lukuisia uusia kumppaneita. Oikeanlaiset hankintapuolen kumppanit mahdollistavat tuotteiden sopivan hinnoittelun ja tuotteiden tarkan laadunvalvonnan. Yhtiössämme on osalla tuoteryhmistä rinnakkain eri kumppaneita, minkä myötä saavutamme entistä enemmän kilpailuetua ja toimintamme on koordinoitumpaa.

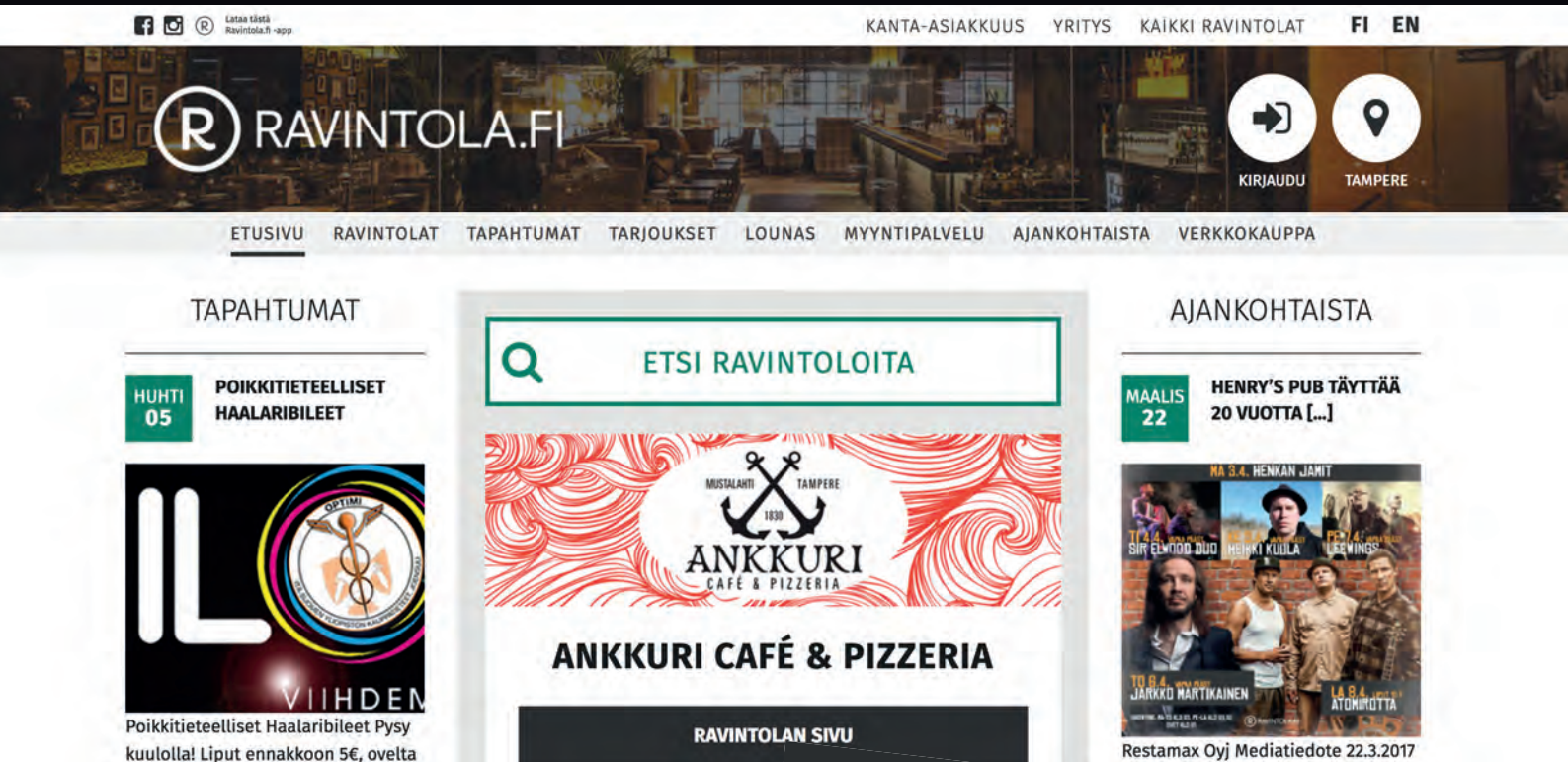
Valinnoissa suositaan aina vastuullisesti tuotettuja ja jalostettuja raaka-aineita. Olemme siirtyneet enenevässä määrin kotimaisten raaka-aineiden käyttöön – niiden kysyntä ja arvo on selkeästi kasvussa. Lisäksi suosimme mahdollisuuksien mukaan myös lähituotantoa. Osa brändeistämme edellyttää kuitenkin kansainvälisen keittiön tuotteita ja esimerkiksi Stefan's Steakhouse -ravintoloissa tarjoillaan australialaista rotukarjan lihaa. Pääasiallisesti siipikarja tulee ravintoloihimme kotimaasta ja punainen liha Suomesta tai EU:n alueelta. Lisäksi solmimme vuoden 2016 aikana yhteistyösopimuksen ravintoloiden ruokahävikkiä pienentävän Lunchie-palvelun kanssa.

Kierrätys yksiköissämme on tehokasta ja valvottua. Jätteiden lajittelu on järjestetty liikepaikkakohtaisesti mahdollisimman ympäristötehokkaasti. Öljyt, rasvat, lasi, pahvit sekä biojäte eritellään tarkoin ja sekajätteen syntyminen pyritään minimoimaan.

- SUOMEN SUURIN RAVINTOLA

Valtaosa Restamax-konsernin ruoka- ja seurusteluravintoloista sekä yökerhoista kuuluvat Ravintola.fi-kanta-asiakasjärjestelmään. Ravintola.fi-verkkosivuilta löytyvät paikkakuntakohtaiset ravintoloiden esittelyt, menut, tapahtumat, kampanjat, tarjoukset, uutiset, yhteystiedot sekä muu tärkeä informaatio. Lisäksi sivustolla voidaan tehdä pöytävarauksia ja antaa palautetta.

YHTENÄINEN KANTA-ASIAKASJÄRJESTELMÄ

Ravintola.fi-kanta-asiakasjärjestelmän avulla Restamax voi markkinoida tuotteitaan ja palveluitaan kohdenetusti sekä sitouttaa asiakkaitaan lukuisilla pysyvillä ja kertaluonteisilla eduilla. Järjestelmä mahdollistaa paremman asiakaspalvelun ja lisää vuorovaikutusta yhtiön ja sen asiakkaiden välillä.

Ravintola.fi-kanta-asiakkaita ja etukortin mobiililatauksia on lähes 120 000.

- Kanta-asiakaskortti oikeuttaa lukuisiin etuihin ja tarjouksiin
- Ladattava mobiiliapplikaatio tuo edut suoraan puhelimeen
- All access -kortti tarjoaa vip-edut yritysasiakkaille

www.ravintola.fi

RAVINTOLA.FI-app

Ravintola.fi Myyntipalvelun myyntineuvottelijat
Veera Virkorinne (vas.), Daniela Mandelin, Marika Niskanen
ja myyntipäällikkö Linda Asikainen.

RAVINTOLA.FI MYYNTIPALVELU ON ASIAKKAITA VARTEN

Ravintola.fi Myyntipalvelu on Restamaxin myyntiorganisaatio, joka vastaa Ravintola.fi-ravintoloissa järjestettävistä asiakastilaisuuksista, yritystapahtumista, virkistyspäivistä, kokouksista ja seminaareista, tuotelanseerauksista, yksityistilaisuuksista, olut- ja viinitastingeista sekä monenlaisista teematapahtumista aktiviteetteineen.

Myyntipalvelu huolehtii niin suurten kuin pientenkin tilaisuuksien järjestämisestä sekä kaikista tilaisuuksien käytännön järjestelyistä suunnittelu- vaiheesta aina lopulliseen toteutukseen saakka.

Ammattitaitoinen myyntitiimi, aktiivinen vuoropuhelu asiakkaiden kanssa, tasokas ja monipuolinen ravintolakattaus sekä laaja kumppaniverkosto varmistavat, että asiakkaan tilaisuus oheishjelmineen on menestys.

RAVINTOLA.FI

MYyntipalvelu

HALLITUS

TIMO LAINE
Hallituksen puheenjohtaja

- Restamaxin perustaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta (Mr Max Oy)

PETRI OLKINUORA
Varapuheenjohtaja

- Forbia Oy:n toimitusjohtaja, usean kiinteistö- ja rakennusalan yhtiön hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

MIKKO AARTIO
Varsinainen jäsen

- Restamaxin perustaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta (Mr Max Oy)

JARMO VIITALA
Varsinainen jäsen

- Teräselementti Oy:n ja Neontekniikka Oy:n hpj sekä Koy Ideaparkin hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

MIKA NIEMI
Varsinainen jäsen

- Rengasravintolat Oy:n toimitusjohtaja
- Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävästä omistajasta

TIMO EVERI
Varsinainen jäsen

- Hasan & Partners Oy:n osakas ja hallituksen jäsen
- Riippumaton jäsen

JOHTORYHMÄ

MARKKU VIRTANEN

**Toimitusjohtaja
vuodesta 2005**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

JARNO SUOMINEN

**Talousjohtaja
vuodesta 2005**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

PERTTU PESONEN

**Kehitysjohtaja
vuodesta 2012**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2006

EERO AHO

**Linjajohtaja, ruokaravintolat
vuodesta 2014**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2014

TANJA VIRTANEN

**Linjajohtaja, ruokaravintolat
vuodesta 2008**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2005

PAUL MELI

**Linjajohtaja, yökerhot ja
muu viihde vuodesta 2008**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2008

MIKO HELANDER

**Linjajohtaja, yökerhot ja
muu viihde vuodesta 2014**

- Yhtiön palveluksessa
vuodesta 2008

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2016

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen arvopaperimarkkinalain 7 luvun, 7 §:n ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin selvitystä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä koskevan osion mukaisesti. Yhtiö noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa hallinnointikoodia 2015 eräin poikkeuksin. Hallinnointikoodi on nähtävillä muun muassa Arvopaperimarkkinayhdistyksen internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tämä selvitys on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Selvitystä ei päivitetä tilikauden kuluessa, mutta sen sisältämien aihealueiden ajantasainen tieto on esitelty yhtiön internetsivuilla www.restamax.fi.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokouksen tehtävät yhtiön ylimpänä päättävänä elimenä on säännelty osakeyhtiölaissa sekä yhtiöjärjestyksessä. Osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa päättämisvaltaansa yhtiön asioissa. Varsinainen yhtiökokous pidetään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle ja päättää sen pitämisaikasta ja -ajasta. Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen annetaan osakkeenomistajille tiedoksi ainakin yhtiön internetsivuilla aikaisintaan kolme kuukautta ja vähintään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa ovat läsnä toimitusjohtaja, tilintarkastaja, hallituksen puheenjohtaja sekä mahdollisuuksien mukaan muut hallituksen jäsenet. Lisäksi varsinaisessa yhtiökokouksessa ovat läsnä hallituksen jäseniksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevat henkilöt, jollei heidän poissaololleen ole painavia syitä. Yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n hallituksen ja tilintarkastajat, päättää näiden palkkioista ja myöntää yhtiön johdolle vastuuvapauden. Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat ja osakkaiden osallistumisoikeus määritellään Restamax Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ja yhtiökokouskutsussa.

Hallitus kutsuu koolle ylimääräisen yhtiökokouksen, kun katsoo siihen olevan aihetta tai kun laki sitä edellyttää.

HALLITUS

Hallituksella on yleistöimivalta kaikissa niissä yhtiön asioissa, joita ei lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ole määrätty toisten toimielinten päätettäväksi tai suoritettavaksi. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, vahvistaa yhtiön strategian, riskienhallinnanperiaatteet ja yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot, hyväksyy liiketoimintasuunnitelman sekä päättää merkittävistä investoinneista.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, arvopaperipörssin antamia ohjeita, muita viranomaismääräyksiä sekä yhtiön yhtiöjärjestystä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n hallitukseen viidestä seitsemään jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus tai yhtiökokous valitsee puheenjohtajan. Hallituksen kokoonpanossa pyritään jäsenten monipuoliseen ja toisiaan täydentävään taustaan, kokemukseen, osaamiseen ja sukupuoleen siten, että hallituksen monimuotoisuus tukee Restamaxin liiketoimintaa ja sen tulevaisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Yhtiön hallitus ei ole toistaiseksi katsonut tarpeelliseksi perustaa tarkastus-, nimitys- tai palkitsemisvaliokuntia, koska yhtiön liiketoiminnan laajuus ja hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen eivät sitä edellytä.

Vuodesta 2005 hallituksen puheenjohtajana on toiminut Timo Laine. Hallitustyöskentely järjestetään kulloinkin voimassa olevan hallituksen työjärjestyksen mukaisesti. Työjärjestys on saatavilla yhtiön internet-sivuilla.

HALLITUKSEN JÄSENTEN VALINTA, TOIMIKAUSI JA KOKOONPANO

Yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen jäsenet. Hallitukseen kuuluu Yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja hallituksen sihteeri sekä tarvittaessa erikseen kutsuttavat henkilöt.

Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain ja raportoi, ketkä hallituksen jäsenet se määrittelee riippumattomiksi yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2016 Yhtiön hallituksen jäseninä ovat toimineet:

Timo Laine, s. 1966, MKT, hallituksen puheenjohtaja
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 3.030.000 osaketta

Mikko Aartio, s. 1969, yo-merkonomi
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 3.074.416 osaketta

Timo Laine ja Mikko Aartio omistavat lisäksi 50/50 tasaosuuksin *Mr Max Oy:n*, joka omistaa 1.599.994 osaketta.

Jarmo Viitala, s. 1960, KTM
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 24.900 osaketta

Petri Olkinuora, s. 1957, DI, MBA,
hallituksen varapuheenjohtaja
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 12.500 osaketta

Mika Niemi, s. 1966, merkonomi
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 2.236.789 osaketta

Timo Everi, s. 1963, BBA, eMBA
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 0 osaketta

Yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Jarmo Viitala, Petri Olkinuora ja Timo Everi. Restamaxin hallituksen kokoonpano poikkeaa hallinnointikoodin riippumattomuussuosituksesta, jonka mukaan hallituksen jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia ja kahden tähän enemmistöön kuuluvista on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenistä kolme (Laine, Aartio ja Niemi) ovat riippuvaisia yhtiöstä, joten hallituksen kokoonpano ei vastaa tältä osin listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusta 10. Perusteluna tälle poikkeamalle on edelleen tilikaudella 2014 toteutettu Rengasravintolat-yrityskauppa.

Hallituksen kokousten lukumäärä edellisen tilikauden aikana oli yhdeksäntoista (19) kokousta. Osa kokouksista oli sähköposti- tai puhelinkokouksia.

Jäsenten osallistuminen kokouksiin vuonna 2016:

Timo Laine 19/19
Mikko Aartio 19/19
Jarmo Viitala 18/19
Petri Olkinuora 19/19
Mika Niemi 18/19
Timo Everi 18/19

Hallituksen kokoonpano ei täytä listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 9 mukaista monimuotoisuutta sitä osin, että hallituksessa olisi edustettuna molemmat sukupuolet. Yhtiön tavoitteena kuitenkin on, että sen hallituksen kokoonpanossa on molempia sukupuolia.

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuonna 2016 hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkio oli 25 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkio oli 20 000 euroa ja hallituksen jäsenten vuosipalkkio 10 000 euroa. Erillistä kokouspalkkiota ei makseta.

TOIMITUSJOHTAJA JA JOHTORYHMÄ

Restamax Oyj:n hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan, valvoo hänen toimintaa ja päättää hänelle maksettavista korvauksista, eduista sekä toimisuhteen ehdoista. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen. Hän vastaa yhtiön operatiivisesta hallinnosta lainsäädännön sekä hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti ja sen määrävallan alaisuudessa.

Yhtiön toimitusjohtajana on vuodesta 2005 asti toiminut Markku Virtanen (s. 1970). Toimitusjohtajan määräysvaltayhteisö FinnGastro Oy omisti 31. 12. 2016 365.000 Restamax Oyj:n osaketta.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa suoraan strategian suunnittelusta, toteutuksesta ja sen mukaisista investoinneista sekä siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavasti järjestetty. Toimitusjohtajan suorassa alaisuudessa toimivat Restamax Oyj:n sijoittajasuhdeviestintä- ja markkinointifunktiot. Toimitusjohtaja valvoo johtotason henkilöitä koskevia päätöksiä sekä tärkeitä operatiivisia päätöksiä. Hän valvoo myös, että konsernin tytäryhtiössä toimitaan emoyhtiön etujen mukaisesti ja toteutetaan konsernin strategiaa.

Operatiivisesta liiketoiminnasta huolehtii toimitusjohtaja johtoryhmän avulla. Johtoryhmä valmistelee ja tekee päätöksiä toimitusjohtajan päätösvaltaan kuuluvissa asioissa.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN

Hallitus hyväksyy toimitusjohtajan palkkatason. Restamax Oyj:n toimitusjohtaja Markku Virtasella on rahapalkan lisäksi yhtiön kulloinkin voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti seuraavat luontoisedut: autoetu sekä yhtiön politiikan mukainen työterveyshuolto.

Toimitusjohtajasopimus voidaan irtisanoa ilman erityistä perustetta molempien sopijapuolten toimesta noudattaen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitusjohtajan eläkeikä on lainmukainen. Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen TyEL:n ylittäviä eläke-etuja.

JOHTORYHMÄ

Johtoryhmän tehtäviin kuuluu strategian suunnittelu ja toteuttaminen, liiketoiminnan ohjaus, tulosseuranta, vuosisuunnittelu sekä investointien, yritysostojen ja toiminnan muutossuunnitelmien käsittely. Johtoryhmä kokoontuu viikoittain.

31. 12. 2016 konsernin johtoryhmään kuuluivat:

Markku Virtanen, s. 1970, toimitusjohtaja
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 365.000 osaketta

Jarno Suominen, s. 1972, talousjohtaja
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 249.347 osaketta

Tanja Virtanen, s. 1977, linjajohtaja, ruoka
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 200 osaketta

Paul Meli, s. 1977, linjajohtaja, yökerho ja muu viihde
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 181.670 osaketta

Perttu Pesonen, s. 1976, kehitysjohtaja
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 70.610 osaketta

Eero Aho, s. 1978, linjajohtaja, ruoka
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 0 osaketta

Miko Helander, s. 1979, linjajohtaja, yökerho ja muu viihde
Suora ja määräysvaltayhteisöjen omistus 0 osaketta

SISÄPIIRIHALLINNON KESKEISET MENETTELYTAVAT

Restamaxin sisäpiirisäännöt soveltavat Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Sisäpiirisäännöt kieltävät sisäpiiriläisten ja heidän määräysvallassa olevien yhteisöjen kaupankäynnin yhtiön rahoitusvälineillä, kuten osakkeilla, 30 vuorokautta ennen tulosjulkistusta (ns. suljettu ikkuna).

3. 7. 2016 voimaan astunut Markkinoiden väärinkäyttöasetus (EU) N:o 596/2014 (MAR) ja siihen liittyvät säädökset ovat vaikuttaneet Restamaxin sisäpiirihallintoon ja sisäpiirirekistereihin, ja ne aiheuttavat uusia velvollisuuksia sisäpiirissä oleville tahoille. MAR-säädösten mukaisten Restamax Oyj:n johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä on tullut ilmoittaa liiketoimistaan 3. 7. 2016 alkaen.

Restamaxin sisäpiirivastaava on talousjohtaja Jarno Suominen.

TARKASTUSTOIMINTA

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee Restamax Oyj:n tilintarkastajat. Valittavan tilintarkastusyhteisön on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tarkastusyhteisö.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy:n. Päävastaullisena tilintarkastajana toimii KHT Hannu Mattila.

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhtiön kirjanpito, tilikauden tilit ja hallinto sinä vuonna, jona hänet on valittu. Toimeksianto päättyy seuraavaan yhtiökokoukseen. Käytännön tarkastustoiminta toteutetaan tilikauden aikana liiketoimintaan ja hallintoon kohdistuvina tarkistuksina ja varsinaisena tilinpäätöstarkastuksena tilikauden päätyttyä.

Vuonna 2016 Restamax-konsernin tilintarkastajille maksettiin tilintarkastustehtävistä 172,1 t€ (vuonna 2015: 179,7 t€) ja muista neuvonta- ja konsultointipalveluista 88,6 t€ (vuonna 2015: 74,3 t€).

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta

Restamax Oyj:n sisäinen johtamis- ja valvontamenetely perustuu osakeyhtiölakiin, yhtiöjärjestykseen sekä yhtiön omiin sisäisiin toimintatapoihin. Yhtiön johto ja valvonta jakautuvat yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä on Restamax Oyj:n hallituksella. Hallitukselle kuuluu ylin vastuu yrityksen visioista, strategisista tavoitteista ja niiden pohjalta asetetuista liiketoiminnallisista tavoitteista. Hallitukselle kuuluu myös ylin vastuu kirjanpidon ja varainhoidon valvonnasta sekä toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus hyväksyy yhteiset suuntaviivat koko konsernin sisäiselle valvonnalle.

Toimitusjohtaja vastaa suoraan strategian toteutuksesta ja sen mukaisista investoinneista sekä siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavasti järjestetty. Operatiivisesta liiketoiminnasta huolehtii toimitusjohtaja johtoryhmän avulla. Sisäisestä valvonnasta vastaa yhtiön ylin johto ja ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tilintarkastajat.

Yhtiössä ei liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota, vaan sen tehtävät sisältyvät liiketoimintaorganisaation tehtäviin konsernin kaikissa yksiköissä.

Sisäisen valvonnan menetelmät ja toimintatavat

Toimitusjohtajan tehtävänä on järjestää käytännössä kirjanpito- ja valvontamekanismit. Toimitusjohtaja valvoo johtotason henkilöitä koskevia päätöksiä sekä tärkeitä operatiivisia päätöksiä. Toimitusjohtaja valvoo, että konsernin tytäryhtiöissä toimitaan emoyhtiön etujen mukaisesti ja toteutetaan konsernin strategiaa. Konsernin johtoryhmä toteuttaa liiketoiminnan ohjausta ja hallinnon valvontaa konsernin päivittäisessä toiminnassa.

Konsernissa on määritelty selkeät valtuudet sekä investointien että henkilöstöä koskevien asioiden hyväksymisestä. Konsernin johtoryhmän päätehtävät ovat:

1. liiketoiminnan ja talouden valvonta, ja
2. investointien, yritysostojen ja ryhmän kannalta merkittävien toiminnan laajentamis- tai supistamissuunnitelmien käsittely.

Sisäinen valvonta on olennainen osa yhtiön hallinnointia ja johtamisjärjestelmiä. Se kattaa kaikki Restamaxin yksiköt ja toiminnot. Sisäisen valvonnan tulee arvioida muun muassa niitä yrityksen johtamis- ja hallintojärjestelmiin, toimintoihin sekä tietojärjestelmiin liittyviä riskiasemia sekä valvontamenettelyiden riittävyyttä ja tehokkuutta, jotka koskevat:

- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luovuutta ja eheyttä
- toimintojen tuloksellisuutta ja tehokkuutta
- omaisuuden turvaamista
- lakien, määräysten ja sopimusten noudattamista.

RISKIENHALLINTA

Restamax pyrkii omistaja-arvon kasvattamiseen lainsäädännön ja yhteiskunnallisten velvoitteiden asettamissa puitteissa.

Restamax jakaa liiketoimintaan, tulokseen ja pörssi-arvoon vaikuttavat riskitekijät viiteen pääkategoriaan: markkina- ja liiketoimintariskit, henkilöstöön liittyvät riskit, teknologia- ja tietoturvariskit, rahoitusriskit sekä juridiset riskit.

Muiden riskien haitallista vaikutusta vastaan Restamax on pyrkinyt suojautumaan kattavilla vakuutussopimuk-

silla. Näitä ovat esimerkiksi lakisääteiset vakuutukset, vastuu- sekä omaisuusvakuutukset ja omaisuusturvavakuutukset. Vakuutusten kattavuus, vakuutusarvot sekä omavastuut tarkistetaan vuosittain yhdessä vakuutusyhtiön kanssa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi muodostavat tärkeän osan johdon jokapäiväistä toimintaa liiketoimintojen jatkuvuuden turvaamiseksi. Restamax tekee operatiiviseen toimintaansa liittyen jatkuvaa riskikartoitusta ja pyrkii suojautumaan tunnistetuilta riskitekijöiltä parhaalla mahdollisella tavalla.

RAPORTOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄT

Konsernissa on liiketoiminnan tehokkaan seurannan edellyttämät raportointijärjestelmät. Sisäinen valvonta kytkeytyy yrityksen visioon, strategiaan tavoitteisiin ja niiden pohjalta asetettuihin liiketoiminnallisiin tavoitteisiin. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Olennaisena osana ohjausjärjestelmää toteumatiedot ja ajantasaiset ennusteet käydään läpi kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Ohjausjärjestelmä sisältää mm. kattavan myynnin raportoinnin, tuloslaskelman, liikevaihto- ja tulosenennusteen sekä toiminnalle tärkeitä tunnuslukuja.

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2016

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää Restamax Oyj:n varsinainen yhtiökokous. Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 25 000 euroa, varapuheenjohtajan vuosipalkkioksi 20 000 euroa ja hallituksen jäsenten palkkioiksi 10 000 euroa vuodessa. Erillisiä kokouspalkkioita ei makseta.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus hyväksyy toimitusjohtajan palkkatason. Restamax Oyj:n toimitusjohtaja Markku Virtasella on kiinteän rahapalkan lisäksi yhtiön kulloinkin voimassa olevien käytäntöjen mukaisesti seuraavat luontoisedut: vapaa autoetu, matkapuhelinetu sekä yhtiön politiikan mukainen työterveyshuolto.

Toimitusjohtajalla on lyhyen aikavälin kannustimena tulospalkkio, joka määräytyy seurantajaksena olevan yhtiön tilikauden taloudellisen tuloksen ja tiettyjen operatiivisten tavoitteiden saavuttamisen perusteella.

Toimitusjohtajasopimus voidaan irtisanoa ilman erityistä perustetta molempien sopijapuolten toimesta noudattaen kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitusjohtajan eläkeikä on lainmukainen. Toimitusjohtajalla ei ole lakisääteisen TyEL:n ylittäviä eläke-etuja.

Johtoryhmän palkitseminen

Johtoryhmälle maksetaan kokonaispalkkaa, joka sisältää rahapalkan ja verotettavat puhelin- ja muut edut. Lisäksi johtoryhmälle voidaan maksaa lyhyen aikavälin kannustimena tulospalkkiota, joka perustuu hallituksen asettamiin taloudellisiin ja operatiivisiin tavoitteisiin. Yhtiön hallitus päättää palkittamisen yleisistä periaatteista ja toimitusjohtaja yksityiskohdista.

Emoyhtiö Restamax Oyj:n toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetut palkat vuonna 2016 (2015) (t€)

Toimitusjohtajan rahapalkka luontaisetuineen 156,1 (158,0).
Muun johtoryhmät palkat luontaisetuineen 518,8 (477,9).

Restamax Oyj

TILINPÄÄTÖS
31.12.2016

Restamax Oyj
Hatanpään
valtatie 1 B
33100 Tampere

Y-tunnus
1952494-7
Kotipaikka
Tampere

A. Konsernitilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	60
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	68
Konsernin tase (IFRS)	69
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	70
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	71
1 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	72
Konsernin perustiedot	72
Laatimisperusta	72
Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	72
2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	73
3 Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	75
Yhdistelyperiaatteet	75
Segmenttiraportointi	75
Ulkomaan rahan määräiset erät	76
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	76
Aineettomat hyödykkeet	76
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen	76
Vuokrasopimukset	77
Vaihto-omaisuus	77
Eläkevelvoitteet	77
Tuloutusperiaatteet	77
Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	78
Käyttökate ja liikevoitto	78
Varaukset ja ehdolliset velat	78
Tuloverot	78
Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	79
Vieraan pääoman menot	80
Osakepääoma	80
Osingonjako	80
Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat	80
4 Rahoitusriskien hallinta	82
5 Hankitut liiketoiminnot	84
6 Myydyt liiketoiminnot	87
7 Osakekohtainen tulos	88
8 Toimintasegmentit	89
9 Aineettomat hyödykkeet	90
10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	93
11 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	94
12 Vaihto-omaisuus	94
13 Saamiset	95
14 Myytävissä olevat rahoitusvarat	96
15 Rahavarat	96
16 Oma pääoma	97
17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	98
18 Varaukset	100
19 Rahoitusvelat	101
20 Ostovelat ja muut velat	102
21 Liikevaihto	102
22 Liiketoiminnan muut tuotot	102
23 Materiaalit ja palvelut	103
24 Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	103
25 Poistot ja arvonalentumiset	104
26 Liiketoiminnan muut kulut	104
27 Rahoitustuotot ja -kulut	105
28 Tuloverot	105
29 Lähipiiritapahtumat	106
30 Tilintarkastajan palkkiot	107
31 Tytär- ja osakkuusyhtiöt 31.12.2016	108
32 Muut vuokrasopimukset	111
33 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	112
34 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	112
35 Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	113
36 Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot	114
37 Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat	115
38 Tunnuslukujen laskentakaavat	116

B. Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	118
Emoyhtiön tase (FAS)	119
Liitetiedot	121
Rahavirtalaskelma (FAS)	131
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitus	132
Tilinpäätösmerkintä	132
KirjanpitoKirjat	134

A. KONSERNITILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Restamax Oyj on Restamax-konsernin emoyhtiö. Emoyhtiön lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 54 tytäryhtiötä.

Tilikaudella 2016 Restamaxin vahva kasvu jatkui. Ravintola-alan markkinatilanne jatkui vuonna 2016 haastavana, mutta Restamax onnistui pitämään pitkän aikavälin kannattavuuden hyvällä tasolla. Henkilöstövuokraustoiminnan kasvu ja kannattavuus oli yhtiön odotusten mukaista.

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Markkinatilanteessa yhtiön toiminta-alueilla ei tilikauden aikana tapahtunut suuria muutoksia. Yleinen taloustilanne ja toimialan markkinatilanne jatkuivat haastavina, vaikkakin toimialan suhdannetilanne hieman parani tilikauden aikana. Tilikauden aikana konserni vahvisti läsnäoloaan monilla paikkakunnilla ja laajensi liiketoimintaansa myös uusille paikkakunnille. Konserni onnistui etabloitumaan uusille markkina-alueille kohtuullisen hyvin. Konserni teki tilikaudella useita yrityskauppoja ja avasi useita uusia ravintoloita sekä laajensi henkilöstövuokraustoimintaa. Tilikauden aikana konserni myi muutaman pienen ravintolan liiketoiminnot.

TUNNUSLUVUT TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA TULOKSESTA

Emoyhtiön taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut (FAS)

000 eur	2016	2015	2014
Liikevaihto	23 017,8	15 820,8	12 933,7
Käyttökate	3 161,0	1 974,8	708,5
% liikevaihdosta	13,7 %	12,5 %	5,5 %
Liikevoitto	1 132,9	191,6	-352,2
% liikevaihdosta	4,9 %	1,2 %	-2,7 %
Oman pääoman tuotto %	13,5 %	11,0 %	26,3 %
Omavaraisuusaste %	58,5 %	54,2 %	61,0 %

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut

000 eur	2016	2015	2014
Liikevaihto	130 071,9	113 618,1	86 653,3
Materiaalikate	102 799,4	87 828,3	64 936,7
% liikevaihdosta	79,0 %	77,3 %	74,9 %
Käyttökate	19 398,8	16 535,8	12 008,4
% liikevaihdosta	14,9 %	14,6 %	13,9 %
Liikevoitto	8 997,9	7 266,3	5 264,9
% liikevaihdosta	6,9 %	6,4 %	6,1 %
Taseen loppusumma	97 666,0	90 579,6	84 184,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	11,9 %	10,8 %	10,5 %
Oman pääoman tuotto %	14,0 %	12,1 %	9,8 %
Omavaraisuusaste %	45,2 %	44,4 %	47,2 %
Nettovelkaantumisaste %	69,1 %	73,2 %	48,1 %
Henkilöstökulu %	36,9 %	33,9 %	30,7 %
Bruttoinvestoinnit	10 174,5	16 891,7	27 942,0

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2016	2015	2014
Tulos/osake, laimentamaton	€	0,35	0,31	0,22
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu	€	0,35	0,31	0,22
Omapääoma/osake	€	2,65	2,48	2,41
Osinko/osake	€	0,30 (**)	0,27	0,22
Osinko/osakekohtainen tulos	%	85,7	87,1	100,0
Efektiivinen osinkotuotto	%	5,0	5,4	6,3
Hinta/voitto-suhde (P/E)		17,2	16,2	15,9
Osakkeen kurssi 31.12.	€	6,01	5,01	3,50
Osakkeen keskipurssi	€	5,10	4,00	4,00
Osakkeen ylin kurssi tilikaudella	€	6,32	5,09	4,69
Osakkeen alin kurssi tilikaudella	€	4,28	3,48	3,45
Osakkeiden markkina-arvo	milj €	99,88	82,06	57,33
Osakkeiden vaihto tilikaudella	kpl	7 501 446	4 134 568	977 071
Osakkeen suhteellinen vaihto	%	45,14	25,24	5,97
Osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikaudella keskimäärin	kpl	16 235 842	16 203 745	16 024 620
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12.	kpl	16 619 620	16 379 620	16 379 620

(**) Hallituksen esitys.

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Liikevoitto %		2016	2015	2014
Liikevoitto %, ravintola	%	6,9	6,5	5,9
Liikevoitto %, henkilöstövuokraus	%	4,7	3,2	4,5
Käyttökate %		2016	2015	2014
Käyttökate %, ravintola	%	15,3	14,8	13,7
Käyttökate %, henkilöstövuokraus	%	10,1	8,9	10,2
Materiaalikate %		2016	2015	2014
Materiaalikate %, ravintola	%	74,6	74,3	74,0
Henkilöstökulu %		2016	2015	2014
Henkilöstökulu %, ravintola	%	28,1	28,5	29,6
Henkilöstökulu %, henkilöstövuokraus	%	85,5	85,2	84,0

Tunnuslukujen laskentakaavat esitetty liitetiedossa 38.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Emoyhtiön henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2016	2015	2014
Keskimääräinen lukumäärä	99	72	66
Tilikauden palkat ja palkkiot	3 940,5	2 967,6	2 532,7

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

	2016	2015	2014
Keskimääräinen lukumäärä			
Kokoaikaiset/osa-aikaiset	1 020	809	584
Osa-aikaiset	110	103	101
Palkat ja palkkiot	36 851,9	29 342,6	16 319,1

Segmenttikohtaiset henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, ravintola	2016	2015	2014
Kokoaikaiset	270	268	220
Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna	110	103	101
Palkat ja palkkiot	13 266,4	12 625,5	11 629,5

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, henkilöstövuokraus	2016	2015	2014
Kokoaikaiset/osa-aikaiset	750	541	364
Palkat ja palkkiot	23 585,5	16 717,1	4 689,6

Yhtiön hallituksen esitys emoyhtiön voittoa koskevaksi toimenpiteeksi

Vapaan oman pääoman rahasto	eur	37 541 513,54
Voittovarot aikaisemmilta vuosilta	eur	8 670 488,38
Tilikauden voitto	eur	6 814 342,05
Vapaa oma pääoma	eur	53 026 343,97
, josta jakokelpoista	eur	53 026 343,97

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta 6.814.342,05 jaetaan osinkoa 0,30 euroa osakkeelle (16 619 620 kpl), eli yhteensä 4.985.886,00 euroa. Ehdotettu osingonjako ei hallituksen tämän hetkisen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Yhtiön osakkeet

Marraskuussa 2016 Restala Oy:n osakevaihtoon liittyvässä osakeannissa Restamax Oyj laski liikkeelle 440 000 uutta osaketta. Samassa yhteydessä mitätöitiin yhtiön hallussa olleet 200 000 omaa osaketta. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä oli 16 619 620 osaketta. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Emoyhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastaja

Emoyhtiön hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat tilikauden aikana Timo Laine, Mikko Aartio, Mika Niemi, Petri Olkinuora, Jarmo Viitala ja Timo Everi.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Markku Virtanen. Emoyhtiön ja konsernin tilintarkastajana toimi Deloitte & Touche Oy, Tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Hannu Mattila.

PÄÄOMALAINAT

Pääomalainat 000 eur	31.12.2016	31.12.2015
Emoyhtiö	77,0	241,0
Konserni	297,0	461,0

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 76.954,40 eur.

Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomaa. Laina-aika on noin 7 vuotta. Laina maksetaan takaisin tasalyhenteisesti kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Lyhennyksen määrä on 70 000.00 eur – 110 000.00 eur.

Pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kun yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen yhteismäärä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Pääoman ja sen korkojen maksu edellyttää konsernilla vähintään 30,0 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuus ei täyty, suunnitelman mukaiset lyhennykset ja korot siirtyvät myöhemmin maksettavaksi. Lainalle maksetaan korkoa yhtiön oman pääoman niin salliessa 3,0 % + euribor 12 kk. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa 30.6. ja 31.12. Viitekorko tarkistetaan vuosittain 1.7.

Pääomalainan ehdot lainasta, määrältään 220.000,00 eur. Yhtiö on saanut osakeyhtiölain 12 luvun mukaista pääomaa.

Velallisen purkauksessa, selvitystilassa ja konkurssissa pääomalainapääoma voidaan palauttaa vain kaikkia muita tavallisia velkoja huonommalla etuoikeudella, mutta kuitenkin ennen osakkeenomistajille tulevaa jako-osuutta.

Velallisen toiminnan aikana pääomalainapääoman takaisinmaksu on kokonaan tai osittain sallittua vain, jos maksun hetkellä velallisen vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä ylittää velallisen viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Tällä pääomalainalla on parempi oikeus velallisen varoihin kuin pääomallainoilla, jotka on annettu velalliselle tämän sopimuksen allekirjoittamispäivän jälkeen. Velallinen sitoutuu noudattamaan kuvattua etuoikeusjärjestystä kaikessa rahoitustoiminnassaan.

Pääomalainan takaisinmaksulla ei ole eräpäivää ja se maksetaan takaisin velkojalle vain velallisen päätök-

sellä. Velkojalla ei ole oikeutta vaatia pääomalainapääoman takaisinmaksua.

Mikäli kuitenkin Restamax Oyj:n omistusosuus velallisyhtiöstä alenee alle 50 prosenttiin, erääntyy pääomalainapääoma takaisinmaksettavaksi välittömästi edellä mainitun omistusosuusrajan alittuessa.

Pääomalainapääomalle ei makseta korkoa eikä pääomalainapääoman takaisinmaksulle ole vakuutta.

Konsernirakenteen muutokset vuonna 2016

Tammikuussa 2016 Restamax Oyj:hin fuusioitui kokonaan omistetut tytäryhtiöt Beefmax Oy, Baarisalkku Oy, Eiran Musiikkiteatteri Oy ja Barmax Oy. Tammikuussa 2016 perustettiin Dinnermax Oy, josta Restamax Oyj omistaa 70 %. Tammikuussa Aleksanterin Ravintolat Oy ja Ruma Oy fuusioituivat Restamax Oyj:n tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy:hyn, ja Eiran Tivoli Oy ja JVP Security Oy fuusioituivat Restamax Oyj:n tytäryhtiö Suomen Ravintolatoimi Oy:hyn. Lisäksi tammikuussa Restamax Oyj:n tytäryhtiö Rengasravintolat Oy:hin fuusioituivat Ravintola Wanha Posti Oy, Tampereen Espanjalaiset Ravintolat Oy ja Wood Roasted Restaurants Oy.

Helmikuussa 2016 perustettiin PurMax Oy, josta Restamax Oyj omistaa 60 %. Helmikuussa perustettiin myös Smile Retail Oy (nykyinen Smile Services Oy), jonka koko osakekannan Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa 31.12.2016.

Maaliskuussa 2016 Restamax Oyj myi 20 % osuuden Roska Yhtiöt Oy:stä.

Huhtikuussa 2016 Restamax Oyj osti 80 % Urban Group Oy:n osakekannasta. Huhtikuussa Urban Group Oy osti 100 % Sabor a México Oy:stä ja Cholo Oy:stä.

Toukokuussa 2016 Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 70 % osuuden nykyisestä Smile MMS Oy:stä, joka edelleen omistaa 70 % nykyisestä Smile MMS Työllistämispalvelut Oy:stä. Toukokuussa 2016 perustettiin Smile MMS Oy:n kokonaan omistama Smile Industries Oy.

Elokuussa 2016 Restamax Oyj:hin fuusioitui kokonaan omistettu tytäryhtiö Onemax Oy.

Syyskuussa 2016 Restamax lisäsi omistustaan Tunturimax Oy:stä ostamalla 11 % osuuden yhtiön osakkeista.

Marraskuussa 2016 Restamax Oyj osti koko Restala Oy:n osakekannan osakevaihdoilla. Restala Oy omistaa 82 % Unioninkadun keidas Oy:stä. Samassa yhteydessä

Restamax Oyj osti myös loput 18 % Unioninkadun keidas Oy:n osakkeista. Marraskuussa 2016 perustettiin Smile Henkilöstöpalvelut Oy:n kokonaan omistamat tytäryhtiöt RM Henkilöstöpalvelut Oy, Smile Railways Oy ja Smile Super Oy. Marraskuussa perustettiin myös Smile MMS Oy:n tytäryhtiö Smile Pohjanmaa Oy.

Joulukuussa 2016 Restamax Oyj:n tytäryhtiö Kampin Sirkus Oy osti 20 % osuuden Aito Finland Oy:stä, minkä johdosta Kampin Sirkus Oy omistaa koko Aito Finland Oy:n osakekannan. Joulukuussa allekirjoitettiin kaupapakirja, jolla Thai Papaya Oy:n koko osakekanta siirtyi Restamax Oyj:n omistukseen 1.1.2017.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Yhtiö ei harjoita varsinaista tutkimustoimintaa. Yhtiön kehitystoiminta käsittää pääasiassa uusien ravintola-konseptien kehittämistä ja jo olemassa olevien konseptien edelleen kehittämistä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (corporate governance statement)

Restamax on laatinut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaisesti. Selvitys on luettavissa yhtiön internetsivuilla www.restamax.fi.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleinen negatiivinen taloudellinen kehitys voi vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan ja liiketoiminnan tulokseen. Suhdannetaantuma vaikuttaa kuluttajien ja yritysten ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen sekä muut kilpailuriskit yhtiön toimialalla voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön liiketoimintaan. Ravintola-ala on erittäin kilpailtu toimiala. Yhtiö kilpailee tuhansien muiden ravintolapalveluita tarjoavien toimijoiden kanssa maantieteellisillä toiminta-alueillaan.

Kilpailuympäristön muuttuminen ja yhtiön mahdollinen epäonnistuminen näihin muutoksiin sopeutumisessa ja niiden hallinnassa sekä muut kilpailuun liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa olennaisen haitallisesti yhtiön tai jonkin sen yksikön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä yhtiön osakkeiden arvoon.

Ravintola-alan suurimpia haasteita on ennakoida kuluttajien tarpeita, mieltymyksiä ja käyttäytymistä. Näihin tarpeisiin vaikuttavat yhteiskunnalliset muutokset, kuten yleinen ostovoiman kasvu ja ikärakenne. Restamax pyrkii kehittämään palvelukonseptiaan kuluttajien tarpeet ja mieltymykset ennakoivalla tavalla.

Yleinen vuokratason kehitys, vuokrien korotukset sekä alkoholin ja elintarvikkeiden hinnan ja palkkakustannusten nousu voivat vaikuttaa epäedullisesti yhtiön

liiketoimintaan. Erityisesti toimitilakulut muodostavat merkittävän osan Restamaxin liiketoiminnan kuluista. Restamaxin toimitilat ovat pääosin vuokratiiloja, joten yleisellä vuokratasolla ja sen kehityksellä on suuri merkitys yhtiön liiketoimintaan. Vaikka Restamax pyrkii valitsemaan vuokraamansa toimitilat huolellisesti sekä solmimaan pitkäaikaisia ja edullisia vuokrasopimuksia, vuokratukustannukset saattavat nousta vuokratason yleisen kehityksen vuoksi sekä vuokranantajista johtuvista syistä. Myös merkittäväällä palkkakustannusten kohoamisella voi olla haitallinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen. Lisäksi alkoholin ja elintarvikkeiden hinnan nousu voi heikentää Restamaxin myyntikatteita.

Sääntely-ympäristön, erityisesti anniskelu- ja elintarvikelainsäädännön muuttuminen sekä tulkintakäytännön vaihtelu voivat vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxin harjoittama ravintola- ja yökerhotoiminta on Suomessa tarkoin säänneltyä. Hallinto- ja sääntelyviranomaiset tulkitsevat Restamaxiin sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka liittyvät muun muassa alkoholiin, anniskeluoikeuksiin sekä elintarvikkeisiin, elintarviketurvallisuuteen ja -hygieniaan. Viranomaistulkinnat ja -käytännöt saattavat lisäksi vaihdella merkittävästi eri alueilla. Laeissa ja määräyksissä asetetaan usein suhteellisen ankaria ja jopa taannehtivia vastuita kustannuksista ja vahingoista. Restamax pyrkii harjoittamaan liiketoimintaansa kaikkien sitä koskevien lakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti.

Restamaxin harjoittama liiketoiminta on merkittävältä osin luvanvaraista ja tarkkaan valvottua. Sääntelyn odottamaton muuttuminen voi vaikuttaa haitallisesti Yhtiön liiketoimintaan, sillä Restamaxin liiketoiminta on merkittävässä määrin riippuvainen luvanvaraisista seikoista, kuten anniskeluluvista sekä luvista alkoholijuomien anniskeluajan jatkamiseen. Restamaxin liikevaihdosta huomattava osuus muodostuu alkoholijuomien myynnistä, mistä syystä anniskelulupien väliaikainen tai lopullinen peruuttaminen voi laskea Yhtiön myyntiä selvästi.

Yhtiölle kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä tai viranomaismenettelyssä voi vaikuttaa epäedullisesti Yhtiön liiketoimintaan. Restamaxilla on laajaa toimintaa ympäri Suomea, ja sen konserniyhtiöt voivat joutua osapuoleksi tai kohteeksi oikeudenkäynneissä ja viranomaismenettelyissä sekä kanteissa, jotka liittyvät niiden toimintaan. Oikeudenkäyntien, viranomaismenettelyjen ja muiden vastakkainasetteluun perustuvien käsittelyjen tai kanteiden luonteen johdosta niiden lopputulosta on vaikea ennakoida, eikä tällaisten vireillä olevien tai tulevien menettelyjen tai kanteiden lopputuloksesta voi olla varmuutta. Mikä tahansa Restamaxille kielteinen päätös missä tahansa oikeudenkäynnissä, viranomaismenettelyssä tai kanteessa voi vaikuttaa olennaisen haitallisesti tai jonkin sen yksikön liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, liiketoiminnan tulokseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä osakkeiden arvoon.

Yhtiön pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmius-, korko- ja luottoriskit. Yhtiö rahoittaa liiketoimintaansa ja kasvuaan tulo-rahoituksella sekä oman ja vieraan pääoman ehto-isella rahoituksella. Yhtiön rahoitusasemaan ja maksuvalmiuteen vaikuttavat tulevaisuuden rahavirrat ja niihin liittyvät riskitekijät sekä rahoituksen saatavuus. Konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta suurin osa suuntautuu ravintola-alalle. Näin ollen ravintolamarkkinassa tapahtuvat muutokset ja alan työllisyystilanne heijastuvat myös konsernin henkilöstövuokraustoimintaan. Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita.

Liikearvot on testattu vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Näiden omaisuuserien arvonalentumistestauslaskelmien mukaan liikearvoissa ei ollut tapahtunut arvonalentumista.

Osakkeenomistajat

Restamax Oyj:n osakepääoma oli tilikauden 2016 lopussa 150 000 euroa (150 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 16 619 620 kappaletta (16 379 620). Yhtiöllä ei ollut hallussaan tilikauden päättyessä (200 000) Restamax Oyj:n osakkeita. Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Huippu Oy:llä oli 31.12.2016 hallussaan 43 500 osaketta (43 500), joka vastaa noin 0,26 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Yhtiön osakasluettelon mukaan yhtiöllä oli 30.12.2016 2 052 (1 610) osakkeenomistajaa ja 13.3.2017 2 226 osakkeenomistajaa.

Yhtiön kymmenen suurinta osakkeenomistajaa 13.3.2017 olivat:

Osakkeenomistaja	Osakkeita (kpl) .. %
Laine Capital Oy *	3 036 000 18,27
Pimu Capital Oy **	3 000 000 18,05
Niemi Mika Rainer	2 236 789 13,46
Mr Max Oy***	1 599 994 9,63
Sign Systems Finland Oy	1 001 540 6,03
Evli Suomi Pienyhtiöt	822 791 4,95
Niemi Hanna-Stiina	469 237 2,82
Finn gastro Oy****	365 000 2,20
Laakkonen Mikko Kalervo	340 000 2,05
Keskinäinen	
Työeläkevakuutusyhtiö Elo	271 566 1,63
Yhteensä	13 142 917 79,08

* Hallituksen jäsenen Timo Laineen määräysvalta-yhteisö.

** Hallituksen jäsenen Mikko Aartion määräysvalta-yhteisö.

*** Hallituksen jäsenten Timo Laineen ja Mikko Aartion määräysvalta-yhteisö.

**** Toimitusjohtaja Markku Virtasen määräysvalta-yhteisö.

Hallituksen valtuudet

Varsinainen yhtiökokous 27.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 800.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla yhdessä tai useammassa erässä, huomioiden osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien osakkeiden enimmäismäärästä, seuraavin ehdoin: Omat osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Osakkeet hankitaan kaupankäynnissä säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeista maksettava vastike on Restamax Oyj:n osakkeen säännellyllä markkinalla Helsingin Pörssin päällystämällä hankintapäivänä muodostuva hinta. Osakkeiden hankinnat toteutetaan NASDAQ Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä sen sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa noin 4,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä, joten osakkeiden hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta osakkeenomistukseen ja äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen valtuutus päätöksestä lukien.

Tilikaudella 2016 oli voimassa varsinainen yhtiökokouksen 23.4.2014 päätös, jolla yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: Hallitus voi valtuutuksen nojalla päättää enintään 1.500.000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 800.000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Hallitus voi käyttää valtuutusta yhdessä tai useammassa erässä. Uusia osakkeita voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa, kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatusti. Uusien osakkeiden antaminen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttaminen voidaan suorittaa myös apporttiomaisuutta vastaan tai käyttämällä merkitsijällä yhtiöltä olevaa saatavaa merkintähinnan tai osakkeista maksettavan määrän kuitaamiseen. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Hallitus voi valtuutuksen nojalla antaa optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat maksua vastaan

saamaan uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita laissa mainituin edellytyksin. Hallitus päättää kaikista muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 asti, ja se kumosi kaikki aikaisemmat valtuutukset päättää osakeannista sekä osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Restamax Oyj osti 29.12.2016 päivätyllä kauppakirjalla Thai Papaya Oy -nimisen ravintolaliiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakekannasta 60 %. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyi Restamax Oyj:lle 1.1.2017.

Tammikuussa 2017 Restamax Oy merkitsi 72 % perustettavan Rivermax Oy:n osakekannasta. Rivermax Oy osti tamperelaisravintoloiden Hullu Poro, Jackie Brown, Jackie Brown Gold, Näsilinnan von Nottbeckin, kesäravintoloiden Little Joe ja Laituri sekä Porissa toimivien Café Europan ja Kirjurin kesäravintolan liiketoiminnat.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Joensuussa toimivan ravintola Glorian ravintolaliiketoiminnan 27.1.2017 päivätyllä kauppakirjalla. Glorian omistus- ja hallintaoikeus siirtyi konsernille 1.3.2017.

Tilikauden päättymisen jälkeen Henkilöstövuokraussegmenttiin perustettiin tytäryhtiöt Smile Industries Kuopio Oy, Smile Industries Jyväskylä Oy ja Smile Industries Tampere Oy.

Restamax Oyj:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Markku Virtanen siirtyy pois tehtävästään henkilökohtaisten syiden takia 30.6.2017 alkaen.

Vuoden 2017 näkymät

Restamax arvioi konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla tilikaudella 2017. Yhtiön tavoitteena on saavuttaa 180 miljoonan euron liikevaihto vuoden 2018 loppuun mennessä.

KONSERNIN TULOSLASKELMA (IFRS)

000 euroa	Liite	1.1.2016–31.12.2016	1.1.2015–31.12.2015
Liikevaihto	21	130 071,9	113 618,1
Liiketoiminnan muut tuotot	22	2 533,9	1 281,0
Materiaalit ja palvelut	23	-30 070,7	-28 361,2
Henkilöstökulut	24	-45 311,7	-35 960,4
Liiketoiminnan muut kulut	26	-37 824,6	-34 041,5
Käyttökate		19 398,8	16 535,8
Poistot ja arvonalentumiset	25	-10 400,9	-9 269,5
Liikevoitto		8 997,9	7 266,3
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta		-151,2	0,0
Rahoitustuotot	27	186,6	41,5
Rahoituskulut	27	-1 139,4	-1 236,5
Rahoituskulut (netto)	27	-952,8	-1 195,0
Voitto/tappio ennen veroja		7 893,9	6 071,3
Tuloverot	28	-1 933,8	-1 977,9
Laskennallisten verojen muutos	17,28	-95,7	715,3
Tilikauden tulos		5 864,4	4 808,8
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		5 608,1	5 050,0
Määräysvallattomille omistajille		256,3	-241,1
Yhteensä		5 864,4	4 808,8
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,35	0,31
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa), tilikauden voitto	7	0,35	0,31
Konsernin laaja tuloslaskelma			
Tilikauden tulos		5 864,4	4 808,8
Kauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:			
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	0,0	0,0
Kauden laaja tulos yhteensä		5 864,4	4 808,8
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		5 608,1	5 050,0
Määräysvallattomille omistajille		256,3	-241,1
Yhteensä		5 864,4	4 808,8

Liitetiedot sivuilla 72 – 117 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE (IFRS)

000 euroa	Liite	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	9	47 435,8	43 801,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	28 834,3	29 003,3
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	11	1 178,8	1 330,0
Myytavissa olevat rahoitusvarat	14	620,2	622,1
Korolliset lainasaamiset	13	168,2	178,9
Korottomat muut saamiset	13	1 030,7	996,6
Laskennalliset verosaamiset	17	142,1	568,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä		79 410,2	76 500,6
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	12	2 317,6	2 054,8
Korolliset lainasaamiset	13	30,0	67,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	14 037,2	9 821,6
Rahavarat	15	1 871,1	2 135,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		18 255,9	14 079,0
Varat yhteensä		97 666,0	90 579,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	16	150,0	150,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	36 586,1	33 937,3
Käyvän arvon rahasto	16	-13,3	-13,3
Omat osakkeet	16	-191,4	-972,6
Kertyneet voittovarot	16	6 541,4	6 293,1
Oman pääoman ehtoinen laina	16	220,0	220,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		43 292,8	39 614,5
Määräysvallattomat omistajat	16	669,0	428,9
Oma pääoma yhteensä		43 961,8	40 043,4
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	703,0	811,2
Varaukset	18	183,2	93,2
Rahoitusvelat	19	24 369,9	22 170,3
Ostovelat ja muut velat	20	796,4	722,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä		26 052,5	23 796,8
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	19	8 193,0	9 227,9
Ostovelat ja muut velat	20	19 458,8	17 511,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		27 651,7	26 739,4
Velat yhteensä		53 704,2	50 536,2
Oma pääoma ja velat yhteensä		97 666,0	90 579,6

Liitetiedot sivuilla 72 – 117 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

000 euroa	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	16	150,0	33 937,3	-13,3	-972,6	6 293,1	220,0	39 614,5	428,9	40 043,4
Katsauskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						5 608,1		5 608,1	256,3	5 864,4
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	5 608,1	0,0	5 608,1	256,3	5 864,4
Liiketoimet omistajien kanssa										
Oman pääoman ehtoiset lainat	16							0,0		0,0
Osingonjako	16					-4 356,8		-4 356,8	-229,1	-4 585,8
Osakeanti			2 648,8					2 648,8		2 648,8
Omien osakkeiden mitätöinti					781,2	-781,2		0,0		0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-221,9		-221,9	212,9	-9,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	2 648,8	0,0	781,2	-5 359,8	0,0	-1 929,8	-16,2	-1 946,0
Oma pääoma 31.12.2016	16	150,0	36 586,1	-13,3	-191,4	6 541,5	220,0	43 292,8	669,0	43 961,8

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

000 euroa	Liite	Osake- pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oman pääoman ehtoinen laina	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-441,7	5 197,6	220,0	39 049,9	354,8	39 404,7
Katsauskauden laaja tulos										
Tilikauden tulos						5 050,0		5 050,0	-241,1	4 808,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	5 050,0	0,0	5 050,0	-241,1	4 808,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	16					-3 565,5		-3 565,5	-380,4	-3 945,9
Omien osakkeiden hankinta					-530,9			-530,9		-530,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa						-389,0		-389,0	378,7	-10,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa								0,0	317,0	317,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	0,0	0,0	-530,9	-3 954,4	0,0	-4 485,4	315,3	-4 170,1
Oma pääoma 31.12.2015	16	150,0	33 937,3	-13,3	-972,6	6 293,1	220,0	39 614,4	428,9	40 043,4

Liitetiedot sivuilla 72 – 117 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

000 euroa	2016	2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	5 864,4	4 808,8
Oikaisut:		
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-432,9	-61,2
Poistot ja arvonalentumiset	10 400,9	9 269,5
Rahoituskulut (netto)	952,8	1 195,0
Verot	2 029,5	1 262,5
Osuus osakkuusyrityksen voitosta tai tappiosta	151,2	0,0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	18 965,9	16 474,7
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-3 275,1	-1 657,4
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-34,5	170,2
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 506,4	-2 013,6
Käyttöpääoman muutos	-1 803,2	-3 500,8
Saadut osingot	0,0	0,0
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 021,4	-1 092,1
Saadut korot	67,3	41,0
Maksetut verot	-2 687,0	434,6
Liiketoiminnan nettorahavirta	13 521,6	12 357,3
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-7 193,0	-10 491,6
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	94,7	-121,2
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-1 364,3	-3 602,2
Liiketoimintakaupat, hankinnat (-)	-1 507,7	-1 683,7
Liiketoimintakaupat, myynnit (+)	126,8	149,6
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)	-110,0	-0,5
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit (+)	0,5	66,7
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	-1 330,0
Investointien nettorahavirta	-9 952,9	-17 012,9
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta (-)	0,0	-530,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	21 740,0	11 000,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-19 791,7	-4 404,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	-1 207,1	-227,6
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset (-)	0,0	-55,3
Maksetut osingot	-4 573,9	-4 233,8
Rahoituksen nettorahavirta	-3 832,7	1 548,2
Rahavarojen muutos	-264,1	-3 107,4
Rahavarat 1.1.	2 135,1	5 242,5
Rahavarat 31.12.	1 871,1	2 135,1
Muutos	-264,1	-3 107,4

Liitetiedot sivuilla 72 – 117 ovat olennainen osa tilinpäätöstä.

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Konsernin perustiedot

Konsernin päätoimiala on ravintola- ja henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen.

Konsernin emoyhtiö on Restamax Oyj. Emoyrityksen kotipaikka on Tampere, kotivaltio on Suomi ja sen rekisteröity osoite Hatanpään valtatie 1 B, 33100 Tampere.

Restamax Oyj tytäryhtiöineen (yhdessä ”Restamax” tai ”Konserni”) on suomalainen ravintola- ja henkilöstövuokrausalan konserni, jonka toiminta on keskittynyt kokonaisuudessaan Suomeen. Konserniin kuuluu yhteensä 118 seurustelu- ja ruokaravintolaa sekä yökerhoa eri puolilla maata, joista 111 on omassa operoinnissa ja 7 vuokratuna. Konsernilla on myös muuta ravintola-alaa tukevaa toimintaa. Konsernin ravintolakonsepteihin kuuluvat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan’s Steakhouse sekä viihdekeskukset Galaxie Center ja Space Bowling & Billiards.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteessa www.restamax.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista edellä mainitusta osoitteesta.

Restamax Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.4.2017 tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Tämä on Restamax-konsernin viides tilinpäätös, joka on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja ja niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jollei laadintaperiaatteissa ole muuta mainittu.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu. Yhtiön toimintavaluutta on euro.

Sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2015, lukuun ottamatta seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Näiden uusien tai uudistettujen standardien ja tulkintojen käyttöönotolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen, mutta niillä voi olla vaikutusta tulevien liiketoimien ja tapahtumien tilinpäätöskäsittelyyn tai esittämiseen.

- IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* muutos *Liitetietoihin liittyvä aloite (Disclosure Initiative)*.

- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* muutos *Yhteisen toiminnon osuuden hankinnan kirjanpidollinen käsittely*.

- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös*, IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* muutos *Yhdistelmisen poikkeuksen soveltaminen*.

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38 *Aineettomat oikeudet* muutos *Selvennys hyväksyttäviin poistomenetelmiin*.

- IAS 16 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 41 *Maatalous* muutos *Tuottavat hyödykkeet*.

- IAS 19 *Työsuhde-etuudet* muutos *Etuus pohjaiset työsuhde-etuudet: Työntekijöiden suorittamat maksut*.

- IFRS-standardeihin tehty vuosittaiset parannukset 2012 – 2014 (*Annual Improvements to IFRS 2012 – 2014*).

2 JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄMÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Arvioiden käyttö

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää tiettyjen arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat raportoituihin lukuihin. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä oletukset ja arviot vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkämääriin, esitettyihin ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen liitetiedoissa sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Arviot perustuvat aikaisempaan kokemukseen, markkinatietoihin ja lukuisiin muihin kohtuullisina pidettäviin oletuksiin, mutta toteutuvat luvut voivat poiketa näistä arvioista erilaisten oletusten tai olosuhteiden vuoksi. Johto joutuu käyttämään harkintaa noudattaessaan tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja tekemään arvioita esimerkiksi tuloveroihin, liikearvon arvonalentumistestauksiin sekä varauksiin ja ehdollisiin velkoihin liittyen. Nämä periaatteet ja arviot edellyttävät johdolta subjektiivisia ja monimutkaisia harkintaa perustuvia arvioita, kuten arvioita luonteeltaan epävarmojen tekijöiden vaikutuksesta.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosta aiheutuneesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisella edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamis-edellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuususerä tai velka, eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen ja tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuususeräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määritellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Arvonalentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvoa

verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään vuosittain ja tarvittaessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Diskonttauksessa käytetyssä korossa on huomioitu toimialakohtaisia tekijöitä.

Testauksessa kerrytettävissä olevaa rahamäärää arvioidaan budjetein, ennustein ja terminaalikausin, ja laskelmien herkkyyttä analysoidaan muun muassa diskonttokoron, kannattavuuden ja jäännösarvojen kasvutekijän muutoksien osalta. Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa arvonalentumisia hyödykkeiden käypiin arvoihin tai liikearvoihin. Arviot koskevat tuotteiden odotettuja myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua hintakehitystä ja diskonttokorkoa.

3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankitun tytäryrityksen nettovarallisuus, erotus merkitään suoraan tuloslaskelmaan tuloksi.

Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääomanehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin laadintaperiaatteita.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistuosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä, arvostetaan jäljelle jäävä osuus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Osakkuusyrittiset ovat yrityksiä, joiden äänivallasta konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrittiset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrittisen tappiosta ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrittisen velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrittissijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrittisen välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyrittisten tilikauden tuloksesta esitetään omana eränä liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrittisen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Restamax Oyj:n ja sen omistamat tytäryhtiöt tytäryrityksineen. Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyt tytär- ja osakkuusyrittiset on eritelty liitteessä 31.

Segmenttiraportointi

Konsernin toimintasegmentit, jotka ovat myös raportoitavia segmenttejä, ovat konsernin strategiset liiketoimintayksiköt: ravintolat ja henkilöstövuokraus. Nämä liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen strategian käyttöä. Konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta ja tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä. Konserni toimii yksinomaan kotimaisilla markkinoilla.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Konsernin varoja ja velkoja ei kohdisteta eikä seurata segmenttikohteisesti sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien käyttökatteeseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernintilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuotoa.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaihtelun määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset mone-taariset erät on muutettu toimintavaihtelun määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja mone-taarien erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssi-voitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Konsernilla on vähäisiä ulkomaan rahan määräisiä erä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Alkuperäinen hankintameno sisältää hankinnasta välittömästi aiheutuvat kustannukset. Myöhemmin syntyneet menot sisällytetään hyödykkeen kirjanpito-arvoon tai kirjataan erillisenä hyödykkeenä vain mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti sille kaudelle, kun ne ovat toteutuneet. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös toimialalle tyypillisesti määräväliajoin suoritettavia ravintoloiden vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenoja, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelyistä.

Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä lasketaan degressiivisinä jäännösarvopoistoina tai tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

Koneet ja kalusto jäännösarvopoisto 25.0 %

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot
5-10 vuotta

Rakennukset 30 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan vähintään vuosittain tilinpäätöspäivänä ja tarvittaessa oikaistaan arvonalentumisilla. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo olisi alentunut. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan

myytävänä olevaksi IFRS 5 -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liiketoimintojen yhdistämisissä syntyneistä liikearvoista, liiketoimintojen yhdistämisissä yksilöidyistä muista aineettomista hyödykkeistä, kuten nimenkäyttö-oikeudet, kilpailukieltosopimukset ja edulliset vuokrasopimukset.

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoista ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisen varalta. Sellaisilla kilpailukieltosopimuksilla, jotka ovat voimassa toistaiseksi, katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Liikearvo ja edellä mainitut kilpailukieltosopimukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä yksilöidyt rajallisen taloudellisen vaikutusajan omaavat muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista, ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti. Tällaiset aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoina niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa seuraavasti:

Nimenkäyttöoikeus	5-10 vuotta
Kilpailukieltot (rajalliset)	2-3 vuotta
Edulliset vuokrasopimukset	2-10 vuotta
Asiakassopimukset	3-10 vuotta

Konsernilla ei ole ollut tutkimus- ja kehittämismenoja vuosina 2015-2016.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentu-

misen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköjen ryhmän tasolla, eli sillä alimmalla tasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään tai rahavirtaa tuottavaan yksikköön liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei kuitenkaan peruta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Tällaisella sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa, tai mikäli ei ole varmuutta omistusoikeuden siirtymisestä vuokralle ottajalle vuokrakauden päätyttyä, poistot tehdään taloudellista vaikutusaikaa lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu saman suuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella

suoritettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisenä vaikutusaikana, kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintamenu määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Hankintamenu sisältää välittömät ostokulut arvonlisäveroilla vähennettynä. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot.

Vaihto-omaisuus sisältää ravintoloiden ruokien raaka-aineita sekä alkoholi- ja tupakkatuotteita.

Eläkevelvoitteet

Eläkevelvoitteet luokitellaan etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin lakisääteiset eläkejärjestelyt Suomessa on luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisessa eläkejärjestelyssä konserni maksaa kiinteitä maksuja eläkejärjestelyyn, eläkevakuutusyhtiölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksuihin, mikäli maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja maksaa työntekijöiden nykyisiltä tai aikaisemmilta kausilta ansaitsemia eläke-etuuksia. Maksupohjaisessa järjestelyssä maksetut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Tuloutusperiaatteet

Tavaroiden myynti

Konsernin liikevaihto muodostuu pääasiassa ravintolaliiketoiminnan juomien, ruoan ja savukkeiden myynneistä.

Kirjattavan tuoton määrä myyntihetkellä muodostuu myydystä tavarasta saadun tai saatavan vastikkeen käyvästä arvosta vähennettynä arvonlisäveroilla sekä paljous- ja muilla alennuksilla. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia.

Palvelujen myynti

Palveluiden myynti kirjataan tuotoksi sille tilikaudelle, jolla palvelu suoritetaan ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Palveluiden myynti luetaan myös konsernin liikevaihtoon.

Konsernin palvelujen myynti muodostuu henkilöstövuokrausliiketoiminnan myynneistä, saaduista mainos-

markkinointi- tai vastaavan tilan myynneistä saaduista tuotoista sekä lipputulosta.

Vuokratuotot

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratkaudelle.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Myytävänä olevaksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmät) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijasta. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi luokitellut omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi, ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Käyttökate ja liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele käyttökateen tai liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt ne seuraavasti: käyttökate on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaalien ja palveluiden ostokulut varaston muutoksella oikaistuna, vähennetään henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään käyttökateen alapuolella; liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun käyttökateesta vähennetään poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Kursierot sisältyvät käyttökateeseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu.

Tappiollisesta sopimuksesta kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määrittää. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös niihin liittyvä verovaikutus kirjataan kyseisiin eriin vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä tilikausissa liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, liiketoimintojen yhdistämisissä varoihin ja velkoihin tehdystä käyppiin arvoihin perustuvista oikaistuista ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennalliset verot

on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohtana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan IAS 39 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään edellä mainittujen rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun konserni menettää erän määräysvallan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat-ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, kuten johdannaiset ja korkorahastot, tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluvia varoja, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen tai rahan luovuttamisesta velalliselle. Lainoja ja muita

saamisia ei noteerata toimivilla markkinoilla, ja niihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa myyntisaamiset ja muut saamiset -ryhmään luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja osuuksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintahintaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat kuuluvat IAS 39 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintameno arvostettaviin rahoitusvelkoihin ja ne muodostuvat rahoituslaitoslainoista, ostovelloista ja muista rahoitusvelloista. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenon merkittävässä määrin ja konsernin määrittelemän ajanjakson ajan, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääomanehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta, kun taas korkoinstrumentteihin kohdistunut arvonalentumistappion myöhempi peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni kirjaa myyntisaamisista tai muista saamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että vastapuoli ei pysty suoriutumaan velvoitteestaan. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys tai maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä arvonalentumisesta. Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus

määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella, ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulostaikutteisesti.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta, rahasta pankkitileillä, vaadittaessa nostettavista olevista pankkitaletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonnustosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Rahavarat kirjataan taseeseen käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta aiheutuneet transaktiomenot jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Osakepääoma

Osakepääoma muodostuu yksinomaan kantaosakkeista. Uusien osakkeiden tai muiden omien oman pääoman ehtojen instrumenttien liikkeeseenlaskusta tai hankinnasta välittömästi aiheutuvat verolla vähennetyt menot kirjataan omaan pääomaan pienentämään liikkeeseen laskusta saatua vastiketta. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoja instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

Osingonjako

Osingonjakovelka konsernin osakkeenomistajille kirjataan kaudelle, jolla yhtiökokous on osingon hyväksynyt.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (*-merkittyjä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.)

· IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 15 määrittelee yhden tulouttamismallin, jota yhteisön tulee soveltaa kaikkien asiakassopimusten tulouttamiseen. Asiakas on taho, joka on solminut yhtiön kanssa sopimuksen saadaakseen yhteisön normaalin toiminnan tuottamia tavaroita tai palveluja vastiketta vastaan. Standardin perusperiaatteena on, että yhteisön on kirjattava myyntituotot siten, että ne kuvaavat luvattujen

tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Standardi sisältää huomattavan määrän liitetietovaatimuksia. IFRS 15 korvaa nykyiset tulouttamista käsittelevät standardit IAS 18 *Tuotot* ja IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* sekä niihin liittyvät tulkinnat. Konsernin tekemän analyysin perusteella tulouttamiseen ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia uuden standardin myötä. Konsernin suoritevelvoitteet koostuvat vuokratyövoiman tarjonnasta, ravintoloiden yksittäisistä tavaroista ja palveluista sekä mainos- ja markkinointitilojen myyntituotoista. Konsernin ravintolatoiminta on lähtökohtaisesti vähittäiskauppaa ja henkilöstövuokraus tuntipohjaista palvelutoimintaa. Konserni tulee jatkamaan standardin vaikutusten analysointia vuoden 2017 aikana. Konsernin Franchise-liiketoiminnassa sopimusosapuoli maksaa aloitusmaksun sopimussuhteen alussa. Konsernin analysoinnin mukaan aloitusmaksu Franchise-sopimuksesta tullaan IFRS 15 -standardin mukaisesti jaksottamaan koko sopimuskaudelle, joka on kaikissa sopimuksissa 5 vuotta.

· *Selvennykset IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) julkaistiin huhtikuussa 2016. Selvennykset antavat lisäohjeistusta (a) sopimusvelvoitteiden tunnistamiseen, (b) päämies-agenttisuhteen arvioimiseen, ja (c) lisensoimisen soveltamiseen. Selvennyksillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konserniin. Konserni tarkastelee selvennyksiä IFRS 15 -standardin käyttöönoton yhteydessä.

· IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset* (voimaan EU:ssa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 on useammasta osiosta koostunut projekti, jolla korvataan nykyinen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardi. IFRS 9 -luokittelua ja arvostamista koskevan osuuden mukaan rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen riippuu yhtiön liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen luokittelua ja arvostamista koskevat säännöt perustuvat pitkälti nykyisiin IAS 39 -vaatimuksiin. IFRS 9 yleisen suojauslaskentamallin myötä tilinpäätösraportointi heijastaa selkeämmin yhtiön riskienhallinnan käytäntöjä, koska suojauslaskennan soveltamismahdollisuuksia laajennetaan. Lisäksi, tehokkuustestaus on uudistettu ja korvattu ”taloudellisen yhteyden” -periaatteella. IFRS 9 rahoitusvarojen arvonalentumismalli perustuu ennakoituihin luottotappioihin aiemman IAS 39 todettujen luottotappioiden sijaan. Enää ei ole tarvetta odottaa luottotapahtuman syntymistä luottotappioiden kirjaamiseksi. Sen sijaan, yhtiö kirjaa aina odotettavissa olevat luottotappiot ja näissä tapahtuneet muutokset jokaisena tilinpäätöspäivänä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen luottoriskissä tapahtuneen muutoksen seurauksena. Standardi lisää myös useita uusia liitetietovaatimuksia yhtiön riskien hallinnasta. Konserni ei odota standardin vaikuttavan merkittävästi tavalla yhtiön tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

· IFRS 16 *Vuokrasopimukset** julkaistiin tammikuussa 2016 (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikautilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimuksiin liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämisen- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrakausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrakohteen arvo ole matala. Vuokralle antajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. IFRS 16:n mukainen vuokralle antajan vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittely on olennaisilta osin muuttumaton nykyisiin standardeihin verrattuna. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Konserni arvioi standardin tulevan vaikuttamaan merkittävästi tulokseen ja taloudelliseen asemaan, koska valtaosa konsernin ravintoloista toimii vuokratiloissa. Konserni tulee analysoimaan tarkemmin standardin vaikutuksia vuoden 2017 aikana.

· Millään muulla jo julkaistulla, mutta ei vielä voimassa olevalla uudella standardilla, standardin muutoksella tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin raportointiin.

4 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Konserni altistuu toiminnassaan joillekin rahoitusriskeille, mukaan lukien korkojen muutosten vaikutuksille. Konsernin riskienhallinnan keskeinen periaate on rahoitusmarkkinoiden ennakoimattomuus ja pyrkimys minimoida mahdolliset haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittaessa instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

Konsernin rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit ovat selostettu alla.

Korkoriski

Konsernin korkoriski aiheutuu pääasiassa pitkäaikaisista lainoista, jotka on laskettu liikkeeseen muuttuvakorkoisina. Konserni ei tällä hetkellä suojaa korkoriskiä. Lainojen korot vaihtelevat 1–6 kk:n euriborin + 1,65 – 2,00 % marginaalin mukaan.

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille muuttuvien korkojen osalta ja sen katsotaan liittyvän lähinnä lainasalkkuun. Tilinpäätöspäivänä 100,0 % luotoista oli muuttuvakorkoisia.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää mm. analysoimalla kuukausittain ravintoloiden käyttöastetta, myynnin kehitystä ja investointitarpeita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Talousjohtaja analysoi mahdollisen lisärahoituksen tarpeen.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä tarpeen mukaan useampia rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernin rahoituksen toiminnassa määritellään maksuvalmiusvarannon optimikoko käteiselle.

Konsernin maksuvalmius säilyi vuoden 2016 aikana hyvänä. Vuoden lopussa rahavarat olivat yhteensä 1.871,1 tuhatta euroa (2.135,1 31.12.2015), jonka lisäksi konsernilla oli käytettävissään nostamattomia vahvistettuja tililimiittejä yhteensä n. 4,9 miljoonaa euroa (31.12.2015 3,0 miljoonaa euroa).

Vuoden aikana konserni nosti 21.740,0 tuhatta euroa uutta pitkäaikaista rahoitusta investointien rahoittamiseen. Näiden rahoitusjärjestelyjen laina-ajat ovat 5–6 vuotta. Konsernin korollisen bruttovelan keskimääräinen vuosikorko vuonna 2016 oli noin 2,3 % (2,3 % vuonna 2015).

Tärkeimmät lainakovenantit raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo lainakovenanttiehtoja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Johto tarkkailee lainakovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Tilikauden 2016 aikana konserni on kyennyt täyttämään lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät tiettyihin operatiivisiin rahavirtatavoitteisiin, omavaraisuusasteeseen ja investointien määrään.

Konsernin johto ei ole tunnistanut rahoitusvaroissa tai rahoituslähteissä merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä.

Seuraavassa taulukossa esitellään maturiteettianalyysi. Negatiivinen luku tarkoittaa sisään tulevaa rahaa. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät koronmaksut, pääoman lyhennykset ja takaisinmaksut.

31.12.2016							
Milj. euroa	Liite	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1–alle 2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	32 562,9	34 505,5	8 504,4	14 038,1	8 180,4	3 782,6

31.12.2015							
Milj. euroa	Liite	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1–alle 2 vuotta	2–5 vuotta	Yli 5 vuotta
Rahoitusvelat	19	31 398,1	33 288,0	10 105,6	14 295,2	8 887,2	0,0

Luottoriski

Konsernin toimintatapa määrittelee asiakkaiden vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset. Konsernissa pääasiallinen maksutapa on käteiskauppa. Henkilöstövuokraussegmentin liiketoiminta perustuu laskutusmyyntiin. Luottoriskin hallinta ja luotonvalvonta on keskitetty konsernin talousjohdolle.

Ravintolasegmentin saamisten osalta konsernilla ei ole olennaista luottoriskikeskittymää, sillä saamiset muodostuvat useista eristä. Ravintolasegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä minimoidaan lyhyillä maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla ja tehokkailla perintätoimilla.

Henkilöstövuokraussegmenttiin liittyy sen liiketoiminnan luonteeseen ja toimialalle tavanomainen luottotappioriski myyntisaamisten osalta. Lisäksi henkilöstövuokraussegmentin tietyille suurille asiakkaille on maksettu markkinointitukea, jonka ansainta perustuu asiakkaiden tuleviin ostoihin ja niistä syntyvien myyntisaatavien maksuihin. Henkilöstövuokraussegmentissä tiettyjen suurten asiakkuuksien myyntisaatavat ja markkinointituet yhdessä muodostavat konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Henkilöstövuokraussegmentin myynti- ja muihin saamisiin liittyviä riskejä pyritään minimoimaan saatavien maksuajoilla, myyntisaatavien asiakaskohtaisella seurannalla, tehokkailla perintätoimilla ja asiakkaiden luottokelpoisuusvaatimusten tarkistamisella sekä osittain myös erilaisilla vakuusjärjestelyillä.

Henkilöstövuokraustoiminta voi lisätä konsernin luottotappioita tai tarvetta luottotappiovarauksille.

Saamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 13, Saamiset.

Tilikauden aikana konsernilla oli tulosvaikutteisesti kirjattuja luottotappioita 72,1 tuhatta euroa (2016) ja 477,3 tuhatta euroa (2015).

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan (oma vs. vieras pääoma) pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Pääomarakenteeseen vaikutetaan pääasiassa osingonjaon, pääomalainojen ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi. Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Konsernin nettovelkaantumisasteet olivat seuraavat:

Milj. euroa	2016	2015
Korolliset velat	32 562,9	31 598,1
Korolliset saamiset	-125,3	-150,3
Rahavarat	-1 871,1	-2 135,1
Nettovelat	30 566,5	29 312,7
Oma pääoma yhteensä	43 961,8	40 043,4
Nettovelkaantumisaste	69,1 %	73,2 %

5 HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2016

Konserni osti 19.9.2016 11 %:n lisäosuuden Tunturimax Oy:n osakekannasta. Konserni omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 76 %. Kauppahinta oli 220,0 tuhatta euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus pieneni 79,0 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 141,0 tuhatta euroa.

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 10 %:n lisäosuuden Smile Retail Oy:n (nyk. Smile Services Oy) osakekannasta. Smile Henkilöstöpalvelut Oy omistaa Smile Retail Oy:stä (nyk. Smile Services Oy) tämän kaupan myötä 100 %. Kauppahinta oli 250,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien osuus kasvoi 4,1 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 4,1 tuhatta euroa.

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Kampin Sirkus Oy osti 40 %:n lisäosuuden Markkinointitoimisto Aito Finland Oy:n osakekannasta. Kampin Sirkus Oy omistaa tämän hankinnan myötä Markkinointitoimisto Aito Finland Oy:stä 100 %. Kauppahinta oli 0,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien osuus kasvoi 23,0 tuhatta euroa ja voittovarot pienenivät 21,8 tuhatta euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset 2015

Konserni osti 20.5.2015 20,0 %:n lisäosuuden Aleksanterin Ravintolat Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen osakekannasta 100 %. Kauppahinta oli 1,00 euroa. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 4,2 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyi 4,3 tuhatta euroa.

Konserni on 30.4.2015 hankkinut 20,0 % lisäosuuden Eiran Musiikkiteatteri Oy:n osakekannasta ja omistaa hankinnan jälkeen yrityksen koko osakekannan. Kauppahinta oli 500,00 euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi hankinnan johdosta 380,6 tuhatta euroa ja voittovarot pienentyivät 372,1 tuhatta euroa.

Tilikauden 2016 hankinnat

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Jyväskylässä sijaitsevan ravintola Food Bar & Kitchenin ravintolaliiketoiminnan 2.1.2016 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti TOR-henkilöstövuokrausliiketoiminnan 1.1.2016 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 24.3.2016 päivätyllä kauppakirjalla Helsingissä sijaitsevan ravintola Namun ja Showroomin ravintolaliiketoiminnan. Liiketoiminta siirtyi Restamax-konsernille 1.4.2016.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 23.3.2016 päivätyllä kauppakirjalla 70 % Make My Solutions Oy -nimisen osakeyhtiön osakekannasta (yhtiön nimi muutettiin Smile MMS Oy:ksi 2.5.2015). Smile MMS Oy omistaa henkilöstövuokraustoimintaa harjoittavan Smile MMS Työllistämispalvelut Oy:n osakekannasta 70 %. Omistus- ja hallintaoikeus kaupan kohteena oleviin osakkeisiin siirtyi Restamax-konsernille 1.5.2016.

Restamax Oyj osti 29.4.2016 päivätyllä kauppakirjalla Urban Group Oy:n osakekannasta 80 %. Urban Group Oy omistaa ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Cholo Oy:n osakekannasta 100 % ja ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Sabor a México Oy:n osakekannasta 100 %. Omistus ja hallintaoikeus kaupan kohteena oleviin osakkeisiin siirtyi Restamax-konsernille kauppakirjan allekirjoituksilla.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite		
Aineelliset hyödykkeet	10		753,5
Aineettomat hyödykkeet	9		1 345,3
Vaihto-omaisuus	12		30,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset			666,7
Rahavarat			596,2
Varat yhteensä			3 392,4
Rahoitusvelat			-42,0
Laskennallinen verovelka	17		-76,0
Muut velat			-949,5
Velat yhteensä			-1 067,6
Nettovarallisuus			2 324,8
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:			
Kokonaisvastike			
Käteisvarat		2 643,0	
Velat		404,7	3 047,7
Määräysvallattomien omistajien osuus			263,7
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus			2 324,8
Liikearvo			1 299,5
Yhdestä hankinnasta muodostunut negatiivinen liikearvo, joka tuloutettu liiketoiminnan muissa tuotoissa			-312,8

Restamax Oyj sopi 14.11.2016 Restala Oy:n omistajien kanssa osakevaihdesta, jossa Restamax Oyj hankki Restala Oy:n koko osakekannan 116.465 kpl osakkeita suunnatulla osakeannilla laskemalla liikkeelle 440.000,00 kpl Restamax Oyj:n osakkeita Restala Oy:n omistajille. Restala Oy omistaa 82 % Unioninkadun keidas Oy:stä, joka harjoittaa ravintolaliiketoimintaa.

Restamax Oyj osti 15.11.2016 päivätyllä kauppakirjalla 18 % ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Unioninkadun keidas Oy:n osakkeista.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite		
Aineettomat	9		1 089,3
Aineelliset hyödykkeet	10		391,3
Vaihto-omaisuus	12		205,3
Sijoitukset			0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset			411,3
Rahavarat			225,2
Varat yhteensä			2 322,6
Rahoitusvelat	19		-338,3
Muut velat			-1 165,9
Laskennalliset verovelat			-146,0
Velat yhteensä			-1 650,1
Nettovarallisuus			672,4
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:			
Kokonaisvastike			
Käteisvarat		500,0	
Osakkeet		2 596,0	3 096,0
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus			672,4
Liikearvo			2 423,6

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.723,0 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 2.434,6 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2016 liikevaihtoon oli 10.023,0 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 612,4 tuhatta euroa.

Hankintojen vaikutus konsernin koko tilikauden 1.1.–31.12.2016 liikevaihtoon olisi ollut 14.357,6 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 570,9 tuhatta euroa.

Tilikauden 2015 hankinnat

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj osti Oulussa sijaitsevien Tivoli- ja Apollo-yökerhojen sekä Porissa sijaitsevan Cabaret-yökerhon liiketoiminnot 31.12.2014 toteutetulla kaupalla. Yökerhojen liiketoiminnot siirtyivät Restamaxin omistukseen 1.1.2015.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Priima-Ravintolat Oy osti ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Tampereen Satamaravintolat Oy:n koko osakekannan 20.2.2015 päivätyllä kauppakirjalla.

Restamax Oyj osti 2.4.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Italpal Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj osti 1.6.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Levin Ravintolakatu Oy:n koko osakekannan.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Northmax Oy osti Oulussa sijaitsevan Ravintola Glorian ja Pub Glorian ravintolaliiketoiminnot heinäkuussa 2015.

Restamax Oyj osti 1.10.2015 ravintolaliiketoimintaa harjoittavan Suomen Siipiravintolat Oy:n osakekannasta 70 % ja Hernesaaren Ranta Oy:n osakekannasta 60 %.

Hankittujen liiketoimintojen ja tytäryhtiön varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

	Liite	Kirjatut arvot
Aineelliset hyödykkeet	10	2 114,9
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	1 494,2
Sijoitukset	14	682,2
Vaihto-omaisuus		230,8
Lyhytaikaiset saamiset		640,9
Rahavarat		391,2
Varat yhteensä		5 554,2
Laskennallinen verovelka	17	327,9
Muut velat		2 481,8
Velat yhteensä		2 809,7
Nettovarallisuus		2 744,6
Liikearvon syntyminen hankinnoissa:		
Kokonaisvastike		6 248,6
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		2 744,6
Määräysvallattomien omistajien osuus		-317,0
Liikearvo		3 821,1

Hankinnoissa syntyi yhteensä 3.821,1 tuhatta euroa liikearvoa, joka perustuu hankinnassa odotettavissa oleviin synergiaetuihin, etabloitumiseen uusille markkina-alueille ja odotettavissa oleviin hyötyihin yhdistämällä hankitut ravintolat ja henkilöstöpalveluliiketoiminnot konsernin muiden ravintolakonseptien ja palvelujen kanssa. Kirjatusta käyvän arvon allokoinnista syntyneistä aineettomista oikeuksista 1.490,0 tuhatta euroa on verotuksessa vähennyskelpoista. Hankintojen vaikutus konsernin vuoden 2015 liikevaihtoon oli 9.625,5 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen 793,6 tuhatta euroa.

6 MYYDYT LIIKETOIMINNOT

Tilikauden 2016 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistussuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
Ravintola Minibaari	100 %	Tampere	18.4.2016

Myydyn ravintolan varat määräytymisvallan siirtymishetkellä oli seuraava:

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	43,6
--------------------------------------	------

Tähän myyntiin kohdistui arvonalentumista yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan ”Poistot ja arvonalentumiset” -riville seuraavasti:

Aineettomat oikeudet -liikearvo	15,0
---------------------------------	------

Tilikauden 2015 myydyt liiketoiminnot

Konserni on kauden aikana myynyt omistussuutensa ravintolaliiketoiminnoista seuraavasti:

Nimi	Myyty	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
Ravintola Alabama	100 %	Nokia	1.6.2015
Ristorante Como	100 %	Helsinki	18.9.2015

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

Liikearvo	82,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	165,7
Nettovarat yhteensä	248,3

Näihin myynteihin kohdistui arvonalentumisia yksikölle kohdistettuun liikearvoon. Arvonalentumistappio on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan ”Poistot ja arvonalentumiset” -riville seuraavasti:

Aineettomat oikeudet -liikearvo	67,9
---------------------------------	------

Liiketoiminnan muihin kuluihin on kirjattu arvonalentuminen 20,4 tuhatta euroa.

7 OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	5 608,1	5 050,0
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	16 235 842	16 203 745
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,35	0,31
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,35	0,31

Konsernilla ei ole laimentavia eli kantaosakkeiden määrää lisääviä instrumentteja.

8 TOIMINTASEGMENTIT

Konsernilla on kaksi raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä.

Konsernin raportoittavat toimintasegmentit ovat:

Ravintolat	ravintolapalveluiden tuottaminen
Henkilöstövuokraus	henkilöstövuokrauspalveluiden tuottaminen

Ravintolat-segmentti toimii kaikilla ravintola-alan sektoreilla ja tarjoaa erilaisia ravintolaelämyksiä asiakkaiden tarpeisiin periaatteella ”aamusta iltaan” ylläpitämällä seurustelu- ja ruokaravintoloita sekä yökerhoja. Segmentillä on yhteensä 60 konseptia, joista noin puolet on suunniteltu monistettaviksi. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Stefan’s Steakhouse, Galaxie Center sekä Space Bowling & Billiards.

Henkilöstövuokraus-segmentti tarjoaa henkilöstöpalveluja pääasiassa ravintola- ja HoReCa-alalla toimiville yrityksille. Segmentin tuotot koostuvat henkilöstön vuokraamisesta saaduista tuotoista.

	2016			
Tulos	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	107 544,2	34 129,4	-11 601,7	130 071,9
Liiketoiminnan muut tuotot	3 036,2	69,2	-571,5	2 533,9
Käyttökate	16 475,1	3 441,5	-517,5	19 398,8
Poistot	-9 074,1	-1 844,6	517,8	-10 400,9
Liikevoitto	7 401,0	1 596,9	0,0	8 997,9
Voitto/tappio ennen veroja	6 547,2	1 358,4	-11,7	7 893,9

Varat	2016			
Raportoitavan segmentin varat	91 114,9	18 244,6	-11 693,4	97 666,0

Velat				
Raportoitavan segmentin velat	48 649,0	18 456,2	-13 401,0	53 704,2

	2015			
Tulos	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto	100 315,2	24 151,3	-10 848,4	113 618,1
Liiketoiminnan muut tuotot	1 726,6	2,2	-447,8	1 281,0
Käyttökate	14 801,1	2 160,7	-425,9	16 535,8
Poistot	-8 309,4	-1 385,9	425,9	-9 269,5
Liikevoitto	6 491,6	774,7	0,0	7 266,3
Voitto/tappio ennen veroja	5 599,2	481,7	-9,6	6 071,3

Henkilöstövuokraussegmentissä on noin 381.000 euron luottotappiokirjaus ja 297.000 euron aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiskirjaus.

Varat	2015			
Raportoitavan segmentin varat	85 770,8	15 861,1	-11 052,2	90 579,6

Velat				
Raportoitavan segmentin velat	45 857,7	17 361,1	-12 682,6	50 536,2

9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

31.12.2016 000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016		34 350,8	13 095,7	47 446,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	3 723,0	2 075,3	5 798,3
Lisäykset		0,0	1 037,9	1 037,9
Vähennykset		-6,4	-387,2	-393,6
Hankintameno 31.12.2016		38 067,5	15 821,7	53 889,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-160,9	-3 484,2	-3 644,9
Arvonalentumiset	25	-15,0	0,0	-15,0
Poistot	25	0,0	-2 793,4	-2 793,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016		-175,9	-6 277,6	-6 453,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2016		37 891,6	9 544,3	47 435,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2016		34 189,9	9 611,7	43 801,7

31.12.2015 000 euroa	Liite	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		30 299,0	11 355,0	41 653,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	3 821,1	1 494,2	5 315,3
Lisäykset		313,3	1 769,8	2 083,1
Vähennykset		-82,7	-1 523,3	-1 606,0
Hankintameno 31.12.2015		34 350,8	13 095,7	47 446,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-160,9	-1 251,3	-1 412,2
Arvonalentumiset	25	0,0	-296,9	-296,9
Poistot	25	0,0	-1 935,9	-1 935,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-160,9	-3 484,2	-3 644,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		34 189,9	9 611,7	43 801,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		30 138,1	10 103,7	40 241,8

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon 1.1.2015 sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta muodostunut ennakkomaksu 1.500,0 teur. Ennakkomaksusta on tilikaudella allokoitu 450,0 teur aineellisiin hyödykkeisiin ja 760,0 teur liikearvoon hankinnasta valmistuneen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä sekä aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Aineettomien oikeuksien alkusaldoon 1.1.2015 sisältyy tilikaudella 2014 tehdystä liiketoimintahankinnasta 313,3 teur. Summa on tilikaudella allokoitu liikearvoon lopullisen hankintamenolaskelman mukaisesti. Allokointi on esitetty aineettomien oikeuksien vähennyksenä ja liikearvon liiketoimintahankinnoista muodostuvana lisäyksenä.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumistestauksessa liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Yhtiön johdon käyttämä harkinta ja arviot tulevaisuudesta ovat keskeisessä asemassa arvonalentumislaskelmia laadittaessa. Jos kerrytettävissä oleva rahamäärä on taseeseen merkittyä kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan erotus tulosta pienentävänä arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä suurempi käyttöarvo. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevana rahamääränä on käytetty käyttöarvoa, joka on laskettu diskontattujen rahavirtojen menetelmällä (DCF).

Liikearvo ja rajoittamattoman vaikutusajan omaavat kilpailukieltosopimukset kohdistuvat konsernissa seuraavasti:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikearvo	31 677,5	6 214,1	28 806,9	5 383,1
Kilpailukieltosopimukset	426,5	-	426,9	-

Liikearvolle ja kilpailukieltosopimuksille suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus ja aina silloin, kun joko ulkoisista tai sisäisistä tekijöistä johtuen on todettavissa potentiaalisesti arvonalentumiseen johtavia muutoksia. Arvonalentumistestaus suoritettiin 31.12.2016 ja 31.12.2015 käyttäen sen hetkisiä kirjanpitoarvoja ja laskelmia tulevaisuutta kuvaavista rahamääristä.

Arvonalentumislaskelmat perustuvat rahavirtojen ennusteisiin konsernin johtoryhmän laatimassa ja hallituksen hyväksymässä budjetissa, lisätynä ennuste- ja terminaalikaudella. Arvonalentumislaskelmissa käytetyn ennustejakson pituus on 4 vuotta.

Laskelmien teko DCF-mallia käyttäen vaatii ennusteita ja olettamuksia, joista merkittävimmät liittyvät liikevaihdon kasvuun, kustannuskehitykseen, ylläpitoinvestointien tasoon ja diskonttauskoron muutoksiin. On mahdollista, että rahavirtaennusteisiin liittyvät oletukset eivät toteudu, minkä seurauksena syntyvillä liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalennuksilla voi olla olennainen epäedullinen vaikutus yhtiön toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan nykyisellä ja tulevilla tarkastelujaksoilla.

Ennustetut rahavirrat perustuvat siihen rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän tuottamaan kapasiteettiin, joka konsernilla on ollut testausajankohtana. Rahavirtoja koskevissa arvioissa ei siis ole otettu huomioon laajennusinvestointeja. Konsernin rahavirtaa tuottavat yksiköt tai niiden ryhmät harjoittavat pääasiassa ravintolaliiketoimintaa ja henkilöstövuokrausta. Liiketoiminnan laajentaminen uusille alueille Suomen rajojen sisäpuolella on kapasiteetin laajentamista, jota koskevia investointeja tai joista syntyviä tuottoja ei ole sisällytetty laskelmiin.

Yhtiöllä on kaksi rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmää, jolla tasolla liikearvoa seurataan ja siten jolle liikearvot ja rajoittamattoman pitoajan omaavat kilpailukieltosopimukset on kohdistettu. Yhtiön strategian mukaan sen ravintolaverkosto muodostaa yhden yhteneväisen rahavirtaa tuottavan yksikköjen ryhmän johtuen niiden keskitetystä johtamistavasta, palvelujen markkinointitavasta, palvelujen tuotantotavasta, merkittävistä keskitetyistä ostoista ja muista konsernipalveluista. Samoin loppukesästä 2014 hankittu henkilöstövuokrausliiketoiminta muodostaa yhden rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän.

Arvonalentumistestaukset 31.12.2016 ja 31.12.2015 eivät osoittaneet tarvetta liikearvon tai kilpailukieltosopimusten arvonalentumiseen.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon kasvu, ensimmäinen vuosi	-0,9 %	-9,8 %	-4,4 %	15,5 %
Liikevaihdon kasvu, muut vuodet	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Käyttökate	15,0 %	10,4 %	15,0 %	11,3 %
Terminaalikasvuoletus	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko ennen veroja	6,8 %	6,8 %	7,8 %	7,8 %
Nettokäyttöpääoman muutos	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Herkkyysanalyysin perusteella laskelmien keskeisissä erissä voi tapahtua testausajankohtana seuraavia muutoksia ilman, että tarvetta alentaa olemassa olevia liikearvoja tai kilpailukieltosopimuksia ilmenee (edellyttäen, ettei laskelmien muissa keskeisissä oletuksissa tapahdu muutoksia):

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ravintolat	Henkilöstövuokraus	Ravintolat	Henkilöstövuokraus
Liikevaihdon vuosittainen lasku	1,3 %	1,9 %	0,7 %	1,9 %
Toiminnan kustannusten vuosittainen kasvu	1,4 %	2,0 %	0,8 %	2,0 %
Käyttökate	7,8 %	1,7 %	11,4 %	1,6 %

Yhtiön käyttöarvo ei ole erityisen herkkä laskelmissa käytettyjen diskonttauskorkojen muutoksille. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos Ravintolat- ja Henkilöstövuokraus-segmenttien keskeisissä oletuksissa kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvon.

Kuitenkin, laskettujen käyttöarvotasojen ylläpitäminen edellyttää yhtiön strategian mukaisesti liikevaihdon ja käyttökateen pitämistä hyväksyttävällä tasolla, kilpailukyvyyn ylläpitämistä, uusien ravintolakonseptien kehittämistä, henkilöstövuokrauksen asiakaskunnan laajentamista sekä kilpailukykyisen hinnoittelun että kohtuullisen kustannushallinnan jatkuvan seurannan avulla.

10 AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

31.12.2016 000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016		19 266,6	35 946,4	2 421,6	49,7	57 684,7
Lisäykset		2 072,7	4 299,7	25,8	97,4	6 495,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 098,9	46,0			1 144,9
Vähennykset		-160,2	-56,7			-216,9
Hankintameno 31.12.2016		22 277,9	40 235,4	2 447,4	147,1	65 108,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016		-10 264,7	-18 336,9	-79,8	0,0	-28 681,4
Arvonalentumiset	25	0,0	-11,3	0,0	0,0	-11,3
Poistot	25	-2 503,9	-4 970,9	-106,5	0,0	-7 581,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016		-12 768,6	-23 319,1	-186,3	0,0	-36 274,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016		9 509,3	16 916,3	2 261,1	147,1	28 834,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2016		9 001,9	17 609,5	2 341,8	49,7	29 003,3
31.12.2015 000 euroa	Liite	Koneet ja kalusto	Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	Rakennukset	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015		14 627,7	29 225,5	2 100,0	912,2	46 865,4
Lisäykset		3 581,5	6 227,2	321,6	0,0	10 130,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	1 211,1	903,8	0,0	0,0	2 114,9
Vähennykset		-153,7	-409,8	0,0	-862,5	-1 426,0
Hankintameno 31.12.2015		19 266,6	35 946,7	2 421,6	49,7	57 684,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015		-7 945,7	-13 698,9	0,0	0,0	-21 644,6
Arvonalentumiset	25	-0,9	-153,4	0,0	0,0	-154,3
Poistot	25	-2 318,1	-4 484,6	-79,8	0,0	-6 882,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015		-10 264,7	-18 336,9	-79,8	0,0	-28 681,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015		9 001,9	17 609,5	2 341,8	49,7	29 003,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2015		6 682,0	15 526,6	2 100,0	912,2	25 220,8

Rahoitusleasingsopimukset

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

000 euroa	2016	2015
Rahoitusleasingsopimusten perusteella kirjattu hankintameno	707,3	246,6
Lisäys	132,3	460,7
Vähennys	-352,1	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-301,1	-199,0
Kirjanpitoarvo	186,5	508,4

11 OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

000 euroa	Liite	2016	2015
Kirjanpitoarvo 1.1.		1 330,0	0,0
Lisäykset	31	0,0	1 330,0
Osuus tilikauden tuloksesta		-47,2	0,0
Aineettomien poistot		-104,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.		1 178,8	1 330,0

Osakkuusyrityksen tilikausi on 1.6.–31.5. Osakkuusyrityksen tulos on yhdistelty konserniin ajalta 1.1.2016–31.12.2016

000 euroa	2016	2015
Osakkuusyritykseen sisältyvä poistamaton liikearvo	749,0	749,0
Osakkuusyritykseen sisältyvät aineettomat oikeudet	520,0	520,0
- aineettomien poistot verovaikutuksineen	-104,0	0,0
	1 165,0	1 269,0

Taloudellinen informaatio osakkuusyrityksestä

000 euroa	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus- osuus %
1.6.2016–31.12.2016					
Superpark Oy, kotipaikka Sotkamo	12 906,6	10 509,6	5 069,0	-564,7	19,02
Yhteensä	12 906,6	10 509,6	5 069,0	-564,7	

1.6.2015–31.5.2016					
Superpark Oy, kotipaikka Sotkamo	10 650,2	7 536,6	8 899,1	594,0	19,02
Yhteensä	10 650,2	7 536,6	8 899,1	594,0	

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyrityksenä, vaikka konsernilla on alle 20 % osakkeista ja äänistä, sillä konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä sopimukseen perustuvalla oikeudella nimetä yksi viidestä hallituksen jäsenestä.

Restamax Oyj merkitsi 16.12.2015 yhtiön osakkeet, minkä vuoksi tulosta ei ole yhdistelty konserniin vuodelta 2015.

12 VAIHTO-OMAISUUS

000 euroa	2016	2015
Ravintolatavaravarasto	2 317,6	2 054,8
Yhteensä	2 317,6	2 054,9

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin aineista ja tarvikkeista sekä varastojen muutoksen kautta 27.398,8 tuhatta euroa (25.747,4 tuhatta euroa 2015). Lisäksi raportointikaudella kirjattiin kuluksi 221,6 tuhatta euroa (198,2 tuhatta euroa 2015), jolla alennettiin vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa.

13 SAAMISET

000 euroa	2016	2015
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset)		
Korolliset lainasaamiset	168,2	178,9
Korottomat muut saamiset	1 030,7	996,6
Lainat ja muut saamiset (pitkäaikaiset) yhteensä	1 198,9	1 175,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset)		
Myyntisaamiset	9 417,3	6 198,7
Korolliset muut saamiset	30,0	67,5
Lainat ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	9 447,2	6 266,1
Siirtosaamiset	3 364,1	2 639,6
Muut korottomat saamiset	1 255,8	983,3
	4 619,9	3 622,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset) yhteensä	14 067,2	9 889,1
Myyntisaamiset		
000 euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	9 417,3	6 198,7
	9 417,3	6 198,7
Myyntisaamisten ikäjakaumat		
Ei erääntyneet	6 662,2	3 483,5
erääntyneet alle 3 kuukautta	1 390,9	2 011,8
erääntyneet yli 3 kuukautta	1 364,2	703,4
Yhteensä	9 417,3	6 198,7

Merkittävimmät siirtosaamisten erät koostuvat eläkevakuutus-, tulovero-, alennusjaksotus- ja ennakkomaksueristä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Saamisiin liittyy tiettyjen suurien henkilöstövuokrausasiakkaiden osalta konsernille merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamisiin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

14 MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

Rahoitusvarat sisältävät osakkeita ja muita sijoituksia. Tällä hetkellä kaikki sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

000 euroa	Liite	2016	2015
Arvo tilikauden alussa		622,1	348,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	5	0,0	682,2
Lisäykset		0,1	271,3
Vähennykset		-2,0	-680,0
Omaan pääomaan kirjatut käyvän arvon muutokset		0,0	0,0
Arvo tilikauden lopussa		620,2	622,1
Pitkäaikainen osuus		620,2	622,1

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat pitkäaikaisia ja koostuvat ei-noteeratuista euromääräisistä osakkeista ja osuuksista, jotka on arvostettu käypään arvoon tai hankintahintaan, milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36. Rahoitusvaroja ei ole erääntynyt. Rahoitusvaroihin kohdistuneita arvonalentumiskirjauksia on tehty 0,0 (2015 0,0) tuhatta euroa.

15 RAHAVARAT

000 euroa	Liite	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit (Rahavarat rahoituslaskelmassa)	34	1 871,1	2 135,1

Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään saamiin liittyviä velvoitteitaan.

16 OMA PÄÄOMA

Restamax Oyj:llä on yksi osakesarja, joilla kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Restamax Oyj:llä on osakkeita 16 619 620 kpl. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

000 euroa	Osakkeet 000 kpl	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Oman pääoman- ehtoinen laina	Omat osakkeet	Kertyneet voittovar	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2015	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-441,7	5 197,6	354,8	39 404,7
31.12.2015	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-972,6	6 293,1	428,9	40 043,4
1.1.2016	16 380,0	150,0	33 937,3	-13,3	220,0	-972,6	6 293,1	428,9	40 043,4
31.12.2016	16 620,0	150,0	36 586,1	-13,3	220,0	-191,4	6 541,4	669,0	43 961,8

Kaikki liikkeelle lasketut osakkeet on maksettu.

Ulkona olevat osakkeet

kpl	2016	2015
1.1.	16 136 120	16 266 820
Hankittu omia osakkeita	-	130 700
Osakeanti	440 000	-
31.12.	16 576 120	16 136 120

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

000 euroa	2016	2015
1.1.	33 937,3	33 937,3
Osakeanti	2 648,8	0,0
31.12.	36 586,1	33 937,3

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset hankintahetkestä alkaen laskennallisilla veroilla vähennettynä.

000 euroa	2016	2015
Käyvän arvon rahasto	-13,3	-13,3

Omat osakkeet

Omat osakkeet sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin määräysvallassa oleva yhtiö Smile Huippu Oy omistaa konsernin omassa pääomassa vähennyksenä esitetyt omat osakkeet.

	2016 kpl	2016 000 EUR	2015 kpl	2015 000 EUR
1.1.	243 500	-972,6	112 800	-441,7
Hankittu omia osakkeita	-	-	130 700	-530,9
Omien osakkeiden mitätöinti	200 000	781,2	-	-
31.12.	43 500	-191,4	243 500	-972,6

Oman pääoman ehtoinen laina

Oman pääoman ehtoihin lainoihin on merkitty omistajien konsernille myöntämät korottomat ja eräpäivättömät pääomalainat. Oman pääoman ehtoisella lainalla ei ole eräpäivää, mutta konsernilla on oikeus, ei velvollisuutta, lunastaa laina takaisin niin halutessaan.

Osingot

Vuonna 2016 osinkoa jaettiin yhteensä 0,27 euroa osakkeelta, yhteensä 4.356,8 tuhatta euroa (vuonna 2015 0,22 euroa osakkeelta, yhteensä 3.603,5 tuhatta euroa). Raportointikauden päättymispäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,30 euroa osakkeelta, yhteensä 4.985,9 tuhatta euroa. Ehdotetusta osingosta syntyvää velkaa ei ole kirjattu tähän tilinpäätökseen.

17 LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennalliset verot on kirjattu kaikista väliaikaisista eroista. Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2016 aikana ovat seuraavat:

000 euroa	1.1.2016	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	821,0	-355,6			465,4
Konsernieliminoinneista	160,9	13,4			174,3
Avausmarkkinointimenoista	45,1	-7,6			37,5
Aineettomista oikeuksista	225,3	237,1			462,4
Rahoitusleasingveloista	2,3	-1,4			0,9
Muista eristä	66,1	4,7			70,8
Netotus laskennallisista verovelosta	-752,4				-1 069,0
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	568,1	-109,4	0,0	0,0	142,1

000 euroa	1.1.2016	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2016
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiivisen koron menetelmällä	10,6	-6,8			3,8
Liikearvopoistojen peruutuksesta	502,9	222,1			725,0
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrakennus	22,8	-22,8			0,0
Aineettomista oikeuksista	813,4	-252,3		222,0	783,1
Liiketoimintojen yhdistämisestä	114,8	0,7			115,5
Rahoitusleasingista	9,5	-2,4			7,1
Muista eristä	89,5	47,8			137,3
Netotus laskennallisista verosaamisista	-752,4				-1 069,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	811,2	-13,6	0,0	222,0	703,0

000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset:					
Väliaikaiset erot					
Vahvistetuista tappioista	404,1	416,9			821,0
Konsernieliminoinneista	141,0	19,9			160,9
Avausmarkkinointimenoista	38,9	6,2			45,1
Aineettomista oikeuksista	59,3	166,0			225,3
Rahoitusleasingveloista	6,7	-4,4			2,3
Muista eristä	0,0	66,1			66,1
Netotus laskennallisista verovelosta	-374,2				-752,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	275,8	670,7	0,0	0,0	568,1

000 euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Ostetut/ myydyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verovelat:					
Väliaikaiset erot					
Lainamenojen jaksotus efektiivisen koron menetelmällä	25,2	-14,6			10,6
Liikearvopoistojen peruutuksesta	317,3	185,6			502,9
Tuhoutuneen ravintolan uudelleenrakennus	57,0	-34,2			22,8
Aineettomista oikeuksista	758,4	-284,0		339,0	813,4
Liiketoimintojen yhdistämisestä	114,8	0,0			114,8
Rahoitusleasingista	5,9	3,6			9,5
Muista eristä	0,0	98,8		-9,3	89,5
Netotus laskennallisista verosaamisista	-374,2				-752,4
Laskennalliset verovelat yhteensä	904,4	-44,8	0,0	329,7	811,2

Laskennalliset verosaamiset ja -velat ovat netotettu silloin, kun yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2016 3.129,3 tuhatta euroa vahvistettuja tappioita (1.507,1 tuhatta euroa 31.12.2015), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2019–2025.

Laskennalliset verosaamiset

000 euroa	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	114,8	75,3
Laskennalliset verosaamiset, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	27,3	492,7
Yhteensä	142,1	568,1

Laskennalliset verovelat

000 euroa	2016	2015
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät yli 12 kk kuluttua	691,7	716,3
Laskennalliset verovelat, jotka erääntyvät 12 kk kuluessa	11,2	94,9
Yhteensä	703,0	811,2

18 VARAUKSET

000 euroa	2016	2015
Arvo tilikauden alussa	93,2	80,3
Lisäykset	183,2	124,3
Käytetyt varaukset	-93,2	-111,4
Arvo tilikauden lopussa	183,2	93,2
Lyhytaikainen osuus	91,6	93,2
Pitkäaikainen osuus	91,6	0,0

Varaukset sisältävät edelleenvuokratun toimitilan vuokrat.

19 RAHOITUSVELAT

000 euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen osuus	24 200,8	21 654,5
Pääomalainat	77,0	241,0
Rahoitusleasingvelat	92,2	274,8
Yhteensä	24 369,9	22 170,3
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	8 130,6	9 146,2
Rahoitusleasingvelat	62,4	81,6
Yhteensä	8 193,0	9 227,9

Konsernin omaisuus (lueteltu liitteessä 33) toimii rahalaitoslainojen vakuutena.

Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen erääntyminen

000 euroa	2016	2015
Alle 1 vuotta	7 797,7	9 272,1
1- alle 2 vuotta	7 280,7	13 452,3
2-5 vuotta	13 763,1	8 673,7
Yli 5 vuotta	3 721,4	0,0
Yhteensä	32 562,9	31 398,2

Konsernin rahalaitoslainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja lainojen hinnoittelu tapahtuu 1-6 kuukauden välein.

Konsernin rahalaitoslainojen keskimääräiset korkoprosentit (sisältäen lyhytaikaiset rahalaitoslainat)

	2016	2015
	%	%
Lainat rahoituslaitoksilta	2,3	2,3

Korollisten lainojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska lainojen uudelleen hinnoittelu tapahtuu tilinpäätöspäivänä. Konsernin korolliset velat ovat euromääräisiä.

Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

000 euroa	2016	2015
Rahoitusleasingvelkojen bruttomäärä - vähimmäisvuokrat erääntymisajoin		
Alle 1 vuotta	67,9	155,8
2-5 vuotta	96,1	384,5
Yhteensä	164,0	540,2
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	9,4	183,8
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	154,6	356,4

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo erääntyy seuraavasti:		
Alle 1 vuotta	62,4	81,8
2-5 vuotta	92,2	274,8
Yhteensä	154,6	356,6

Rahoitusleasingvelat muodostuvat rahoitusyhtiöltä vuokratuista ravintolakalusteista.

20 OSTOVELAT JA MUUT VELAT

000 euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Saadut ennakot	136,3	261,9
Muut korottomat velat	660,2	460,1
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	796,4	722,1

Lyhytaikaiset		
Ostovelat	7 563,5	6 490,4
Saadut ennakot	254,9	192,4
Siirtovelat		
Palkkavelat	1 596,7	1 179,3
Lomapalkkavelat	2 689,9	2 465,5
Eläkevakuutukset	910,8	737,6
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	706,6	1 324,2
Muut siirtovelat	2 463,6	2 324,4
Siirtovelat yhteensä	8 367,5	8 031,0

Muut korottomat velat	3 272,8	2 797,8
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat yhteensä	19 458,8	17 511,6

Osto- ja muiden velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 36.

21 LIIKEVAIHTO

000 euroa	2016	2015
Tavaroiden myynti	92 083,5	85 586,5
Palveluiden myynti	37 988,3	28 031,6
Yhteensä	130 071,9	113 618,1

Tavaroiden myynti sisältää ravintolamyynnin.

Palveluiden myynti sisältää ravintoloiden palveluidenmyynnin sekä henkilövuokraustoiminnan myynnin, katso liitetieto 8.

22 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

000 euroa	2016	2015
Myyntivoitot	0,0	81,9
Vakuutuskorvaukset	882,0	19,3
Vuokratuotot	860,4	664,9
Muut liiketoiminnan tuotot	791,5	514,8
Tavaroiden myynti yhteensä	2 533,9	1 281,0

Vuokratuotot sisältävät huoneistojen vuokratuottoja. Muut liiketoiminnan tuotot koostuivat pääasiassa ravintola-segmentin vuokrahenkilöstön tuotoista, saaduista työllistämis- ja oppisopimuskorvauksista sekä negatiivisesta liikearvosta, joka tuloutettu.

23 MATERIAALIT JA PALVELUT

000 euroa	2016	2015
Ostot	27 272,5	25 700,2
Ulkopuoliset palvelut	2 798,2	2 661,1
Tavaroiden myynti yhteensä	30 070,7	28 361,3

Ulkopuoliset palvelut koostuvat vuokratusta ravintolatyövoimasta.

24 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

000 euroa	2016	2015
Palkat	36 851,9	29 342,6
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	6 901,7	5 530,1
Sosiaalikulut	1 558,1	1 087,7
Yhteensä	45 311,7	35 960,4

Johdon työsuhde-etuudet esitetään liitetiedossa 29 Lähipiiritapahtumat.

	2016	2015
Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella	1 130	912

25 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

000 euroa	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Kilpailukieltosopimukset	246,1	145,6
Edullinen vuokrasopimus	171,0	211,0
Nimenkäyttöoikeus	1 025,7	864,2
Atk-ohjelmat	84,0	78,3
Sopimukset	1 266,6	636,8
Yhteensä	2 793,4	1 935,8
Aineelliset hyödykkeet		
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	4 970,9	4 484,6
Rakennukset	106,5	79,8
Koneet ja kalusto	2 503,9	2 318,1
Yhteensä	7 581,3	6 882,4
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liikearvo	15,0	0,0
Sopimukset	0,0	296,9
Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	11,3	153,4
Käyttöomaisuus	0,0	0,9
Yhteensä	26,2	451,2
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	10 400,9	9 269,5

26 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

000 euroa	2016	2015
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	744,2	582,3
Toimitilakulut	17 927,3	16 756,2
Kone- ja kalustokulut	4 374,0	3 763,8
Matkakulut	475,8	347,6
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	9 858,0	8 195,0
Muut kulut *	4 445,2	4 396,7
Yhteensä	37 824,6	34 041,5

* Muut kulut koostuvat useista eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

27 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

000 euroa	2016	2015
Rahoitustuotot		
Muut rahoitustuotot	186,6	41,5
Yhteensä	186,6	41,5

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät		
Osakkuusyritysten osuuksien arvonalentumiset	-2,0	0,0
Saamisten arvonalentumiset	-78,0	-290,0
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-948,4	-863,5
Muut rahoituskulut	-111,0	-83,0
Yhteensä	-1 139,4	-1 236,5
Rahoituskulut - netto	-952,8	-1 195,0

Muut laajan tuloksen erät		
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

28 TULOVEROT

Verokulun osatekijät

000 euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 933,8	1 977,9
Laskennallisten verojen muutos	95,7	-715,3
Yhteensä	2 029,5	1 262,5

Verokulun täsmäytyslaskelma

000 euroa	2016	2015
Voitto/tappio ennen veroja	7 893,9	6 071,3
Vero laskettuna 20 % -verokannalla	1 578,8	1 214,3
Vähennyskelvottomat kulut	225,0	87,8
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-22,9	-14,0
Kirjattu laskennallinen verosaaminen vahvistetuista tappioista aikaisemmilta vuosilta	0,0	-379,9
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	335,7	347,7
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta veroilla vähennettynä	-30,2	0,0
Verovapaat tulot	-72,5	-2,1
Liikearvon arvonalentumiset	3,0	13,6
Verot aikaisemmilta tilikausilta	12,7	-4,8
Verokulut tuloslaskelmassa	2 029,5	1 262,5

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on laskettu käyttäen Suomessa 20.0 % verokantaa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

	2016			2015		
000 euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Myytävissä olevat varat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

29 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyritys, tytäryritykset, osakkuusyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Toimitusjohtajalla ei ole ollut sijaista. Lisäksi Restamaxin lähipiiriin kuuluvat mahdolliset Restamaxissa määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät omistajat ja yritykset, joissa näillä on määräysvalta taikka joissa Restamaxissa määräysvaltaa käyttävä henkilö käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa tai kuuluu yrityksen tai sen emoyrityksen johtoon.

Johdon työsuhte-etuudet

Johdon työsuhte-etuudet on esitetty maksuperusteisesti		
000 euroa	2016	2015
Johtoryhmän (sis.toimitusjohtaja) palkat sivukuluineen ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	841,4	776,2
Hallituksen palkkiot	83,8	78,8

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkkiot ja etuudet

000 euroa	2016	2016	2016	2015	2015	2015
Palkat ja palkkiot	Palkka luontois-etuineen	Hallituksen kokous-palkkiot	Yhteensä	Palkka luontois-etuineen	Hallituksen kokous-palkkiot	Yhteensä
Toimitusjohtaja, Markku Virtanen	156,1	0,0	156,1	158,0	0,0	158,0
Muut johtoryhmän jäsenet	518,8	0,0	518,8	477,9	0,0	477,9
Yhteensä	674,9	0,0	674,9	635,9	0,0	635,9

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset ja irtisanomiskorvaukset

Toimitusjohtaja Markku Virtanen kuuluu työntekijäin eläkelain TyELin piiriin, joka tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädettyllä tavalla. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erikseen sovittu eläkeiästä. Toimitusjohtajan suoriteperusteinen eläkemeno oli tilikaudella 30 tuhatta euroa.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemmin puolin 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi toimitusjohtajalla ei ole oikeutta erilliseen irtisanomiskorvaukseen.

Hallituksen palkkiot

000 euroa	2016	2015
Kokouspalkkiot		
Timo Laine, hallituksen puheenjohtaja	23,8	20,0
Mikko Aartio, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Jarmo Viitala, hallituksen jäsen	10,0	10,0
Sami Asikainen, hallituksen jäsen (22.4.2015 asti)	0,0	2,5
Petri Olkinuora, hallituksen jäsen	20,0	20,0
Mika Niemi, hallituksen jäsen (23.4.2014 alkaen)	10,0	10,0
Timo Everi, hallituksen jäsen (22.4.2015 alkaen)	10,0	6,3
Yhteensä	83,8	78,8

Lähipiiriyhtiöiden kanssa tapahtuneet liiketoimet

000 euroa	Myynnit	Korkokulut	Vuokrakulut	Ostot	Vuokratuotot	Saamiset	Velat
2016	827,0	0,0	1 194,8	1 210,6	5,1	385,1	161,1
2015	556,8	0,0	1 371,5	955,3	4,7	288,8	1 107,7

Lähipiiriliiketahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettyt lainat

000 euroa	2016	2015
Tilikauden alussa	0,0	48,0
Muutos johtoryhmässä	0,0	0,0
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	0,0	0,0
Lainojen takaisinmaksut	0,0	-45,5
Veloitetut korot	0,0	0,5
Tilikauden aikana saadut korkomaksut	0,0	-2,9
Tilikauden lopussa	0,0	0,0

Lainat on annettu toistaiseksi ja maksetaan takaisin sovittaessa. Korko määrätään erikseen vuosittain.

30 TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

000 euroa	2016	2015
Tilintarkastusyhteisö Deloitte & Touche Oy		
Tilintarkastus	204,4	179,7
Muut palvelut	56,2	74,3
Yhteensä	260,6	254,0

31 OSUDET TYTÄR- JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ 31.12.2016

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset	Omistusosuus	Kotipaikka
Max Siivouspalvelut Oy	70,0 %	Tampere
Koskimax Oy	59,6 %	Tampere
Suomen Diner Ravintolat Oy	80,0 %	Tampere
SRMax Oy	85,0 %	Tampere
Gastromax Oy	70,0 %	Tampere
Soolo Max Oy	70,0 %	Tampere
Tunturimax Oy	76,0 %	Tampere
Beaniemax Oy	60,0 %	Tampere
Roska Yhtiöt Oy	80,0 %	Tampere
Italpal Oy	100,0 %	Tampere
Northmax Oy	70,0 %	Tampere
Levin Ravintolakatu Oy	100,0 %	Helsinki
Suomen Siipiravintolat Oy	70,0 %	Tampere
Hernesaaren Ranta Oy	60,0 %	Helsinki
Dinnermax Oy	70,0 %	Tampere
Purmax Oy	60,0 %	Tampere
Kampin Sirkus Oy (konserni)	90,0 %	Tampere
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	100,0 %	Tampere
Poolmax Oy	80,0 %	Tampere
Priima-Ravintolat Oy	63,8 %	Tampere
Rock Hard Catering Oy	88,0 %	Tampere
Tampereen Satamaravintolat Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	57,9 %	Jyväskylä
Max Consulting Oy	100,0 %	Tampere
Suomen Ravintolatoimi Oy	42,1 %	Jyväskylä
Bistromax Oy	70,0 %	Tampere
Rengasravintolat Oy (konserni)	100,0 %	Tampere
Ravintola Bodega Salud Oy	100,0 %	Tampere
Urban Group Oy	80,0 %	Helsinki
Sabor a México Oy	100,0 %	Helsinki
Cholo Oy	100,0 %	Helsinki
Restala Oy (konserni)	100,0 %	Helsinki
Unioninkadun keidas Oy	82,0 %	Helsinki
Unioninkadun keidas Oy	18,0 %	Helsinki

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset	Omistusosuus	Kotipaikka
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	93,0 %	Tampere
Max Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pori Oy	80,0 %	Tampere
Smile Tampere Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Turku Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	100,0 %	Hämeenlinna
Smile Huippu Oy	75,0 %	Kuopio
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	100,0 %	Tampere
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Events & Promotions Oy	100,0 %	Tampere
Smile Palvelut Helsinki Oy	100,0 %	Tampere
Smile Doctors Oy	75,0 %	Tampere
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	100,0 %	Tampere
Smile Services Oy	100,0 %	Tampere
Smile MMS Oy	70,0 %	Kuortane
Smile MMS Työllistämispalvelut Oy	70,0 %	Kuortane
Smile Industries Oy	100,0 %	Kuortane
Smile Pohjanmaa Oy	72,0 %	Kuortane
RM Henkilöstöpalvelut Oy	100,0 %	Tampere
Smile Railways Oy	100,0 %	Tampere
Smile Super Oy	100,0 %	Tampere

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuusyritykset		
SuperPark Oy	19,0 %	Sotkamo

Yhtiön tulos yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen ajalta 1.1. – 31.12.2016. Yhtiön tilikausi on 1.6. – 31.5.

Yhtiön tulosta ei ole yhdistelty vuoden 2015 konsernitilinpäätökseen, koska osakkeiden hankinta tapahtui 16.12.2015.

Merkittävimpien määräysvallattomien omistajien omistusosuus:

000 euroa	Määräysvallattomien omistajien osuus		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta		Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Yritys ja kotipaikka						
Priima-Ravintolat Oy Tampere	36,2 %	36,2 %	-40,9	-133,0	115,1	156,0
Gastromax Oy Tampere	30,0 %	30,0 %	-359,9	-326,8	-946,8	-586,9
Tunturimax Oy Tampere	24,0 %	35,0 %	18,7	23,2	63,0	64,6

Taloudellinen informaatio:

000 euroa		
Priima-Ravintolat Oy	2016	2015
Liikevaihto	4 322,3	3 867,7
Tilikauden tulos	-112,8	-367,3
Pitkäaikaiset varat	2 351,1	2 648,9
Lyhytaikaiset varat	471,2	414,9
Pitkäaikaiset velat	1 323,6	1 349,0
Lyhytaikaiset velat	1 180,7	1 284,2
Liiketoiminnan rahavirta	329,3	302,1
Investointien rahavirta	-72,0	-1 391,3
Rahoituksen rahavirta	-266,1	1 009,9
Gastromax Oy	2016	2015
Liikevaihto	3 710,8	5 497,7
Tilikauden tulos	-1 199,7	-1 089,2
Pitkäaikaiset varat	3 356,0	3 935,3
Lyhytaikaiset varat	317,6	268,6
Pitkäaikaiset velat	3 812,9	3 285,0
Lyhytaikaiset velat	3 016,8	2 875,4
Liiketoiminnan rahavirta	-697,5	-1 137,4
Investointien rahavirta	-188,2	-1 624,2
Rahoituksen rahavirta	880,5	2 582,8
Tunturimax Oy	2016	2015
Liikevaihto	4 954,5	5 092,5
Tilikauden tulos	78,0	66,3
Pitkäaikaiset varat	923,8	1 183,2
Lyhytaikaiset varat	743,6	885,5
Pitkäaikaiset velat	187,1	453,6
Lyhytaikaiset velat	1 217,7	1 430,4
Liiketoiminnan rahavirta	462,0	34,3
Investointien rahavirta	-41,3	-357,3
Rahoituksen rahavirta	-442,4	10,0

32 MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä ravintola- ja toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat keskimäärin kahdesta viiteentoista vuotta, ja niihin usein sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Vuokrasopimukset ovat joko kiinteitä sisältäen indeksikorotuksen tai liikevaihtoperusteisia. Osa vuokrasopimuksista on toistaiseksi voimassa olevia, sisältäen 2 kuukauden irtisanomisajan.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	13 271,1	12 182,3
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	32 893,9	33 471,1
Yli viiden vuoden kuluessa	14 016,6	15 490,4
Yhteensä	60 181,6	61 143,8

Vuonna 2016 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 14.002,6 tuhatta euroa (12.791,7 tuhatta euroa vuonna 2015).

Konserni on vuokrannut edelleen 7 ravintolatilaa. Näistä aiheutuvia vuokrakuluja on kirjattu 945,4 tuhatta euroa 2016 (1.027,3 tuhatta euroa vuonna 2015). Tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat ovat vuoden 2016 päättyessä 1.699,4 tuhatta euroa (vuoden 2015 päättyessä 1.836,0 tuhatta euroa).

Konserni vuokralle antajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaiset vastaiset vähimmäisvuokrat:

000 euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	990,6	909,6
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 516,7	1 783,4
Yli viiden vuoden kuluessa	38,6	0,0
Yhteensä	2 546,0	2 693,0

33 EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ SITOUMUKSET

000 euroa	2016	2015
Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia		
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	24 010,5	21 689,9
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	8 139,8	9 163,8
Yhteensä	32 150,3	30 853,7

Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	34 150,0	16 400,0
Kiinteistökiinnitys	4 096,8	2 500,0
Tytäryhtiöosakkeet	31 596,6	25 800,8
Muut osakkeet	164,8	164,8
Pankkitakaukset	3 717,8	2 564,8
Muut takaukset	1 000,0	2 785,0
Yhteensä	74 726,0	50 215,4

milj. euroa	2016	2015
Sitoumukset:		
Ostositoumus	200,0	200,0

34 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2016	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti arvostettavat	Myytavissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypä arvo
000 euroa					
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			198,2		198,2
Korottomat muut saamiset			1 095,7		1 095,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset			13 972,2		13 972,2
Noteeraamattomat osakkeet		620,2			620,2
Rahavarat			1 871,1		1 871,1
Yhteensä		620,2	17 137,2		17 757,4

Kirjanpitoarvo yhteensä		620,2	17 137,2		17 757,4
--------------------------------	--	--------------	-----------------	--	-----------------

Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				24 369,9	24 369,9
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat				796,4	796,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				8 193,0	8 193,0
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat				19 458,8	19 458,8
Käypä arvo yhteensä				52 818,1	52 818,1

Kirjanpitoarvo yhteensä				52 818,1	52 818,1
--------------------------------	--	--	--	-----------------	-----------------

31.12.2015	Käypään arvoon tulos- vaikuttavasti arvostettavat	Myytavissä olevat	Lainat ja saamiset	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypä arvo
000 euroa					
Rahoitusvarat					
Korolliset lainasaamiset			246,4		246,4
Korottomat muut saamiset			1 042,6		1 042,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset			9 775,6		9 775,6
Noteeraamattomat osakkeet		622,1			622,1
Rahavarat			2 135,1		2 135,1
Yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8

Kirjanpitoarvo yhteensä		622,1	13 199,7		13 821,8
--------------------------------	--	--------------	-----------------	--	-----------------

Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				22 170,3	22 170,3
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat				722,1	722,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				9 227,9	9 227,9
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat				17 511,6	17 511,6
Käypä arvo yhteensä				49 631,9	49 631,9

Kirjanpitoarvo yhteensä	0,0	0,0	0,0	49 631,9	49 631,9
--------------------------------	------------	------------	------------	-----------------	-----------------

35 LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

000 euroa	2016	2015
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Mainostilan myynnin ja sopimusrahan tuloutus	-232,2	-367,0
Varausten muutos	89,9	0,0
Myyntisaamisten alaskirjaus	22,2	476,1
Käyttöomaisuuden myynti	0,0	-114,1
Muut oikaisut	-312,8	-56,2
Yhteensä	-432,9	-61,2

36 RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista. Lisäksi taulukossa esitetään yksityiskohtaisesti kunkin erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

		2016		2015	
Milj. euroa	Liite	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat					
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	620,2	620,2	622,1	622,1
Korolliset lainasaamiset	13	198,2	198,2	246,4	246,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13	15 067,9	15 067,9	10 818,2	10 818,2
Rahavarat	16	1 871,1	1 871,1	2 135,1	2 135,1

Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	20	24 369,9	24 369,9	22 170,3	22 170,3
Pitkäaikaiset ostovelat ja muut velat	21	796,4	796,4	722,1	722,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	20	8 193,0	8 193,0	9 227,9	9 227,9
Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat	21	19 458,8	19 458,8	17 511,6	17 511,6

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hinta-
noteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Myytavissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin kotimaisista osuuksista sekä suomalaisista noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu käypään arvoon tai hankintamenuun, koska niiden arvostaminen käypään arvoon, arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen. Käypään arvoon kirjatut rahoitusvarat ovat joko jälkimarkkinakelpoisia tai niiden arvostuksessa on käytetty vastapuolen tilin-
päätöspäivän ostokurssia.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtu-
essa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvelat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta. Lainojen uudelleen hinnoittelupäivä on 31.12., joten lainojen kirjanpitoarvot vastaavat markkina-arvoja.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista

31.12.2016				
000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

31.12.2015				
000 euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
- oman pääoman ehtoiset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Varat yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0

Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen 1, 2 tai 3 välillä.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konsernin omistamat osakkeet ja osuudet koostuvat ei-noteeratuista eristä.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina). Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävältä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot puolestaan perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu hankintameno, koska käypää arvoa ei voi luotettavasti määrittää.

37 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Restamax Oyj osti 29.12.2016 päivätyllä kauppakirjalla Thai Papaya Oy -nimisen ravintolaliiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakekannasta 60 %. Omistus- ja hallintaoikeus osakkeisiin siirtyi Restamax Oyj:lle 1.1.2017.

Restamax Oyj perusti uuden tytäryritys Rivermax Oy:n 10.1.2017. Rivermax Oy osti 10.2.2017 päivätyllä kauppakirjalla Tampereella sijaitsevien ravintoloiden Tammer Golf, Näsilinnan, Hullun Poron, Jackie Brownin ja Jackie Brown Goldin (ns. Koskikeskuksen ravintolamaailman) ja Laiturin sekä Porissa sijaitsevan ravintola Kirjurin liiketoiminnat.

Restamax Oyj:n ravintolaliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti Joensuussa toimivan ravintola Glorian ravintolaliiketoiminnan 27.1.2017 päivätyllä kauppakirjalla. Glorian omistus- ja hallintaoikeus siirtyi konsernille 1.3.2017.

Tilikauden päättymisen jälkeen Henkilöstövuokraussegmenttiin perustettiin tytäryhtiöt Smile Industries Kuopio Oy, Smile Industries Jyväskylä Oy ja Smile Industries Tampere Oy.

Restamax Oyj:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Markku Virtanen siirtyy pois tehtävästään henkilökohtaisten syiden takia 30.6.2017 alkaen.

38 TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Kannattavuus

Oman pääoman tuotto %

Voitto (emoyhtiön omistajille kuuluva voitto + määräysvallattomille kuuluva voitto) *100

Oma pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Sijoitetun pääoman tuotto %

Nettotulos + rahoituskulut + verot (12 kk) *100

Sijoitettu pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Materiaalike

Liikevaihto – ostot +- varaston muutos

Henkilöstökulu %

Henkilöstökulut + Ulkopuoliset palvelut *100

Liikevaihto

Käyttökate

Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Taloudellinen asema

Omavaraisuusaste %

Oma pääoma *100

Taseen loppusumma – Saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste %

Korolliset nettorahoitusvelat *100

Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen osinko

Tilikauden osingonjako

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen tulos

Tilikauden tulos – määräysvallattomien omistajien osuus

Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin

Osakekohtainen oma pääoma, EUR

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma

Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Osingonjakosuhde %

(Osinko / osake)

*100

Osakekohtainen tulos

Efekttiivinen osinkotuotto %

Osakekohtainen osinko

*100

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

Hinta/voitto-suhde (P/E)

Tilinpäätöspäivän osakekurssi

Osakekohtainen tulos

Osakkeen keskikurssi

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto

Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin

Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR

Tilinpäätöspäivän osakekurssi x osakkeiden lukumäärä

B. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

TULOSLASKELMA (EUR)	1.1.2016–31.12.2016	1.1.2015–31.12.2015
LIKEVAIHTO	23 017 768,84	15 820 814,74
Liiketoiminnan muut tuotot	4 820 148,34	3 514 259,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-5 091 454,88	-3 147 482,81
Varastojen lisäys / vähennys	-21 091,66	20 896,18
Ulkopuoliset palvelut	-3 068 967,09	-2 289 650,54
	-8 181 513,63	-5 416 237,17
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 940 485,50	-2 967 577,32
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-753 365,62	-581 053,16
Muut henkilösivukulut	-233 531,07	-120 530,89
	-4 927 382,19	-3 669 161,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 026 739,16	-1 629 745,05
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-1 412,78	-153 424,84
	-2 028 151,94	-1 783 169,89
Liiketoiminnan muut kulut	-11 567 994,40	-8 274 921,80
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 132 875,02	191 583,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	636 200,00	1 362 151,35
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 002 552,83	816 769,68
Muilta	5 976,02	11 056,98
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-78 000,00	-1 894 493,76
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-9 673,19	-56 528,18
Muille	-801 888,35	-697 631,38
	755 167,31	-458 675,31
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 888 042,33	-267 091,61
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys / vähennys	1 230,29	-134 636,76
Saadut / annetut konserniavustukset	6 040 370,00	7 099 102,69
	6 041 600,29	6 964 465,93
Tilikauden verot	-1 115 300,57	-1 464 365,48
VOITTO (-TAPPIO)	6 814 342,05	5 233 008,84

TASE (EUR)	31.12.2016	31.12.2015
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Liikearvo	737 052,74	651 727,45
Muut pitkävaikutteiset menot	2 562 364,46	2 524 895,36
Ennakkomaksut	36 401,29	57 589,70
	3 335 818,49	3 234 212,51
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	2 261 139,77	2 341 860,46
Koneet ja kalusto	2 481 730,33	2 443 902,35
Muut aineelliset hyödykkeet	1 393,44	2 806,22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	34 591,81
	4 744 263,54	4 823 160,84
Sijoitukset		
Osuudet konsernin yrityksissä	34 965 324,91	32 028 867,32
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	1 330 000,00	1 330 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	434 342,84	283 130,07
	36 729 667,75	33 641 997,39
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 809 749,78	41 699 370,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	382 462,58	240 287,65
	382 462,58	240 287,65
Pitkäaikaiset		
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	14 171,60	0,00
Saamiset konserniyrityksiltä	22 593 553,38	22 179 963,71
Lainasaamiset	653 925,09	678 925,09
Muut saamiset	100 000,00	72 000,00
	23 361 650,07	22 930 888,80
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 085 161,85	521 827,96
Saamiset konserniyrityksiltä	20 326 322,85	22 290 726,66
Lainasaamiset	26 400,00	26 400,00
Muut saamiset	22 322,27	9 402,97
Siirtosaamiset	636 046,59	1 160 867,32
	22 096 253,56	24 009 224,91
Rahat ja pankkisaamiset	315 152,86	158 389,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	46 155 519,07	47 338 790,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 965 268,85	89 038 161,42

TASE (EUR)	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	150 000,00	150 000,00
	150 000,00	150 000,00
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	37 541 513,54	34 892 713,54
	37 541 513,54	34 892 713,54
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	8 670 488,38	7 805 976,94
Tilikauden voitto (tappio)	6 814 342,05	5 233 008,84
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 176 343,97	48 081 699,32
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	133 406,47	134 636,76
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	133 406,47	134 636,76
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	183 151,52	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	183 151,52	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pääomalainat	76 954,40	241 008,00
Lainat rahoituslaitoksilta	23 981 568,00	21 536 591,44
Velat saman konsernin yrityksille	774 501,96	3 090 516,59
Muut velat	460 164,05	460 132,05
	25 293 188,41	25 328 248,08
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 461 309,84	8 130 092,42
Saadut ennakot	12 575,31	14 105,51
Ostovelat	1 462 816,24	1 132 723,24
Velat saman konsernin yrityksille	1 133 786,75	4 081 533,46
Muut velat	413 244,98	204 946,99
Siirtovelat	1 695 445,36	1 930 175,64
	12 179 178,48	15 493 577,26
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	37 472 366,89	40 821 825,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 965 268,85	89 038 161,42

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Restamax Oyj:n tilikausi on 1.1. – 31.12. Tilinpäätös on laadittu KPL:n mukaisesti (FAS).

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla vähennettynä. Pysyvien vastaavien liitetiedoissa on esitetty vain niiden pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan poistettu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Hyödykeryhmä	Arvioitu pitoaika	Poistoprosentti	Poistomenetelmä
Rakennukset	30 vuotta		tasapoisto
Liiketarvike	5 – 7 vuotta		tasapoisto
Muut aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta		tasapoisto
Koneet ja kalusto		25	menojäännöspoisto

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintamenoonsa noudattaen FIFO-periaatetta sekä KPL 5 luvun 6 § 1 momentin mukaista alimman arvon periaatetta.

Vaihtuvien vastaavien saamiin merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisimpaan todennäköiseen arvoonsa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa tilikauden tietoja edelliseen tilikauteen tulee huomioida 1.1.2016 tapahtuneet sulautumiset. Tämän johdosta peräkkäiset tilikaudet eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Henkilöstön eläketurva

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Vieraan pääoman arvostus

Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Omat osakkeet

Hankitut omat osakkeet kirjataan edellisten tilikausien kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	31.12.2016	31.12.2015
Liikevaihdon jakautuminen		
Ravintolaliiketoiminta	22 662 539,99	15 790 717,97
Muu liiketoiminta	355 228,85	30 096,77
	23 017 768,84	15 820 814,74

	31.12.2016	31.12.2015
Liiketoiminnan muut tuotot		
Myyntivoitot	0,00	298 756,23
Vuokratuotot	161 422,58	1 317 062,33
Muut liiketoiminnan muut tuotot	835 298,09	105 226,36
Muut liiketoiminnan muut tuotot konserni	3 823 427,67	1 793 214,27
Yhteensä	4 820 148,34	3 514 259,19

	31.12.2016	31.12.2015
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	5 091 454,88	3 147 482,81
Varaston muutos	21 091,66	-20 896,18
Ulkopuoliset palvelut	3 068 967,09	2 289 650,54
	8 181 513,63	5 416 237,17

	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstökulut		
Henkilöstön lukumäärä		
Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä	99	72
Henkilöstön määrä yhteensä	99	72
Palkat ja palkkiot	3 940 485,50	2 967 577,32
Eläkekulut	753 365,62	581 053,16
Muut henkilösivukulut	233 531,07	120 530,89
Yhteensä	4 927 382,19	3 669 161,37
Luontoisedut (verotusarvo)	58 301,07	43 182,03

	31.12.2016	31.12.2015
Liiketoiminnan muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	237 781,31	166 803,42
Toimitilakulut	6 661 586,65	4 639 942,51
Kone- ja kalustokulut	906 562,60	714 006,98
Matkakulut	172 490,51	183 632,96
Markkinointi-, esiintyjä- ja edustuskulut	2 131 910,44	1 355 461,92
Muut liiketoiminnan kulut	1 457 662,89	1 215 074,01
	11 567 994,40	8 274 921,80

	31.12.2016	31.12.2015
Tilintarkastajan palvelut		
Tilintarkastuspalkkiot	50 750,00	57 700,00
Muut palvelut	86 862,00	82 161,60
Yhteensä	137 612,00	139 861,60

	31.12.2016	31.12.2015
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksiltä	636 200,00	1 362 151,35
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksille	0,00	-1 894 493,76
Muilta	-78 000,00	0,00
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1 002 552,83	816 769,68
Muilta	5 976,02	11 056,98
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-9 673,19	-56 528,18
Muille	-801 888,35	-697 631,38
Yhteensä	755 167,31	-458 675,31

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Restala Oy:ltä 70.000,00 euroa vuonna 2016.

Yhtiö on saanut ennakko-osinkona Italpal Oy:ltä 950.000,00 euroa vuonna 2015.

	31.12.2016	31.12.2015
Tilinpäätössiirrot		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	1 230,29	-134 636,76
Saadut konserniavustukset	6 199 000,00	7 099 102,69
Annetut konserniavustukset	-158 630,00	0,00
Yhteensä	6 041 600,29	6 964 465,93

	31.12.2016	31.12.2015
Tuloverot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 115 300,57	1 464 733,91
Edellisten tilikausien verot	0,00	-368,43
	1 115 300,57	1 464 365,48

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	651 727,45	2 582 485,06	3 234 212,51
Lisäykset	360 776,15	1 054 052,07	1 414 828,22
Vähennykset	0,00	-28 523,17	-28 523,17
Siirto erien välillä	0,00	-21 188,41	-21 188,41
Tilikauden poistot	-275 450,86	-988 059,81	-1 263 510,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	737 052,74	2 598 765,74	3 335 818,49

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Enn.maks ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 341 860,46	2 443 902,35	2 806,22	34 591,81	4 823 160,84
Lisäykset	0,00	904 072,68	0,00	0,00	904 072,68
Siirto erien välillä	0,00	0,00	0,00	-34 591,81	-34 591,81
Vähennykset	0,00	-183 736,90	-1 412,78	0,00	-185 149,68
Tilikauden poistot	-80 720,69	-682 507,80	0,00	0,00	-763 228,49
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 261 139,77	2 481 730,33	1 393,44	0,00	4 744 263,54

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yr.	Osuudet omistus-yhteisyrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	31 861 867,32	1 330 000,00	283 130,07	33 474 997,39
Lisäykset	3 594 982,80	0,00	0,00	3 594 982,80
Siirrot erien välillä	-491 525,21	0,00	151 212,77	-340 312,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	34 965 324,91	1 330 000,00	434 342,84	36 729 667,75

Yhtiön yli viidesosan omistamat toisen yhtiön osakkeet

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
Max Siivouspalvelut Oy	Tampere	70,0 %
Koskimax Oy	Tampere	59,6 %
Suomen Diner Ravintolat Oy	Tampere	80,0 %
SRMax Oy	Tampere	85,0 %
Gastromax Oy	Tampere	70,0 %
Soolo Max Oy	Tampere	70,0 %
Tunturimax Oy	Tampere	76,0 %
Beaniemax Oy	Tampere	60,0 %
Roska Yhtiöt Oy	Tampere	80,0 %
Italpal Oy	Tampere	100,0 %
Northmax Oy	Tampere	70,0 %
Levin Ravintolakatu Oy	Helsinki	100,0 %
Suomen Siipiravintolat Oy	Tampere	70,0 %
Hernesaaren Ranta Oy	Helsinki	60,0 %
Dinnermax Oy	Tampere	70,0 %
Purmax Oy	Tampere	60,0 %
Kampin Sirkus Oy (konserni)	Tampere	90,0 %
Markkinointitoimisto Aito Finland Oy	Tampere	100,0 %
Poolmax Oy	Tampere	80,0 %
Priima-Ravintolat Oy	Tampere	63,8 %
Rock Hard Catering Oy	Tampere	88,0 %
Tampereen Satamaravintolat Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	57,9 %
Max Consulting Oy	Tampere	100,0 %
Suomen Ravintolatoimi Oy	Jyväskylä	42,1 %
Bistromax Oy	Tampere	70,0 %
Rengasravintolat Oy (konserni)	Tampere	100,0 %
Ravintola Bodega Salud Oy	Tampere	100,0 %
Urban Group Oy	Helsinki	80,0 %
Sabor a México Oy	Helsinki	100,0 %
Cholo Oy	Helsinki	100,0 %
Restala Oy (konserni)	Helsinki	100,0 %
Unioninkadun keidas Oy	Helsinki	82,0 %
Unioninkadun keidas Oy	Helsinki	18,0 %

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
Smile Henkilöstöpalvelut Oy (konserni)	Tampere	93,0 %
Max Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Resta Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Pori Oy	Tampere	80,0 %
Smile Tampere Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Turku Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Hämeenlinna Oy	Hämeenlinna	100,0 %
Smile Huippu Oy	Kuopio	75,0 %
Smile Palvelut Jyväskylä Oy	Tampere	100,0 %
Happy Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Events & Promotions Oy	Tampere	100,0 %
Smile Palvelut Helsinki Oy	Tampere	100,0 %
Smile Doctors Oy	Tampere	75,0 %
Smile Palvelut Pohjoinen Oy	Tampere	100,0 %
Smile Services Oy	Tampere	100,0 %
Smile MMS Oy	Kuortane	70,0 %
Smile MMS Työllistämispalvelut Oy	Kuortane	70,0 %
Smile Industries Oy	Kuortane	100,0 %
Smile Pohjanmaa Oy	Kuortane	72,0 %
RM Henkilöstöpalvelut Oy	Tampere	100,0 %
Smile Railways Oy	Tampere	100,0 %
Smile Super Oy	Tampere	100,0 %

Osuudet omistusyhteisyriksissä

Yhtiön nimi ja yhtiömuoto	Kotipaikka	Osuus%
SuperPark Oy	Sotkamo	19,0 %

Yhtiö yhdistellään Restamax-konsernin tilinpäätökseen osakkuusyhtiöksi, vaikka konsernilla on alle 20 % osakkeista ja äänistä, sillä konsernilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä sopimukseen perustuvalla oikeudella nimetä yksi viidestä hallituksen jäsenestä.

Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	31.12.2016	31.12.2015
Aineet ja tarvikkeet	382 462,58	240 287,65
	382 462,58	240 287,65

Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	31.12.2016	31.12.2015
Myyntisaamiset	14 171,60	0,00
Lainasaamiset	653 925,09	678 925,09
Muut saamiset	100 000,00	72 000,00
	768 096,69	750 925,09
Pitkäaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	22 593 553,38	22 179 963,71
	22 593 553,38	22 179 963,71
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	23 361 650,07	22 930 888,80

Lyhytaikaiset saamiset	31.12.2016	31.12.2015
Myyntisaamiset	1 085 161,85	521 827,96
Lainasaamiset	26 400,00	26 411,00
Muut saamiset	22 322,27	9 402,97
Siirtosaamiset	636 046,59	1 160 867,32
	1 769 930,71	1 718 509,25
Lyhytaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	340 018,62	439 816,73
Siirtosaamiset	382 139,69	270 400,42
Muut konsernisaamiset	6 269 000,00	8 673 102,69
Lainasaamiset	13 335 164,54	12 907 406,82
	20 326 322,85	22 290 726,66
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	22 096 253,56	24 009 235,91

Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotukset	60 433,47	75 206,83
Muut siirtosaamiset	575 613,12	1 085 660,49
Yhteensä	636 046,59	1 160 867,32

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMA PÄÄOMA	31.12.2016	31.12.2015
Osakepääoma tilikauden alussa	150 000,00	150 000,00
Osakepääoma tilikauden lopussa	150 000,00	150 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa	150 000,00	150 000,00

Sij. vapaan oman pääoman rahasto tilikauden alussa	34 892 713,54	34 892 713,54
Suunnattu osakeanti	2 648 800,00	0,00
Sij. vapaan oman pääoman rahasto tilikauden lopussa	37 541 513,54	34 892 713,54

Edellisten tilikausien voitto/tappio tk:n alussa	7 805 976,94	1 884 840,79
Ed. tilikauden voitto/tappio siirto	5 233 008,84	10 027 067,44
Osingonjako	-4 368 497,40	-3 575 026,40
Omat osakkeet	0,00	-530 904,89
Edellisten tilikausien voitto/tappio tilikauden lopussa	8 670 488,38	7 805 976,94

Tilikauden voitto/tappio	6 814 342,05	5 233 008,84
Vapaa oma pääoma yhteensä tilikauden lopussa	53 026 343,97	47 931 699,32
Oma pääoma yhteensä	53 176 343,97	48 081 699,32

Laskelma jakokelpoisista varoista omassa pääomassa	31.12.2016	31.12.2015
Edellisten tilikausien voitto	8 670 488,38	7 805 976,94
Tilikauden tulos (voitto + / tappio -)	+	6 814 342,05
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	+	37 541 513,54
Jakokelpoiset varat yhteensä	=	53 026 343,97

Omat osakkeet
Restamax Oyj:n hallussa oli 1.1.2016 200 000 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö mitätöi omat osakkeensa 14.11.2016. Tilikauden päättyessä Restamax Oyj:n hallussa ei ollut omia osakkeita.

Tilinpäätössiirtojen kertymä	31.12.2016	31.12.2015
Rakennusten poistoero	29 374,56	17 105,03
Koneiden ja kaluston poistoero	104 031,91	117 531,73
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	133 406,47	134 636,76

Pakolliset varaukset	31.12.2016	31.12.2015
Vuokravaraukset	183 151,52	0,00
	183 151,52	0,00

VIERAS PÄÄOMA	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pääomalainat	76 954,40	241 008,00
Lainat rahoituslaitoksilta	23 981 568,00	21 536 591,44
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut velat konsernin yrityksille	774 501,96	2 999 956,59
Saadut ennakot	0,00	90 560,00
	774 501,96	3 090 516,59

Muut pitkäaikaiset velat	460 164,05	460 132,05
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	25 293 188,41	25 328 248,08

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	31.12.2016	31.12.2015
Lainat Rahoituslaitoksilta	3 721,40	0,00

Lyhytaikainen vieras pääoma	31.12.2016	31.12.2015
Lainat rahoituslaitoksilta	7 461 309,84	8 130 092,42
Saadut ennakot	12 575,31	14 105,51
Ostovelat	1 462 816,24	1 132 723,24
Velat saman konsernin yrityksille	402 094,85	312 352,47
Ostovelat	674 964,66	1 999 971,07
Velat	43 264,00	168 000,00
Saadut ennakot	13 463,24	1 601 209,92
Siirtovelat	1 133 786,75	4 081 533,46

Muut velat	413 244,98	204 946,99
Siirtovelat	1 695 445,36	1 930 175,64
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 179 178,48	15 493 577,26

Siirtovelkojen olennaiset erät	31.12.2016	31.12.2015
Palkkavelat	266 215,36	175 540,17
Lomapalkkavelka	596 093,12	421 822,22
Eläkevakuutukset	178 441,73	166 546,41
Tuloverovelat	173 300,57	967 733,91
Muut siirtovelat	481 394,58	198 532,93
Siirtovelat yhteensä	1 695 445,36	1 930 175,64

Konsernitilin kokonaissaldo on esitetty emoyhtiön lyhytaikaisissa rahoitusveloissa. Emoyhtiön saatava tai velka on esitetty saatavana saman konsernin yrityksiltä tai velkana saman konsernin yrityksille.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vastuut ja vakuudet tase-erittäin ja vakuuslajeittain

Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia	31.12.2016	31.12.2015
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	23 981 568,00	21 536 591,44
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	7 461 309,84	8 130 092,42
Yhteensä	31 442 877,84	29 666 683,86

Annetut vakuudet	31.12.2016	31.12.2015
Annetut yritysikiinnitykset	34 150 000,00	15 650 000,00
Kiinteistökiinnitys	4 096 768,00	2 500 000,00
Pankkitakaukset	688 135,63	1 653 895,93
Pantatut arvopaperit, tytäryhtiöosakkeet kirjanpitoarvoin	31 596 562,11	25 800 812,42
Muut takaukset	1 000 000,00	2 785 000,00
Muut annetut vakuudet yhteensä	71 531 465,74	48 389 708,35

Lisäksi Restamax Oyj on sitoutunut omavelkaiseen yleistakaukseen kaikkien Restamax-konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta liittyen ostovelkoihin tukkutoimittajaltaan enimmäismäärältään 200 t€.

Taseeseen sisältyvät leasingvuokrasopimusvastuut	31.12.2016	31.12.2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	5 549,88	13 084,57
Myöhemmin maksettavat	2 480,00	6 834,20
Yhteensä	8 029,88	19 918,77
Avoimien leasingvuokrasopimusten yhteismäärät,	8 029,88	19 918,77
, seuraavana tilikautena erääntyvät	5 549,88	13 084,57
, myöhemmin erääntyvät	2 480,00	6 834,20
Sopimukset on irtisanottavissa jäljellä olevien vuokraerien jäänösarvojen summalla	8 029,88	19 918,77

Muut vastuut		
Taseeseen sisältyvät muut annetut vastuusitoumukset, joita ei ole merkitty taseeseen		

	31.12.2016	31.12.2015
Vuokravastuu, alv. 0 %	32 914 503,36	32 055 342,81
	32 914 503,36	32 055 342,81

	31.12.2016	31.12.2015
Smile Henkilöstöpalvelut Oy, ostovastuu n.	2,1 milj.€	12,9 milj.€
Takausvastuu ostoista	200 000,00	200 000,00

RAHOITUSLASKELMA AJALTA 1.1.- 31.12.2016

t€	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	1 888	-267
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	2 028	1 783
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-889	-199
Rahoitustuotot ja -kulut	-755	459
Muut oikaisut	83	-297
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	2 355	1 478
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	319	-417
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	21	-21
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-948	1 534
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	1 746	2 574
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-757	-797
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 516	10 174
Saadut korot liiketoiminnasta	896	938
Maksetut välittömät verot	-1 914	-497
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	1 488	12 392
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 488	12 392
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-984	-943
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 082	1 291
Investoinnit muihin sijoituksiin	-779	-5 739
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-2 245	-13 849
Investointien rahavirta: (B)	-2 926	-19 240
Rahoituksen rahavirta:		
Omien osakkeiden hankinta (-)	0	-531
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)	-1 367	1 956
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	21 740	11 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-20 960	-4 824
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 368	-3 575
Saadut konserniavustukset (+)	6 424	2 537
Rahoituksen rahavirta: (C)	1 469	6 563
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	30	-285
Rahavarat tilikauden alussa	158	444
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	126	
Rahavarat tilikauden lopussa	315	158
Rahavarat tilikauden lopussa ilman sulautumista	30	-285
Muutos	0	0

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 31.12.2016 ALLEKIRJOITUKSET

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 3. päivänä huhtikuuta 2017

Timo Laine
hallituksen puheenjohtaja, Restamax Oyj

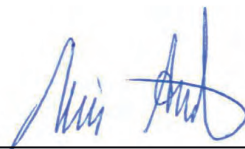
Timo Everi

Petri Olkinuora

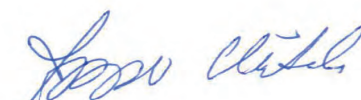
Markku Virtanen
toimitusjohtaja, Restamax Oyj

Mikko Aartio

Mika Niemi

Jarmo Viitala

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 3. päivänä huhtikuuta 2017

Deloitte & Touche Oy
Tilintarkastusyhteisö

Hannu Mattila
KHT

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2016 LIITETIEDOT

Luettelo kirjanpitoKirjoista, tositelajeista sekä säilytystavoista

	Säilytystapa
Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra	Sähköinen arkisto
Palkkakirjanpito	Paperitositteina / Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottuna / www.restamax.fi
Tase-erittelyt	Paperitulosteina
	Tositelaji
Manuaalinen syöttö	80000
Tito-tilitositteet	170000
Myyntilaskusummat	120001
Suoritukset	70000
Ostolaskut	200000
Ostolaskun maksu	40000
Kasperitositteet	160000
eAttest-jaksotus	150000
Jaksotustositteet	100001
Ulkoiset esijärjestelmät	300000
Liitetietotosite	LTT01

RESTAMAX

RAVINTOLAYHTIÖ

RESTAMAX OYJ

HATANPÄÄN VALTATIE 1 B, 33100 TAMPERE

WWW.RESTAMAX.FI • WWW.RAVINTOLA.FI